

31/589 వ్రతి దిన మువకటింవఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ డిసెంబరు 10-వ తేది సోమవారము

No 209

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శార్దూలమాస బహుళ చతుర్థి

సంఖ్య ౨౦౯

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిపని

గొప్పగొప్పవారితో వేలవేలు
జాగ్రత్తగా వ్రతములు వారియొద్ద
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్లు
కాపును. సర్వనొప్పుల బారదొలును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురజను తొలగించును
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమంతట దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విచేతము
అలో గూడ వాడుచున్నాడు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు
నొప్పులను తగ్గించును.
సంచితము చేటి మానోజాగ్ర
తానకు గలగును.
శరీరం దబ్బితో చూచి నీచ 1-కి 1-0-0
డబ్బ 1-కి 1-0-0
వ్రతియింటి ముఖ్యముగా గుండుచును.
ఆమృతాంజనం డి.పి.
6, 7 లంబు కెట్టిపి, మౌనాన
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

మిక్కిలి మేలైన వజ్రములు:-

ముఖ్యముగా ఆంధ్రులకొరకు అంటువర్షముంచి
తెప్పించి సరసమైనధరలలో వ్యాపారముచేయుచున్నాము. మావద్దను యింకా యితర సవరత్న
ములు, తయారు అయిన నగలు యెల్లప్పుడు విశేషముగా ప్లాకులో నున్నవి.
వకడపా ఆర్డరుయిచ్చిన అన్ని సంగతులు విశదమగును.

వి. యెం. యస్. వేకునుప్రాదు అండు కంపెనీ

5082

శీమకమలములు, నగలు వ్యాపారులు, రాజమండ్రి.

1204 2 అబ్రక భక్తము

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు కేరళాది
నది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, కాయ, పిట్టను బోగొట్టును
కనమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందులో కంఠ
బడును. అనేకులు వాడి మెచ్చుచున్నారు. కేటలాగు ఉచితము.
8126 ఆర్డరసానువతాల, ముత్తూల, కృష్ణా.

గుణములేదని యుజువుచేసిన రూ 100

5365 బహుమానము

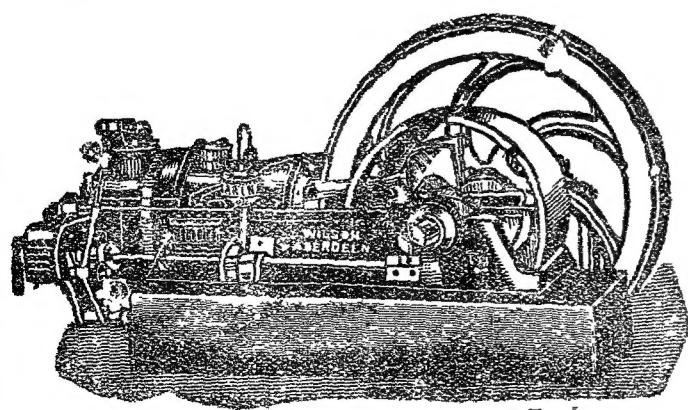
అద్భుత మూలరోగనివారిణి

మందువల రూ 10-0-0 పోస్టుఖర్చు వేర
ఆత్రేయ ఫార్మశీ, బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా)

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేవరైజరులేడు త్వరలో ప్లాన్లుగును.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ,

50కి, లింగి చెట్టిపిడి, మద్రాసు.

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

శరీరమును ఉత్తమ భుజకలాగు వ్రతములకు, రభి
వృద్ధి గలిగించుటకు భ్యాతిగాంచినమా.

ఆతంక నిగ్రహమాత్ర అను

నీలంబు. 82 మా. తలగుంబ దబ్బి 1-కి 1-0-0
కేటలాగు ఉచితము.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వకటన (2046)

కోకుల స్వయంతుగ వచ్చినాని, బాబులద్యారాగా
గొడుగులకులను తెలుపుడు చేసినచో శోగస్వభావ
ప్రకృతికలంబిన మందు, వధ్యము, వల్లెకాలు నివరము
ప్రతిజ్ఞ (వాసి. శంకరవరము).

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మశీ, మద్రాసు.

మాన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (ప్రొద్దుభర్తలు ప్రత్యేకము) గుండుచును!
శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి పైకొకకాక
కీమాత్రలు వివ్యామృతము. అత్యంతము, అరుచి, అపురేతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, నిద్రాస్థి, సర్వాంగముల
యందు భలమయము, పిక్కలు, పొచ్చుములు, శరీరము,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి శోషమును
బోగొట్టి చేమమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.
ఈమాత్రలు మేహవారణోద్ధిలను వెలుగుచున్నాను.
ఇందు అనేక పీడలు చేరినవి. అనుభవముగల వాడు
మగుటచేతను చరమపూర్వకము యిది చెప్ప వచ్చును.
పిక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరుణామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

రాయలసీమ - ఆంధ్ర పండితులు

రాయల సీమ ఇతర ఆంధ్రజిల్లాల కన్నీటికన్న నూతనము, అభివృద్ధిచూపినదేగాక విద్యా విషయము లందును ఇంకను చాలా విశేషములందును అనేక కారణముల వల్లను, అందులో ప్రభుత్వమువారి నిరాదరణ చాలా ముఖ్యకారణములలో ఒకటి. రాయల సీమలో అందు ముఖ్యముగ కడప జిల్లాలోను ప్రాథమిక పాఠశాల లేదు, ఉన్నత పాఠశాలలేదు చాలా కష్టముగా యున్నది. ప్రస్తుత మందు ప్రాథమిక పాఠశాలలు, మిడిల్ స్కూలులు, ఉన్నత పాఠశాల లందును గల విద్యార్థుల సంఖ్యను చూచిన కొన్ని ప్రదేశములలో నుండు పాఠశాలలోని విద్యార్థుల సంఖ్య చాలా నిరుత్సాహకరముగా యున్నది. ముత్రము ఆ గీతంబుక తప్పదుగాని ప్రతి బాలుడును, బాలికయు తప్పక పాఠశాలలో నిర్బంధముగనే లేక పనులూర్తిగనే విద్య సభ్యపించుటయు ప్రోత్సహించుట ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు, జిల్లాలోరు, తాలూకా బోర్డువారి యొక్కయు విధిగా ప్రతి సంవత్సరము ఈ జిల్లాలలో విద్యార్థి కొంత ద్రవ్యము సేవకునుగల యున్నది. ఆద్రవ్యమును సమీక్షించుకొనుచు మార్గముల సర్వేషించి వ్యయవరచిన అందువలన ఫలము చేకూరునే గాని లేని యెడల ప్రస్తుతము పెద్దపెట్టుచున్న ద్రవ్యము కొంత మంది ఉపాధ్యాయుల పోషకార్థము ఉపయోగపడుచున్న దనుట అసర్వము కానేరదు.

రాయలసీమలో కూడ కొందరు ఆంధ్ర పండితులు గలరు. వీరు యితర జిల్లాలలోని ఆంధ్ర పండితులకన్న మించిన ప్రతిభాశాలురుని చెప్పబడవచ్చును. వీరిసమస్తమైన ప్రతిభల వారిని చెప్పబడవచ్చును. సాహసించుచున్నాను. వీరిని ఏ కారణము వల్లనే ప్రభుత్వమువారి గాక ఆంధ్ర విశ్వకళా కలెజియము కూడ ప్రోత్సహించుకొనుచు చాలా శోచనీయుగా యున్నది. ఒకటికే ఇతర ఆంధ్ర జిల్లాలలోని పండితుల కన్నను రాయల సీమలోని ఆంధ్ర పండితులు తక్కువ ప్రభావములందును, కట్టుబడి తమిళము చెప్పినను విద్యా విషయములందు ఇతర ఆంధ్ర జిల్లాల కన్న వెనుకబడియున్న జిల్లాలు అనుటవలన ఈ జిల్లాలో ఉన్న పండితుల పండితులలో యెక్కువగానే లేక కడప ఒక్కరి నైనను ప్రోత్సహించుకొనరాదు.

ప్రభుత్వమువారి పోషకా క్రిందనున్న ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. బోర్డు సందేహ, ఆంధ్ర విశ్వకళాకలెజియము లెదురు బోర్డు అఫ్ ఫస్ట్ సందేహ సమాధి నిర్మాణమునకు యోగ్యత గల ఆంధ్ర పండితులు రాయలసీమలో దొక్కరైనను ప్రభుత్వమువారికి గాని విశ్వకళా కలెజియము వారికి గాని గోచరింపకుండుట చాలా నిదానకరముగా యున్నది. వీరినిబట్టియే ప్రభుత్వమువారికినూ, విశ్వకళాకలెజియము వారికినూ రాయలసీమ వారి పై ఎంత యాదరణాభిమానముతో పాఠకులు యూహించవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వకళాకలెజియమువారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పండితుల ప్రధానాంధ్రపండితులు బోర్డు అఫ్ ఫస్ట్ సందేహ రాయలసీమ పండితుల ఉపాధ్యాయుల క్రమములను సమీక్షించి పంపిణీకరించవచ్చును. వీర్లు ముగా యాచించినవారు రాయలసీమ వాస్తవ్యులుగాక, అటులైన వారిని తొలగించి రాయలసీమలోని వారిని నియమించవలయునని అడుగుట లేదు. కాని రాయలసీమలోని ఆంధ్రపండితులకు ప్రోత్సహించుట కొలెనను ఒక పథ్యముగా ఏల ఏర్పరచవలసియు మా నిష్పత్తి.

కళాశాలలో కనిపించుచున్న పండితుల తక్కువ ప్రతిభల వల్లనే ఆఫ్ ఫస్ట్ సందేహ మొందుగా చేర్చబడుటకు వచ్చును. విద్యుదని చెప్పవలయునట్లు చేస్తూ ప్రతి విశ్వకళాకలెజియము ఆంధ్రబోర్డు అఫ్ ఫస్ట్ సందేహ సంస్కృతబోర్డు అఫ్ ఫస్ట్ సందేహ అనేక సంవత్సరములుగా పథ్యముగ నున్న, కళాశాల పరీక్షా క్రమము, ప్రస్తుత పరీక్షా పథ్యములను తనిఖీచేయు అధికారిగా ప్రొఫెసర్ నాగభూషణ్ కృష్ణస్వామి అయ్యర్ డి. ఎ. గారు పనిచేయుచుండలేదా? వీరు కళాశాలలో ఆంధ్రపండితులుగాగాని సంస్కృత పండితులుగాగాని లేరు. వీరు తమతమగరుడత కావ్యవాదిత్వములందున్న వారు, ఉత్తమభావములను అపారపాండిత్యముగలవారు.

ఇటులనే రాయలసీమలో కూడ ఉత్తమభావములందు విశేష పాండిత్యమును గడించి, బహుగ్రంథిరాజుకై, ఆంధ్రభాషామర్మికి నిరంతరము సేవచేయుచున్న పండితుల నిర్మాణము కవులును గలరు. వారి పాండిత్యమును చాటుటకు వారు భాషాంతరీకరించిన గ్రంథములే చాలును. కనుక ఆంధ్రవిశ్వకళాకలెజియమువారు, చెన్నపురి విశ్వకళా కలెజియమువారు, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. బోర్డువారును తెలుగుబోర్డు అఫ్ ఫస్ట్ సందేహ సంఘములో రాయల సీమలోనుండి ఆంధ్రపండితులను గౌరవించి ప్రోత్సహించుటకుగాక యిది ప్రార్థించుచున్నాను.

నెల్లూల రామకృష్ణరాస్త్రి.

ఆరోగ్యమును చేకూర్చునట్టి ఆహార పదార్థము

పర్యాయమునందు నివయులలో తక్కువగా డాక్టర్లు క్యాకరు ఓట్లనే సేవించు నట్లు సలహా సత్తుక. ఎక్కువ అరుగుదల కై ఆహారము లేకుండగనే మంచి కత్తిని గలిగించును.

విటామిన్స్, కార్బోహైడ్రేట్స్, ప్రోటీన్స్ క్యాకరు ఓట్లందు వివిధములు. కత్తిని వృద్ధిచేసి, బలమును చేకూర్చును. సరకులు లాగుట మొదలగు చాలాని తొలగించి ఆరోగ్యమును చేకూర్చును. సులభముగా చేర్చుచును. భుజించుటకు కడు రుచ్యముగా నుండును.

Quaker Oats

(చేతులతో నంటుచుంటు లేదు)

ప్రేమ ప్రేమ రహస్యములు.

ఇందు ప్రేమ పురుషుల జాతులును, ఏయే జాతిపురుషు జేయేజాతి ప్రేమ దగునదియును, ప్రేమి పురుషుడెట్లు వశపరచుకొనవలసినదియు, ప్రేమ ప్రవాహ విచిత్రమునము, వ్యభిచార దోషము, అనూహాచారతత్వము, సాంసారిక జీవనము ప్రవాహములు, కర్మముల మర్మములు, పరిపతుల సరస్వతాపములు, యోగోప్యము, పునర్జన్మహిమములు, శుక్లసప్తము, అతరిమిత సంయోగాభిలాషముల దోషములు, గర్భధారణము, పశ్చింతానమును బడయవలసిన మార్గములు ఈ మొదలయిన యంశము లీ "ప్రేమ పురుష ప్రేమ రహస్యము" అను గ్రంథము నందు సవివరముగ విశదీకరింపబడెను. ఇయ్యది ఆంధ్రులకు ప్రతి ప్రేమ పురుషుల గృహములందు బసనీయ గ్రంథముగ నుపయోగింపబడవలయును. విజ్ఞాన దీప యందనేక విశేషములు లభించుచున్నగా, సందర్భము సారముగ పొందుకొనుటకాదని.

మహారాజ పుస్తకశాల, అలకాచల మొదలిపిధి, మద్రాస్

ఆస్థానికములో తిరుగుబాటు

రాజగారి క్రొత్తశాసనములు
పిన్యారిల కిష్టములేదు
లాహోరు, దిసంబరు 9:- ఆస్థానికములో పిన్యారిల అను బోగ్ తెగవారు తిరుగుబాటుచేసిరి. జలాలాబాదు, డెక్కా అను కట్టలములందు దోపిడి జరిగెను. విప్లవకారుల మూలముననే యీ దోపిడి జరిగెను. కాని, యిదియే తరుణము నియించి అచటనున్న మొగ్గాందులకూడ దోపిడిచేసి కొల్ల గొట్టిరి. ఇటీవల అమానుల్లాగారు అమలవరచిన క్రొత్తశాసనముల కిష్టపడక పిన్యారిల యొరితుగుబాటుచేసిరి అమానుల్లాగారు కాఫులుగా మారిరి వీరు నిందించుచున్నారు. ఈ విప్లవమునకు కీలకముదాన ౧౫ లోనన్న ముల్లాగారేయనిసివిట్ అందు మిలిటరీ గెటెలు వ్రాయుచున్నది. ఇతడు చాలా వలకుబడిగల వాడు. అమానుల్లాగారి వత్తుమనస్సుతో వ్యతిరేకముగా నున్నాడో తెలియకెట్లులేదు. ఇతడు విప్లవకారుల తత్తుమన చేరినదో యీ విప్లవ వితరప్రాచులగుడ వ్యాపించును.

వరిజాటు మహమ్మదీయుల తీర్మానము
ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వము నెదిరించి విప్లవము జేయుచున్న పిన్యారిలకు ద్రవ్యసహాయమునకై బ్రిటిషుఇండియాలో నుండు సహాయులను బ్రిటిషుగవర్న మెంటువారు విప్లవకారులకు సహాయముచేయు ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారి ఆంతరింగికవ్యవహారములలో జోక్యముకలగజేసికొనుట మాన్యుమనియు అమానుల్లాగారి సూతనరాజ్యాంగ సంస్కరణములను ప్రభుత్వవిధానమున పూర్తిగా ఆపెడింది యీ విప్లవమును ఆసియాఖండ మందలి అఖిలమహమ్మదీయ ప్రపంచమునకును అగ్నిదాహక మాయా తీర్మానించుచు వంజాటుమహమ్మదీయులు లాహోరులో సభిజేసిరి. డాక్టరు మహమ్మదు ఆలంగారు మున్నగువారు తననగిరిరి.

అస్సారీగారి నివేదికా ప్రచారము

పాట్నా మహమ్మదీయుల వెంకెతనము
పాట్నా, దిసంబరు 8:- పాట్నాగులాన్ జాగులో డాక్టరు అస్సారీగారు సెహ్రా నివేదికనుగురించి యువనగిరిరి. సెహ్రా నివేదికకు పురాదులగు ముఖ్యమూలములను జనిరించి వెనుకబడియున్న సంఘములకన్నీటి నివేదిక తగిన రక్షణమొసంగుచున్నదని డాక్టరుగారు నడిచిరి. సెహ్రా నివేదికకు అభ్యంతరములు చెప్పువారు తెండు విధములుగానున్నారు. ఒకరు ఆంగ్లేయులే యంకను మనదేశములో పరిపాలించ వలెననివారు, తెండు రికగరివారి అభ్యంతరములు ఉపామిద వాధారపడునట్లుగాని నిజమైనవికావు.

అస్సారీగారు నివేదికకు తెలుపబడు అభ్యంతరములను వివరముగా తెల్పి వారిని ఖండించెను. మరియు ప్రజలందరూ నివేదిక నాజూకించవలసిగదా కోరెను.
ఖద్దరు ప్రదర్శనము
రాజకీయ సభాసందర్భమున యేర్పాటుచేయబడిన ఖద్దర ప్రదర్శనమును సాయంత్రము అస్సారీగారు బహిరంగపరచిరి. దీహార్, బిస్మిల్లాహ్ ములతో అఖిలతత్తు మహమ్మదీయసభ విషయమై గాదాపడుచున్న తెండువత్తుములతోడను, సంత్రశించి, ఒడంబడిక కదుర్చువలెనని అస్సారీగారు ప్రయత్నించిరి. కాని మహమ్మదీయులు వారిమాటలను విసలేదు. కావున పాట్నాలో తెండువత్తుములు సభలను చేయును.
సభాభ్యుత్థులైన మహమ్మదాల్, అబ్దుల్ కలమ్ అజద్ గారు యంకను రాలేదు. (అ. తె.)

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు సాంఘికసంఘముల ద్రవ్యసహాయము

కె. వి. ఆర్. స్వామినాథ

ప్రశ్న :- ఒక విశ్వవిద్యాలయమునకు సాంఘిక సంఘముల ద్రవ్యసహాయము కనుగొనియేగూడదా?

జవాబు :- ఈ ప్రశ్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు సాంఘిక సంఘముల సహాయమును ద్రవ్యసహాయమునకు సంబంధించినట్లుగా జరిగియున్నది. దేవదాస్ విశ్వవిద్యాలయ కార్యసామగ్రిగా చేయబడు మొత్తమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు 15 లక్షల రూపాయలను మొత్తముగా ఖరారుచేయును గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునిచేతను గుంటూరు, దేవదాస్ మునిసిపల ట్రస్టులచేతను, గాంధీపత్రాజీ యొక్క ప్రకటనను ప్రభుత్వము వారు గమనించిరి. ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయముచే ఏర్పాటుచేయబడిన యువశాస్త్రముల నిమిత్తము కొన్ని ప్రైవేటు విరాళములగాక యీ క్రిందివిరాళములగుడ అనుమతి నొసగియున్నార.

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు 1 లక్ష
పారి కృష్ణ జిల్లాబోర్డు 8 లక్షలు

క్రిమినలు సెటిల్మెంటులు

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు

ప్రశ్న :- ఏ. క్రిమినలు సెటిల్మెంటులో నున్న శిశువుల సంఖ్య యెంత? వారిమతము లేని?

వి. సెటిల్మెంటులో చేర్చబడినవిమ్మట 1927 సంవత్సరాంతమునకి క్రిందనుదినమున స్వీకరించిన కుటుంబము లెన్ని?

సి. క్రిమినలు సెటిల్మెంటులోను హిందువులసంఖ్య యెంత? క్రిందనుదినమున వారిమత రిసంఖ్య యెంత?

డి. వీరు క్రిందనుదినమున గలియుటకు పరిపాలకవత్తు వారిచే నిర్బంధింపబడుచుండుట నిజమే?

జవాబు :- ఏ. వి. సి. కార్మికకాఫాపరిపాలనాసీత 26-27-28 యొక్క 69 వ పేరా చూడవచ్చును. శిశువుల మతముగూర్చిగా వి. సి. ప్రశ్నలలో గోరబడిన విషయముల గూర్చిగా ప్రభుత్వమువారికి బోగట్టలేదు. డి. ఆట్టియలవాటున్నది తలచుటకు ప్రభుత్వమువారికి కారణముగానించదు.

క్రిమినలు సెటిల్మెంటుల వ్యవహారము

సంఘసంస్కర్తల కొప్పగించుట

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు

ప్రశ్న :- ఏ క్రిమినలు సెటిల్మెంటుల వ్యవహారమునకును జూచెద మన సంఘసంస్కర్త లెవరయినను 1926-27 తో 1927-28 లో ప్రభుత్వమువారికి విన్నవము గావించి నుండిరా? వారెవరు? వారికి ప్రభుత్వమువారిచే ప్రభుత్వ తరఫున ఏవి? ఏవ? వ్యవహారము వారికొప్పగించుటకు ప్రభుత్వమువారి కుద్దకము గలదా? లేనిదా? ఎందుచేత?

జవాబు :- క్రియత రివ్యూవరుగారు గుంటూరు జిల్లాలో సీతగంగ, నూతన్పుర, సెటిల్మెంటులను తమ కొప్పగించుటసినదిగా 1927 లో ప్రభుత్వమువారిని గోరియుండిరి. అట్లు గావించినవిషయము ప్రభుత్వమువారు జవాబుచేసి సార్వత్రిక ఆర్డీ ఆధికారులు సెటిల్మెంటుల వ్యవహారములను పరిపాలించుచున్నారు. కొంత ప్రతినిధినివేరమును ముందుకరికొప్పగించుట భాగము ప్రభుత్వమువారు దలచుదు.

కృష్ణాజిల్లాలో బోలీసు ఉద్యోగుల ఆక్రమ ప్రవర్తన

జి. ఏ. జిల్లాకానాదు

ప్రశ్న :- ఏ. కృష్ణాజిల్లాలో బోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు యొక్కయు మరికొందరు ఉద్యోగులయొక్కయు ఆక్రమ ప్రవర్తనగూర్చి సామాన్య అనుభవముచే దాఖలు చేయబడిన విషయము సందర్భమున ప్రభుత్వమువారిచేయిన విచారణ జరిగిందా? దాని ఫలితము? వి అందుకు సంబంధించిన పార్టీలయెదుట విచారణ జరుపబడిందా? సి. లేనిదా, యెప్పుడు జరుపబడును? డి. డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు సేరము లెన్ని? ఎంతవేల విచారణ జరుపబడును? ఇ. కిరీద్దగండి సహాధాము దీక్షిబడినదా? అట్లుగునో అది యెట్టిది? ఎఫ్. ఈ డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు డి. వి. దేవార్ ఆను యుద్ధాగ్రై తేబడిన సేరములను విచారించుటకు

15 డిశంబరు, వస్త్రదానము జరుగును

ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదాన సమాజము

ఏలూరు శ్రీకృష్ణ సహాయకమండలి! ధర్మములకు రక్షణలు యివ్వబడును. శాస్త్రసాధిక, ధర్మములు యీ 10 పదిహేనేళ్లు యిటు లగాయితు యిచ్చువారికి రక్షణలతోపాటు, పట్టాలను అనుగుణము తక్కువగాని శాస్త్రక ధర్మకర్తల సంహారములతో నిచ్చెదను. యీ సమాజము 1918 సంవత్సరం స్థాపించబడి, ప్రతిదినము ఆశీర్వాదము అన్నదానమును, పరివర్తనమునకు ఒక సారి 15 డిశంబరు వస్త్రదానమును జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రదేశ్యములు జరుగుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అన్నదానము శాస్త్రసాధిక ధర్మం కు 60 అరవయి రూపాయలు యిచ్చిన రు. 5 అయిన రూపాయలు వడ్డీతో సంవత్సరమునకు ఒక లావా చాళ కొరవట్లు, వీడతల అన్నదానము జరుగును. సంవత్సర రిపోర్టులు మున్నగునవి సప్తయ చేయబడును.

వసుమతి పురుషోత్తం కందుల రామయ్య మద్దుల వెంకట చిన్నరాజు, నున్నం గంగారాజు
(వై.కె.ఎం.) (వై.కె.ఎం.) (వై.కె.ఎం.)
5439 మోతే గంగారాజు జమిందారు, శాస్త్రమాసు సీతారామయ్య (సో.కె.ఎం.)
(శాస్త్ర ధర్మకర్తలతోని వారు) 22-12-28 ఏలూరు.

మా కాతాదారుల కొక ముఖ్యసందేశము

దినదినము మాకు వచ్చుచున్న ఆర్థికసంఘటనలు హెచ్చుచుండుటచే స్థలసంకోచము వలన మూర్తిశ్రమశాలను ఇదివరలోనుండి భవనమునుండి ప్రస్తుతము మద్రాసు, గోవిందపు నాయుని వీధిలోనున్న నెం 228, భవనమునకు మార్చితిమని సంతకముతో మాకాతాదారులకు తెలియజేయుచున్నాము. దీనికి ముఖ్యకారణము మాకాతాదారులకు మాయండుగల నమ్మకము, విశ్వాసము, ప్రోత్సాహము మొదలగునవియే. ఇదివరలో చూపుచుండిన ఆదరణను ఇంకను చూపుచు మావల్ల ఎక్కువలాభమునకూడ పొందవలెనని మాయుద్దేశ్యము.

దయయుంచి ఒకసారి మా ప్రదర్శనశాలకు, ముఖ్యముగా పరిశ్రమశాలకు రా ప్రార్థితులు. 2077

ఉమ్మడి బంగారు శెట్టి అందు నన్ను,

బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు, నెం 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

శాస్త్రీస్ గనేరియా క్యూర్.

పురాతన తాళవస్త్ర గ్రంథరాజములనుండి యీ ఔషధరాజము సిద్ధముచేయబడినది. ఇందలి వనమూలికలు భస్మములు అమూల్యములు ఆయుర్వేదాగ్ర ప్రదములు రస వికర గ్రంథములు ఈ ఔషధ మూషధమునకు ప్రత్యక్ష విరోధులు యోగ్యతా వస్త్రములు వేసవే! దీనికిపాటి యిదియే! గనేరియా (బట్టంటు) తెలుపు ఎటువు వచ్చు మొదలగు సెగరోగములకు (లాకోరియా) శ్రీకుసుమవ్యాధులకు బహిష్కారములందు వచ్చునొప్పలకు అవి, యివి, యననీల నమస్తనుఖరోగములకు ఈ గనేరియా క్యూర్ :- అనలైనదురాయి ఇచ్చావధ్యము. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు. వెల సీసా 1 కి రు. 3-0-0

చర్మవ్యాధులను యాపుమాపు
రాధాకృష్ణ తామరమందు 0-6-0

V. S. SASTRY & Sons.,

Druggists and Chemists, Opticians, Tenali, (Guntur Dist.)

Best Plants & Fresh Seeds !!

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guavy and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen Roses & best coloured Crotons Rs. 5 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 Sample pkts. Rs. 2 each per 10 Sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2 Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to - S. K. I. ABDUL RAHIMAN, Nursery, Salem 4904

ఇంద్రజాలముపేంద్రబాబు

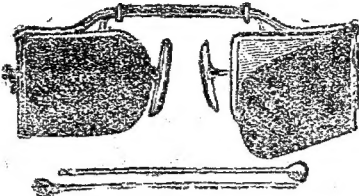
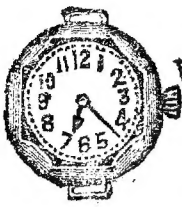
ఈ గ్రంథములో ఇర్మనీగారడీవాస్త్రానుసంఘములకు శాస్త్రము, ముద్రాశాస్త్రము, భూతపక్షధర్మము, చంద్రాశ్రమము, శివశాస్త్రము, వినోదవిద్యలు ముఖ్యముగా నున్నవి. మూలమునకు పుట్టిచుట్టునున్నవారు సమాచారము, లేని తలచేత ముట్టాడించుకొనితలలో ముఖ్యమునెలకొట్టిన అనుభవములను వివరించి, దీనిచే మేటికోమముగలదు. 'సందేవి' తాయతన దీని ధరించిన ఆశాగ్రహము, యిందు అందము, అదృష్టమునొచ్చును. వరితలలో జరుగును కలగును, గొప్పవారిదయ లభించును. పని చేయించి, వ్యాపారమున లాభమునొచ్చును. అనేకమంది మెప్పుపొందినది 1 కి రు. 1.0. సి. ఆర్. జనార్దనసామయ్య, బంగోలు, (గుంటూరుజిల్లా)

యిమ్మడిచలమయ్య

నైట్ టిఫిక్ ఆఫ్ టిఫిక్, చాంద్వి చౌక్, తెనాలి.

5356

మిక్కిలి మేలైన జేబు గడియారములు, ముంచేతి గడియారములు, టైమ్ పీసులు, గోడకు తగిలించు పెద్ద గడియారములు కూడ న్యాయమైన ధరకే యిచ్చుచున్నాము. మరియు గడియారములు సుప్రసిద్ధమైనట్టియు, అత్యంతనిపుణుల గలిగినట్టివారిచే రిపేరు చేయబడుచున్నది. ఒకసారి పరీక్షించు చూడుడు.

అన్ని విధములైన దృష్టిలోపములను పరీక్షచేసి తగిన సులూచనములను గ్యారంటీగా యివ్వగలము.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండుతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయమార కస్తూరి మాత్రలను

Regd Trade Mark

తెచ్చింది, ఒకడభా వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిచెందవరదీ మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అనుగగము మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములతో ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. 504, వా 801

ఇవి మేలైన కస్తూరి గుండుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుదులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాక్షముగా తయారు చేయబడినవి. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగింపవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అద్దము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పిల్లల పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిహుంద్యము, ముఖద్దకము, బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రత్యాయోధములై పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలు మావలివారు మొదలగువారికి అమృతప్రసాదము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప పరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0, పావు ఖర్చు 0-4-0. పాస్తేటి ఖర్చుతో 6 పమా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-8-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్గర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైలరు, శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయం మచిలీపట్నము

దిన దినాభివృద్ధి పరిశీలింపుడు

1. శేటి వక్క భీమా దరఖాస్తుల సంఖ్య 1860, పిటిమొత్తం గుమారు 80,00,000
2. శేటి వక్క భీమాపాలనీల సంఖ్య గుమారు 1210, పిటిమొత్తం గుమారు 20,00,000
3. గవర్న మెంటువారిపద్ద వుంచిన పెన్షన్లెట్టిల మొత్తం 1,00,000 కు వింపినది
4. ప్రస్తుతంలో పాలీసీ ఆదాయము గుమారు రు 75,000

వెంటనే ఇందులో భీమాచేయండి. ఎందుకంటారా

1. భీమాచేయువాడు తన మరణానంతరముకూడా తనకుటుంబాన్ని పోషించుచున్నాడు.
2. భార్యపిల్లలయెడల నీకుగల ప్రేమకు నీకుచేయు భీమామొత్తము కొలహాత్రవంటిది. నీనిశేకమునకు దూర దృష్టికి నిదర్శనము.
3. మోటారు, నాయువికా నాలు, ప్లేగు, కలరా విమాసి, మున్నగు అంటువ్యాధులు, పిటిమధ్య నిర్ణయ జీవనంచేసిన భీమాచేయఁజూపడం శేలము, మూఁత్యము, ఆక్రమము, అశ్వాయము. కాలమానమునబట్టి అందఁరికినీ భీమా తప్పనిది.

ఏజెంట్లు కావలెను } యర్రమల్లి మంగయ్య, బి. ఎ. బి. ఎల్. కార్యదర్శి.
వివరములకు ప్రాయండి

ఇదివరకు మావద్ద బేరము చేసిన

5021

వారందరను కృత్రిమేందలు మాత్రమే గాక, భద్రపదే ఆర్జునులను పంపుటయే మానస్సుకము. వరు ప్రజల నిదర్శనము. మేలైన అమలు పున్యరాగము నగలు కావలసినవా రందరను భిషగ్గర్తన నివాసమునకు దయచేయ గోరెదము లేక ఉత్తరము వ్రాసిన పంతులము.

జరిగం ను బ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో, 1810

కర్మ మూలం:-

93, పరరామతియన్నా వీధి, మద్రాసు; పోయాం:-చై నాబుబారురొడ్డు (పూలఅంగడికి ఎదుట) మద్రాసు.

నానావిధ శస్త్రార్థనిఘంటువు.

మూలకలయెక్క 85000 సంఖ్యతోకట్టబడిన తెలుగు భాషా గ్రంథము. క్యాలిఫోర్నియా నెల రూ 3-4-0 లు. "భద్రప్రదీపిక" ఇందు పలు ప్రఖ్యాతములు ఉన్నచోటి భస్మములందరూ యాగాని ఆయుర్వేదనిధానములగుట. రులం 1-కి రు 500 కిమ్మరుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలిఫోర్నియా నెల రూ 2-0-0 రెడి పో డ రు లు, రాయవరము, గోదావరి, 2454-1323

దాసానిపుష్పము లేక జపాకుసుమము

దీనియందు మంచి బొవడవక్త లున్నవి

ఈ పుష్పములేల దాల స్వభావముగలదను. ఈ లేకల యొక్క లేత క పాదమును పోషకును స్వభావమునకు లక్షము నిచ్చును. ఆపూయతిని కలుగజేయును. మూత్రాశయ పంబంధ మలగు చాయపులను పోగొట్టును. మూత్రాశయ ములనుగూడ తొలగించును. గర్భాశయమున కలుగునొప్పిని ముట్టునుగూడ నివారించును. యోనిలోని పుండ్లను మాన్చి వానిని మృదువుగా చేయును. ఈ మహాశక్తియంతయును యీ పుష్పములోగల జగురులోనే యున్నది.

దా సా ని పుష్ప ము ల క పా య ము లో పూ లు చక్కెరకలిపి నేనించినచో నెగళోగము తగ్గును.

రెండు మూడు దాసానిపుష్పములను నేతిలో నేయించి పంచదారనుచేర్చి వానిని స్త్రీలు తినినచో రక్తప్రాసము కట్టును.

దీనిని తినుటవలన నడివరకు నయనువత్తివను పుష్పవతులు కానితమవతులు ఋతుమతులు లయ్యెదరు.

దాసానిమూలిక, తెల్లబూతునట్లు, తామరగుంపలు యీమూటిని చూర్ణముగావించి నివమునకు రెండు మూడుసార్లు పూటకు ఆరతులునువంతున స్త్రీలు తినినెడల రక్తప్రదర రోగము నివారణమగును.

నెగళోగమునకు దాసానిమూలము శ్రేష్ఠమైనది. దాసానివిత్తుల కల్పముగూడ బాగుగా పనిచేయును.

పేను కొడుకును, బట్టతల నన్నవారు ఆతొవులలో దాసాని పుష్పముల నలిపి వర్ణించినచో మరల వెండ్రుకలు మొలచునని చెప్పబడినది. ఈ పుష్పములను లేలకు కట్టుకొని పడండినచో పేలు, చుండు మున్నగునవి నశించును. మెదడును కణులును చులగును.

దాసాని గులకందు

దాసానిమొగ్గులు ధాతు వృద్ధికరములు. దాసానిమొగ్గు గులకందు దేహమందలి నిక్కాకము మాన్పును. పుష్టికి కలగ జేయును.

గాజాపాత్రయందు కొన్ని పూలలేకలను వేసి వాటిపైని కలకండపొడినివర్చి కొన్నిరోజులు ఎండలో నుంచులెను. పక్ష్యమునకు వచ్చునరకు నటులదేసి పిమ్ము కొద్దిగా కంకుమ పుష్పము దానిలోవేసి చేతితో చక్కగాపిసికినచో గలకంకుగును. దానిని నీనాయుండుంచి తడవకు ఒక కులనువంతున తినుచుండవలెను.

దాసానినూనె లేక జపాకుసుమతైలము

ఒక భాగము కొబ్బరినూనెగాని ఆలివునూనెగాని తీసుకొని ఆ నూనెను జపాకుసుమకల్పమును నమభాగములుగా కలిపి నీకు యిరువవరకు కాచి వడియగట్టి గాజా బిరదాగు నీనాలో భద్రపరచి తలవెండ్రుకలకు రాయుచుండవలెను. దీనితో పరిమళద్రవ్యములను గూడ చేర్చుకొనవచ్చును. ఈ నూనెను రాయుకొనినచో కలవెండ్రుకలు నల బడును.

పానకము లేక మరబల్

ఒక నీకు కిళ్లలో 10-12 పుష్పములవేసి కషాయముగా కాచి విడియగట్టి కషాయమునకు పసుముగా తెల్లచక్కెర (తెల్ల బూరా లేక బజారీను చీనా జనబడు చక్కెర)ను చేర్చి తేనె పక్ష్యమువచ్చునరకు కాచి నీనాయుండు భద్రపరచి ప్రతిదినమును రెండుమూడుసార్లు నేనించవచ్చును. తడవకు ఒక బొమ్మ వర్చిత్తు తీసుకొని అందు కొంచెము నీళ్లు కలిపి త్రాగుచుండవలెను.

దాసానిలేక జపాకుసుమ కాఫీ

తడవకు రెండుమూడు పుష్పము నొక పొత్తిలో వేసి వానిపైని నలసల మరుగుచున్న నీళ్లునపోసి నెండురోజు మూతవేసి పడి నిమిషము నుంచులెను. పిమ్ము పడియగట్టి పాలు చక్కెర కలిపి త్రాగవలెను.

ఈ పై విషయములు డిసెంబరులో వెలువడిన గృహలక్ష్మిలోని వ్యాపకముండి స్వీకరింపబడెను

మీకు ఇది బొసరం

కోజియల్ బొంతులను కాళ్ళెలనూగ మొలచుకుండ చేయును. బుడ్డి కు 8. ఈ నెల ఆఖరు వరకు రు. 2-0-0 మాత్రం. అడ్రసు:-భద్రాద్రితాలయం, నాయునిపల్లి, 5420 నటపాలెం పోస్టు దాపట్లకాలాగూ.

వచ్చుమగ్గోదావరిజిల్లా వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

ఈ నెల 31 వ తేదీన తాడేపల్లిగూడెంలో సమావేశమైనది.

1. కీర్తిశ్రేణులైన శ్రీ లాలాజీనిగూర్చి శీర్షానామ గావించబడెను. లాహోరు పోలీసు డౌర్లకుమును అందు ఖండించు తీర్మానించెరి.

2. కలకత్తా కాంగ్రెసుకు సకాలములో వచ్చిన దరఖాస్తులను అంగీకరించిరి. పిమ్మట వచ్చినవారిలో ఎన్నికలు జరిపిరి. ఇంకను మిగిలిన దరఖాస్తులను రాష్ట్రీయ సభము వారికి పంపిరి.

3. కార్మిక సంస్థల స్థాపన గూర్చియు, రీసెటింగు మొదలుగుగూర్చియు తీర్మానములను గావించిరి.

లాలాజీ స్మారక దినము (నిడదవోలు)

గతనెల 24 వ తేదీన యిచ్చుట బోర్డుమీదే సమావేశమైనది. దుకాణమును మూసివేసిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభగావించి లాలాజీ సురక్షముగూర్చియు లాహోరు పోలీసుల డౌర్ల స్వమును గూర్చియు తీర్మానములను గావించిరి. ఈ బహిరంగ సభలో శ్రీయుతులు నిడదవోలు వెంకట్రావు, తాడేపల్లి కుటుంబశాస్త్రిగారలు లాలాజీ దేశభక్తినిగూర్చియు సైమనుకమిషను బహిష్కరణమునుగూర్చియు సుపర్యసించిరి.

నిడదవోలు బోర్డు మిడిల్ స్కూలును

హైస్కూలుగా మార్పుట

గతనెలలో 24 వ తేదీన సరసాపురంలో సమావేశమైన జిల్లాబోర్డు మీడింగులో యీ మిడిల్ స్కూలును హైస్కూలుగా జూలయ 1929 నుంచి మార్పుటకు తీర్మానమును గావించిరి.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు

భవిషిషాటి సత్యసారాయణగారి ఉద్యోగము

ఈబోర్డు ప్రసిడెంటు ఆయన శ్రీ కలిదండి గంగరాజుగారు ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధికొరకున్న గ్రామములలో తైబ్రీ, పెద్దల విద్యాభివృద్ధికొరకున్న తన ఏర్పాటులకున్న, గ్రామపురమిచ్చిరాజుభివృద్ధికిన్ని ప్రత్యేకపు ఉద్యోగ శ్రీ భవిషిషాటి సత్యసారాయణగారిని (వి-ఎ-యర్ డి. ఆండు స్టేడరు రాజసుండ్రి) నియమించిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు.

ఇదివరలో ఆంధ్రలోకమునకు వరిచితులే. వీరు స్వతంత్రత్రుకను వదలినవారుగను శ్రీ అల్లూరి శ్రీ రామరాజుగారి జీవితచరిత్రను వ్రాసినవారుగను అసహాయోద్యమములో దేశసేవ చేసినవారుగను నున్నవారైయున్నారు. వీరి ఉద్యోగమువల్ల యీ తాలూకాలో, గ్రామాదులవారు ప్రాథమిక విద్యనుగూర్చి ప్రత్యేకసౌకర్యములను పొందగలుగుదురను ఆశ యున్నది.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు! ఇకను మోసపు పుస్తకములనుకొని మోసపోతుడు!!

సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

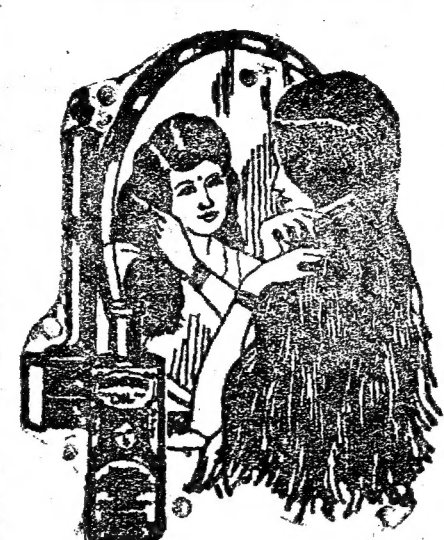
ఇట్టి గంభ విజివర కాంధ్రభాషలో నలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థశ్రేణుధర్మము, పరివతులసౌస్య ప్రేమతో నల్లిగల విధులు, ప్రేమకేత్యము, స్త్రీజాతులు, పురుషజాతులు, వాని క్రమక్రమము, వాతుల పాలనములు, వాని యొక్క ఆభిప్రాయము, కియ్యగృహసౌస్యములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంకాపము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భ స్త్రీ అనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భవతుల యోగ్యాగ్యానకేతర, శిశురక్షణ, ఆత్మకోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు సుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహింకేతర, మున్నగు 280 విషయములతోను, సందర్భము సారముగల అఫ్టర్, రైకాతములు 28 తోను గల 410 కేతర వైవిధ్య సమకాలికోత్సాహ చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహమును తప్పక చదివియే, తీరవలెను. కొద్దిచతురతగలవు. 5182

పుస్తకము 1-1 రు 2-0-0, రహస్య భర్త 7 ఆటాలు. రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి రహస్యభర్త లేదు.

మా చిరునామా:—ఆర్యక బుక్ డిపో,

19 తాండవరావు మొదలివిధి, రెండుకే.టి.సి, మద్రాసు

తరుణముమించి పోవకమునుకు మీరల పెండ్లుకల గురించి తగ్గుకడ వహించుడు.

పెండ్లుకల దుష్టనతో పూడినద్యునంతరత అనింపజను పెండ్లుకల చెడిపోవుటకు అదిలంత్యక యనిగ్రహించుడు

కామినియా ఆయుర్ రిజిస్టరు

ఈ నేటి నుండియే వారుటారంభించుడు.

తలపెండ్లుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

పెండ్లుకలవల్ల కాంటినిననుగాను, చిట్టచివట వరుసగానుండునుండి రక్షించి వటుకున్నవలె, తుమ్మెద రక్షించుట నిగనిగలాడించుడు. ఈనులభవదలిన నేజీ వరిషించుడు. మిగిలినవలె రెండు కర్మలలో అందముగా చేతుగునో, తమ చుట్టదనమును గలిసిండునో గమనింపుడు. కామినియా ఆయుర్ మిగిలినవలె రక్షించు ఆధి క్యతగలుగజేయునో ను ద్రించుడు. క్రతివటులములతోను, బుద్ధితోను, మతామతాదులంతరత, వరిమకద్రవ్యము అమ్మనారంభదరివద్దను జూపెను. మిగిలిన వలె ముందుగా కొనుగట్టుడు.

కీటా 1-1 రు 2-0-0 పోస్టేజ్ 0-1-0 ప్రత్యేక, సీసాం 0-1 రు 2-10-0 పోస్టేజ్ 0-1-0

ఓటా ది ర్ బహారు (రిజిస్టరు)

కొనుట మరువకుడు.

మిగిలినవలెమిగిలిన, వేలు రుమామిగిలిన రెండుమాడు చుక్కలు అటోనిర్, పోద వల్లిన నెలవీ నిగిలిలి మహావరమెట్టి మల్లె, దైత్యపుత్తం వరిమకములను, పెదవల్లి నట్టనవల్లను, పెండ్లిపయములందు అంధపులందరిని సంతోషవరములకు, అటోనిర్ అటోనిర్ తప్ప మరెవరూ కావరాదు. నేజీ ఒకసీసానుగాని, వాని అట్టురవరిమకము అనుభవించుడు.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 'కొనుట', 'కీటా', 'సీసాం' with prices like '2-0-0', '1-4-0', '0-12-0'.

సమానా సేనారెండణల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపజడును.

నువాసన కార్డు 1-1 అణా 1

ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, నమ్మానకిడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

126

తెనాలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

ప్రభుత్వమువారు మ్యూనిసిపల్ డైరెక్టుమెన్నికలు

రద్దుజేయుట

తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో వైర్యకు యెన్నికలను యములలో కొన్ని వాటాలు జరిగినవి. తుదకు శ్రీయుత భూవరి సూర్యకారాయణరావుగారు వైర్యకుగా యెన్నికొనబడిరి. యీ యెన్నిక సరియైనదికాదని ప్రభుత్వమువారికి రెండవపక్షమువారు అర్జీనిచ్చిరి. కలెక్టరుగారిని విచారింపిరిపార్డు తంపవలసినదిగా పుత్తయ్య కాబడినది. కలెక్టరుగారు రిపోర్టుపంపిరి. ఆరిపోర్టులో కలెక్టరుగారి యభిప్రాయమును అంగీకరించుచు, యెన్నికలు జరుపుటకు యెర్పాటుకాబడిన కాలములో జరుగవలసినదలనున్న ఆయెన్నికలలో లోగడ గవర్న మెంటువారి పుత్తయి సమసరించి కొందరు కాన్సిల్లరుల పార్టీన లేనందులనున్న చేర్పుయెన్నికను గవర్న మెంటు వారు రద్దుజరచిరి. వైర్యయెన్నిక రద్దుజరచబడినందున, వైర్యవైర్యకు స్థానము భారీకాలేదనిన్ని దరిమిలాను జరిగిన వైర్యవైర్యకు యెన్నికనుగూడా రద్దుజరచిరి.

తెనాలి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు యెన్నిక

రద్దుజరచబడినది

తాలూకాబోర్డు పరిసితులుగూడా విషయవస్థలో నున్నవని లోగడ ప్రాసియంటిని, లోగడజరిగిన ప్రెసిడెంటు యెన్నిక సరియైనది కాదని వైర్యప్రెసిడెంటు గవర్న మెంటు వారికి అర్జీయ్యానా, వానిపైన యిటీవలజరిగిన శ్రీయుత లోగంటి అంజనేయులుగారి యెన్నికను రద్దుజరచిరి. యిప్పుడైనను ముందు జరుగబోవు యెన్నికలు తగాయివాలు కలుగకుండ జరుగునటులు తగుయెర్పాటు జరుగునని సమ్మతించు.

సర్ ఆర్థిక చాంబర్లకుగారు పరి సమేతుడై మరికర

బ్రిటిషు రాయబారులతో జననా వారినెరి సభ కేసునున్నా

రు. లండనునుండి 8 తేదీన బయలుదేరిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు

పుస్తకాల నిర్మాణము, తన్నిర్వహణము

“మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు చిదంబరము శ్రీ మిగిలిన కళాశాలయందు క్రమత నిర్మాణము- తన్నిర్వహణము” గురించి యాదు ఉపన్యాసముల వల్లెముదేశములలో యీ విషయమై బాగుగ నభ్యసించినవచ్చినట్టియు మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయ పుస్తకాలాధికారి మున్నెన ఎస్.ఆర్.రంగనాథకాపెమ్. ఎ. నారిచే నివ్వించు.

కార్యక్రమ విషయ సందహరింపబడినట్లుండును.

లోక సాయంకాలముననే ముద్రాపకములవల్లెమును.

27-12-1928 తే. 8 1/2 గం. మొదలు 9 1/2 వరకు “పుస్తకాలా

కాస్త్ర ప్రభుత్వాధ్యయ నియుములు (లాంటర్న్ లెక్చరు)

28-12-28 తే. 8 గం. మొదలు 4 వరకు పుస్తకాలయ

కాస్త్ర కృతీయ చతుర్థ నియములు 29-12-1928 తే. 8 గం.

మొదలు 4 వరకు పుస్తకవిభజన 30-12-28 తే. 8 గం. మొదలు

4 వరకు వట్టి నిర్వయము 31-12-28 తే. 8 గం. మొదలు 9-10

వరకు పుస్తకములు 1-1-1929 తే. 8 గం. మొదలు 4 వరకు,

సిస్టలతో పుస్తకాలయపుపని ప్రాథమిక విద్యాలయ పుస్తక

కాలలు.

పుస్తకాల విషయములయం దిచ్చగలవారందరు రా

వచ్చును. విద్యాలయాధికారులు, తదితరులు తమక్రతినిధుల

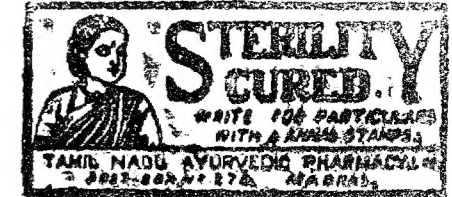
నిచ్చటికా యావన్యాసజనములలో పంప గోరుదున్నాము.

అటుల పంపబడినవారి నామముల నీక్రింది యెడనుకు వ్రాయ

గోరెదము:—

కె. వి. కృష్ణస్వామి ఆయ్యరు అభ్యర్థులు “మద్రాసు

తైబ్రీ ఎసోసియేషను” బ్రిటిష్ కేసు, మద్రాసు.

కాటలాను: జీ-వి-క-మా.

శ్రీయశ తత్వమూర్తిగానిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—
ఈనెల 22 లేదన జనగణము కలకత్తానకును అఖిల
భారత కాంగ్రెసుసభ్యులందఱును లిను సభ్యులను కార్కులను
జూపి హాజరుకావచ్చుననియు, ప్రతిసభ్యునకును ప్రత్యేకావ్య
సములంబముననియు, వడిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారినుండి
జాతు తింటిమూలమున జహాబుచేరిపడి కాలిం తిరుగ నాడు
అందు, కుంక, కర్నూటక రాష్ట్రములందలి అఖిలభారత కాం
గ్రెసు సభ్యులందఱును దీనిని గమనించి కలకత్తానకును
తమక పాల్గొనెదరుగాక,

మద్రాసువార్తలు

డి॥ బి॥ ఎం. రామచంద్రారావుగారు:—అండను నగరమునందు బహుళమున దేశమున 14 వ తేదికి బొంబాయి చేరెదరు.

గుబ్బి బాయ్స్ కంపెనీ, మైసూరు:— 11-12-28 తేది మంగళవారం రాత్రి 9 గంటలకు వాల్టాక్కు రియేటరు (బ్రెటనాడ వాల్టాక్) నడు ప్రభావజీవాటకమును ప్రదర్శించును.

మద్రాసు నగరకాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశము:— కలకత్తా కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించు నెత్తుకొనుటకు యాదవలో ప్రకటించబడిన 14 వ తేది కుత్తవారమున గాక 15 వ తేది శనివారమునందును 7-80 గంటలకు జరుగును.

తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశము:— కలకత్తా కాంగ్రెసుకు వినియోగము స్థానములకు ప్రతిఘటించు నెత్తుకొనుటకు 15 వ తేది శనివారమునందును 9-80 గంటలకు వహిజనభూమినిజరుగును.

నిషేధకప్రచారము:—తమ యధికారమును దున్న ప్రదేశములలో నిషేధకప్రచారము జరుపబడుటగాను ఉద్యోగేతరము, బోకర్ కాడియ నెత్తుటకు గవర్నమెంటువారు కొంతభవమును రాబోవు సంవత్సరపు బడ్జెటునందు గ్రాంటు చేయవచ్చునని తెలియచున్నది.

నూడరన్ హిందూ హోటలు:—రాయపేటలో మద్రాసు కల్లబ్బు కేసుగానున్న మదరన్ హిందూ హోటలు (మద్రాసుకాబ్బు) యొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము 12-12-28 తేది జరుగవలయు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు జరుగును. గా॥ డి॥ బి॥ ఎం. కృష్ణస్వామయ్యగారు ప్రధ్యక్షత వహించెదరు.

లాటరీ బహుమతులు:—శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరి దేవస్థానపు తిరుప్పణి లాటరీ, సంగంబాకము, ఉద్యోగము లిట్లు వ్రాయవచ్చును—ఈ లాటరీయందు బహుమతులు గెల్చినవార, తమ గెల్చుకొన్నట్లును 31-11-1928 తేదీలోగా, రంగవిలాస, టిగ్ స్ట్రీటు సంగంబాకము, మద్రాసునందున్న కార్యదర్శికి పంపవలయును. ప్రైవేట్ లాటరీ మా కార్యాలయము మాసిలేదుబడును.

శ్రీలక్ష్మి హిందీ తరగతులు:—సం 15 కొండీకిది బాగ్ బెనునందున్న వై. వారాయణ పత్రికలో తమ గృహమున దొక హిందీ తరగతిని శ్రీలక్ష్మి తరగతిని స్థాపించినారు. ఆమెగారు హిందీ కేసులు, అరబిక్ మూలమున, నేర్పుదురలు. హిందీ నేర్చుకొనగోరువారు తమ పేర్లును 364 ఎస్ట్రేట్ నందును వై. వారాయణగారికి గాని, 198 మైసూరు ప్రెస్ కేసు నందును డి॥ బి॥ థారిత హిందీ ప్రచారక కమిటీ గాని పంపవచ్చును.

చెన్నపురి యనాధసమాజము:—ఈ సమాజమువారి యజ్ఞాశ్రమముక్రింద, 1928 సంవత్సరము నెల లో, రోజుకు 180 మంది చొప్పున, ఆశాభుల కన్నదానము చేయబడెను. సర్వీస్ కమిటీయందు పోషించబడుటగాను, ప్రజలచే నివ్వబడిన ధనముతో 2790 మందికి, యాధనముమీద వచ్చెడి షిప్తో 2019 మందికి అన్నదానము చేయబడినది. దీని పోషించుటకు వినున 310 మంది పోషించబడిరి.

డి॥ భా॥ జాతీయారోగ్య సంఘము:— 1929 జనవరి నెలలో, 13 మొదలు 18 తేదీనకు బి. వి. ఎ. ఎ. భూములందు, రాబోవు జాతీయారోగ్యప్రదర్శన జరుపబడును. ప్రజారోగ్యము, గృహవైద్యము, తల్లి పిల్లలయారోగ్యము, అంబురోగముల నివారించునది, భోజనము, పానీయ, పరభరాణేయము, యారోగ్యవిషయములు, వీటినిగురించి, యువరైస ప్రదర్శనవస్తువుల వలనవచ్చును. మెడల్లు బహుమానములు, షిప్ కేట్లు మొదలగునవి, ప్రదర్శనవస్తువుల మించి కంపిస వాటి యవ్వబడును.

పోటీచేయ నెంచువారును, ఇందు పాల్గొనువారును, తమ నామములను ప్రైవేటు కార్యదర్శియైన, రోజాధికారి యొక్కనైన రా॥ బి॥ ఎమ్. శేషపాపయ్య ఎమ్.డి. గారు మెంపులపార్లమెంటు రామపేట, చెన్నకట్టామునకు 15 దిశబరు లోగా పంపవచ్చును.

ద. భా. జాతీయారోగ్యసంఘము:—ఆరోగ్యమును గురించిన బొమ్మలను, కార్టూన్లను, తదితరవస్తువులను ప్రదర్శించి ప్రజలు ప్రైవేటు కార్యదర్శియైన, రోజాధికారి మెడల్లు, బహుమానములు మొదలగునవి పొందగ ప్రదర్శించిన వారికి యవ్వబడును. “మద్రాసు కల్లబ్బుకాంగ్రెసును వృద్ధి చేయుటకుగురించి ప్రజలు వ్యాపకమువ్రాయవచ్చును. జానుగ ప్రాసినవారికి బహుమాన వివ్వబడును. వ్యాపకమువ్రాసి ప్రైవేటు కార్యదర్శిగారికి పంపవచ్చును.

నర్వపక్ష సమావేశ తీర్మానములు బలపరచబడుట:—కాంగ్రెస్, కాన్వెంట్ పురపాలక సంఘమువారు మాన్యువారు, రోయంబర్లు, విశాఖపట్టణము, రామచంద్రపురము, అనంతపురము, రాణిపేట, మంగళూరు, కావలి తాలూకాబోర్డులు, నర్వపక్షసమావేశ తీర్మానముల బలపరచుననియు, వాటిని ఆమోదించునన్న ననియు, ఎ. కంగ నాథ మదలియారు ఎమ్. ఎల్. సి. గారు మాకు వ్రాయుచున్నార.

మియాలి రాజకీయనభ:—మియాలి మొదటిరాజకీయనభ ఈ నెల 14, 15 తేదీలకు జరుగును. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. సి. ఎస్. మధురంగమొదలిగారు జాతీయపతాకసాధన గానియు, డి. కళ్యాణగారి అధ్యక్షతక్రింద రాజకీయతైదీసభ 15 తేదీ జరుగును. ప్రతిఘటించు భోజనసభలు ఉచితముగ కొనగల కేర్నాటులు జరిగెను. (ప్రీ (కె))

రీ సెటిల్ మెంటు సంఘము ఈ సంఘసమావేశము 15-12-28 తేది శనివారము ఉదయము 8 గంటలకు నిడదవోలో జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థించును. ఇందుగురించి కాసనభలో గానింజబడిన తీర్మానము, దాని పర్యవసానము, ముందు కర్తవ్యముగురించి ఆలోచించవలసి యున్నది. దండు నారాయణరాజు, కార్యదర్శి.

రాకప్రకటన:—సి. గోపాలమినసు ఎం. ఎల్. సి. గారు, డిల్లీనుండి నిన్నటిదినమున మద్రాసు వచ్చిరి. కె. ఎం. పానికార్, తాన్సాంకు మరచందు, గార్లు బొంబాయినుండి నిన్నటిదినమున మద్రాసు వచ్చిరి. ప్రొ. కార్లు డిప్యూటీ గారు వారిసమాచరమును గతరాత్రి బొంబాయి కేగిరి. జర్మనీకి వీరు తిరిగిపోవుటకు ముందు హిందూ కేళముగల ముఖ్యవ్యవహారము చూచెదరట.

సర్ మహమ్మద్ వాబియల్లగారు, ఎస్. రామసుబ్బయ్యంగారు పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారు నేటి యందుమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

మద్రాసు గవర్నరుగారు వారిసతియు మైసూరువారు కల ప్రత్యేకతలబడిన నిన్ను కేగిరి.

ఆర్. డి. అన్నెడ్ గారు బొంబాయికి ఆర్. జి. (కె) గారు కాకినాడకు సి. వి. కన్నెంగుమరంగారు వారి సతయు కలరావన వీగిరి

కె. ఎం. పానికర్ గారు నిన్న ఉదయము మద్రాసునకు వచ్చి నిన్న సాయంత్రము ఎర్నాకలకున కేగిరి. తె. క. బ్రాడ్ ఫీల్డుగారు నేటి యందుమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

హెచ్. పి. వి. వెన్నునగారు వారిసతియు గతశనివారమునకు మద్రాసునుండి కొలంబో కేగిరి. అప్పటి నుండి ఇంగ్లండుకేగెదరు.

డా॥ విసెంటుగారు రాబోవువారమునాటికి మద్రాసు వచ్చెదరు.

అనాధతరణాలయం-నెల్లూరు 4-12-27 తారీఖున స్థాపించబడిన యాశ్రమాలయ ప్రధమవార్షికోత్సవము 4-12-28 న యాశ్రమాలయమునందుజరుగన అత్యంతనందోత్సాహకరముగ జరిగెను. ఉదయం 4 గంటలకు ఉదయోత్సవ, 7 1/2 గంటల పురపరము, 8 గంటల యాశ్రమోపాసన, 9 గంటల శ్రీ పాదగ పీఠాధిపాదముల వినివైన చక్కటిడుస్తుల నొసంగిరి. మధ్యాహ్నం 1 గంటల విందు, సాయంత్రం 4 గంటల ఛాయాకలము తీయటం, సాయంత్రం 6 గంటల యాశ్రమోపాసన “మానవసేవయే మాధనసేవ” అనునయమునుగూర్చి ధర్మప్రసంగము, తేజావయాభివృద్ధిని గూర్చి సంభాషణ వజపురు, పురప్రముఖులిందు పాల్గొనిరి. కార్యనివేదిక ప్రయోజనపడినది. యాశ్రమ డిపెండెంట్ల సభాకర్తవీరియగాక.

ముంగమూరు నరసింహారావు, కార్యదర్శి.

పారిజాతాపహరణము

శ్రీ గుబ్బి చెన్నకెన్నకేశ్వర స్వామి వాటక కంపెనీ బాంకకాళివారు నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు వాల్టాక్కు రియేటరుతో పారిజాతాపహరణ వాటకమును కన్నడభాష యందుప్రదర్శించిరి. ఇందలి బాలలెల్లరు మంచిక్షునందినదిట్లు. ఇట్టివారిని తరిఫియతుచేసిన శ్రేయస్విద్యానినోద పిరన్నగారు కడుమందులు. దీనివాటకమును గాంచవచ్చిన సభ్యులలో హలం తయు కిటటలాడెను. సభ్యులెల్లరు తత్వయత్నమునొందులాగు ఆనినండి అంత్యమువరకు వాటకము జయప్రదముగ ప్రదర్శించబడినది. సంగీతము, నీనులు విన్నప్పుడు, చూచినప్పుడు, కన్నడప్రేక్షి అన్ని ప్రేక్షిలను మించుచున్నదా యనునట్లు తోచినదికి వీనివాటకమును ఎల్లరు వీక్షించి ఆనందించుననినదేగాని వ్రాసిన తీరదు. వీరికి మద్రాసు వాస్తవ్యులు ప్రోత్సాహము గలిగించి ఆనందించవలెనని గోచరున్నాము.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆంధ్ర దేశ సంచార ప్రచారములు

శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆంధ్ర దేశ సంచార ప్రచారములు

గుంటూరు, డిసెంబరు 8:—జి. సి. పున్నయ్యకాశ్రమి గారు (అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులు) గుంటూరు నుండి యిట్లు తెలియజేయుచున్నార:—

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య సమితియొక్క అఖిలభారత సభాధ్యక్షుడగు శ్రీ హెచ్. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, మద్రాసు కాసనభ్యులైన యస్. సత్యమూర్తిగారును ఆంధ్రదేశములో సంచారముచేయ నిశ్చయించిరి. వారి సంచారకార్యక్రమము నిర్ణయించబడినది. ఈ క్రిందియేర్పాట్లు గావించబడినవి.

ఈ నెల 15 తేదీని వాపట్ల విచ్చేసెదరు. కి॥ కే॥ లా లాజీగారియొక్కయు, ఆంధ్రరత్న దుర్గిల గోపాలకృష్ణయ్యగారియొక్కయు ఛాయాపటములు వాపట్ల యూనియనుబోర్డు ఆఫీసునందు శ్రీనివాసయ్యంగారు బహిరంగపరచెదరు. యూనియను బోర్డువారు శ్రీనివాసయ్యంగారికి స్వాగతప్రమును వదుర్చించెదరు. అనాడే ఉదయం 9 గంటలకు వాపట్లలో నొక బహిరంగసభ జరుగను. ఉదయం 11 గంటలకు మోటారువారు వాపట్లనుండి వెళ్లెదరు. తెనాలికి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చేరెదరు. సాయంత్రము తెనాలిలో బహిరంగసభ జరుగును.

16 తేదీ గుంటూరు వెళ్లెదరు. అచటి ప్రముఖులతో ఉదయమునొక వైష్ణవోష్ఠి సభజరుగును. సాయంత్రము ముగ్గునిసిలలు గ్రంథాలయమున జరుగు బహిరంగ సభ తు శ్రీనివాసయ్యంగారు కథ్యక్షతవహించెదరు. గుంటూరు ముగ్గునిసి పాలిటీవారు స్వాగతప్రముకటి శ్రీనివాసయ్యంగారికి సమర్పించెదరు. ముగ్గునిసిలలు చెయ్యెర్నంగు యస్. వి. యల్. నరసింహారావుగారు ఉత్సాహముతో గుంటూరునుండి ఏర్పాటు చేయుచున్నాడు. రాత్రి పొన్నెంజుగమీద బెజవాడకు 17 తేదీ తెల్లవారుజామున 8 గంటలకు చేరెదరు. (ప్రీ (కె))

జాతీయమహాసభకు చెన్నపురి ఆంధ్ర ప్రతినిధులు

మదరాసు, డిసెంబరు 10:—రాబోవు కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభకు చెన్నపురి ఆంధ్రజాతీయోపసంఘము తరపున ప్రతినిధులగ కడపటకు ఈ క్రిందిసభ్యులును భారత జాతీయోపసంఘసభ్యులగు మరీయార్లకను దరభాన్తుల నంపిరి.

- 1 గంటి నూర్యవారాయణకాశ్రమి
2. వాసిళ్ల కేంక శేషయ్య
3. భా. నుబ్బరామయ్య
4. యామినీ పూర్ణ లిలకమ్మ
5. బుర్రాసత్యవారాయణ
6. సామివేంకటాచలకెట్టి
7. టంగటూరి వామనాయయ్యగారు
8. జి. వేంకటాచలంగారు
9. ఆచంట డక్కిణమ్మ
10. సర్. సి. సి. రామస్వామి అయ్య
11. జి. వి. కిరీటిరావు
12. నుబ్రహ్మయ్యగారు
- 12 మంది ప్రతినిధుల నెత్తుకొనటకు చెన్నపురి ఆంధ్రమండలమునకు అధికారము గలదు. భారత జాతీయోపసంఘసభ్యులు, అధికారకార్య ప్రతిఘటించుచేత, ఇకమిగిన దరభాన్తుల సంఖ్యయు ఎన్నుకొన సభికారముగల సాతిరిధ్యస్థానమును సరిపోవుటకే, ఎన్నికజరుప నవసరములేకయు వారు ప్రతినిధులగ నెత్తుకొనబడిట్లు కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

లక్ష్మీలో పోలీసు జులం

నిరవరాధులను పోలీసువారు కొట్టుట

నాయకుల ప్రకటన

గౌరవకరమైన గ్రామీణులకు ప్రకటన గావించుచున్నాము. —దీనివలన ౮ వ తేదీన నేను లక్ష్మీ చేరితిని. పండిత పాఠశాలకు పాఠశాల గారితో కలిసి పథ జరుగుచుంటున్నది. అప్పటికే పథ జరుగుచున్న పోలీసువారు స్వాధీనపరచుకొని యుండిరి. ముఖ్యులను ఆపొటునకు పోనివ్వలేదు. అంతేకాక అప్పటి ఇటు అటుకూడ తిరుగ నివ్వలేదు. క్రీస్తుకాగ్ లోటా నైమను ప్రభుత్వలకు తాలూకాదారులు విందొసగుచుండిరి. ఈ లోటకు సమీపమున నన్ను వసుదేవలాలగారి ఇంటికి నేను విడిచుట కలసి పోతిని. వసుదేవలాలగారి ఇంటి చుట్టుకొక్కలు ౮౦౦ మంది పోలీసువారు, కాన్స్టేబులు, పార్సీలు, సభాద్యక్షులను నుండిరి. మేము వసుదేవలాలగారి ఇంటికి వెళ్లి కలెక్టరు జేదాలను విసుకుచు “నైమనుగాడు తిరిగిపోడు” అని కేకలు వైచితిమి. ఇటు మేము అరచుటకు ప్రారంభించిన 10 నిమిషములకు ఎదురులోటా జరుగుచున్న విందు ముగింపబడెను. కలెక్టరు మే పలువురు ఆంగ్లేయులు మా కగ్రతకు పోలీసు వారిని వెంట బెట్టుకొని వచ్చి ‘పట్టుకొని కొట్టుడు, పట్టుకొని కొట్టుడు’ అని అరచిరి. నేను నామిత్రులు పై నుండి క్రిందికి దిగి మొదలిడితిమి. ఇంతలోపుకే 100 మంది పోలీసువారు ముఖ్యులను చుట్టించిరి. పోలీసు వారు ప్రవా రీ గేటు బద్దలు కొట్టి ఇంటిలో నన్ను మరియొక తలుపును వసుదేవలాలగారి ముఠావలన దిద్దిరి. పోలీసువారందరూ కలిసి ముఖ్యులను కొట్టుటకు ప్రారంభించిరి. మాలో 9 మంది 12 సంవత్సరములు వయస్సుగల బాలురండిరి. వారికికూడ ముందెట్టులు తగిలెను. ఇంటిలోనుండివారుకూడ పోలీసు అగ్రహమునకు నుగియెరి. ముఖ్యులను వారు బాతులు తిట్టిరి. ఒక ఆంగ్ల యువ్వొక సాటోపీ తీసి కాలిక్రింద ప్రొక్కచు గాంధీమహాత్మునిపట్ల దూషణవాక్యముల నుపయోగించిరి. మాకందరికి ఒకవైపు నెత్తుకు కారుచుండెను. అయినను మేము కాంతముగనే యుంటిమి. మాలో నన్ను 14 సంవత్సరములు వయస్సుగల ఒంప్రకాశను ప్ర అను బాలునకు తలమీద బుమగు గాయము తగిలి నెత్తుకు ప్రహరించుచుండెను. పోలీసు వారు వచ్చి ముఖ్యులను మందలించి రియో, మా గుంపుకందీ రాళ్లు విసరబడెననియు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు వంపిన వార్త కేవలము అసత్యమైతి. పిమ్మట పోలీసువారు ముఖ్యుల నందరిని నిర్బంధించి మోటారు లారీలలో పోలీసువైపునకు తీసికొనిపోయిరి. రాత్రి 1 గంటకు ముఖ్యులను వారు పోలీసునే వసుదేవలాలగారి నిరుదలచేసిరి. చరిలో వసుదేవలాలగారి మేము సంతోషముతో గాంధీమహాత్ముని నామమును స్మరించుచు ఇండ్లకిరితిమి. (ఈతెలివార్త ౮వ తేదీ నాడే ప్రీప్రెస్ ప్రెస్ లో లక్ష్మీలో తలెత్తింపబడు పంపెనకాని సెన్సరషిప్ ఆలస్యమువల్ల నేటిదినుమే తలెత్తివార్త చెప్పితిమి కేరెను.)

నాయకుల ప్రకటన

లక్ష్మీ, దీనివలన ౮:—మోహనులారు సాక్షున, పాకం కాధునిక, కుమరాజు కెన్నెస్, చంద్రభానుగూర్, రానెలెహరిబారి బాలముకుంద వ్రాతీను చాదిరి కదిగబహునగార్లు ఈ క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

నైమను ప్రభుత్వలకు తాలూకాదారులు విందొసగిన దినమున వసుదేవలాలగారి గృహమున జరిగిన పోలీసుదౌర్జన్యముగలించి ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు వంపిన వార్త కేవలము అసత్యమైతి. ఇంటిమీదనున్న బహిష్కరణవాదులను క్రిందికి దిగమనియు అసత్యమనియు పోలీసువారు ఘోషముగ చెప్పినట్లు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు తెలుపుచున్నారు. పోలీసు వారు ఇంటిని చుట్టించి తలుపులను బద్దలుచేసి మామీద పడి కొట్టిరి. పోలీసువారు వచ్చుచుండ వారివై రాళ్లు విసరి నే య బ డె న ను వార్త అసత్యము. ఒక పోలీసు భవనమున దుంటిమనియు ముఖ్యులను అడ్డబెట్టువారుండి రనియు మేము తలచితిమి. శాస్త్రమునకు ధర్మమునకు దుర్బలముగ వందలకొలది పోలీసువారు ఇంటిలోమీద ముఖ్యులను కొట్టుటకు ప్రారంభించగనే మేము నిశ్శక్తిలమైతిమి. రాళ్లు

రువ్వవలయునను ఆలోచనకలగుటకు కూడ సవకాశము లేకపోయెను. అట్లు రాళ్లువలన దేవులను మిదెమీద రాళ్లు తేవను విషయము అందరికి తెలియెను.

ఇంటిలో కొన్ని కర్రలు పోలీసువారికి దొంగవని ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు ప్రకటించిరి. ఇంటివనక వంపనయెట్లు కే వసుదేవలాలగారి దొడ్డిలో కొన్ని బొంగులుంచబడెను. పోలీసువారు బొంగులను తీసికొని చాటితో ముఖ్యులను చాదిరి. ముఖ్యులనే అసగా బహిష్కరణవాదులనేకాక ఇంటిలోనున్న ఇతరులనుకూడ కొట్టిరి. కలెక్టరులు ప్రాగ్ వారు భార్యల గారు ఈవిధమున దెట్టులు తినినవారిలో నొకరు. ఇంటిలో నన్ను తలుపులను కొన్నిటిని పోలీసువారు బద్దలుకొట్టిరి. అదవారున్న గదులకు పోవకూడ వీరుయత్నించిరి. ఆ వైపుకొన్ని రాళ్లు విసరిరి. లా ఆర్డరులను నిలబెట్టుచు, “సయమునగారు తిరిగిపోడు” అను అసత్యవాక్యములు నైమను ప్రభుత్వలకు బద్దతుడునట్లు ఉత్సాహముతో ప్రవేశింపుచున్న ఈ పోలీసు వారు 10, 12 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికలను కూడ కొట్టి నిర్బంధించి పోలీసు వైపునకు తీసికొనిపోయిరి. మాలో ౯ మంది 12 మంది బుమగు గాయములు తగిలినవి. రాత్రి 1 గంటవరకు మేము పోలీసు లాకప్ నందుంటిమి. కాన ఒక వైద్యునికూడ మాడెత్తు పోలీసువారు వంపలేదు.

లక్ష్మీలో పౌరసభ

లక్ష్మీ, దీనివలన ౮:—నైమను కవిమనవారు లక్ష్మీకు వచ్చిన దినము మొదల పోలీసువారు జరుపుచున్న దౌర్జన్యమును ఖండించుటకై బాలు రామచంద్రగారి ఆధ్వర్యతన ఒక పౌర సభ జరిగెను. అధ్యక్షుడు సభను ప్రారంభించుచు నాగరిక దేశములలో పోలీసువారిట్లు చేయుట విసుగు ఆకర్షకరమగు విషయమనిరి.

బహిష్కరణవాదులను ఊరేగింపు సమయమున పోలీసువారు కొట్టుట, వసుదేవలాలగారి గృహమున పోలీసు వారు జరిపిన దౌర్జన్యమును ఖండించుచు ఎ. పి. నెనుగారొక తీర్మానము వంపబడించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— బహిష్కరణ వాదులు జరుపుచున్న ఉత్పేక్ష వలన అవలంబ చేయుచున్న ప్రదురగాములను లాభమున్నదా లేదా అను విషయమై భిన్నాభిప్రాయము లుండెదయ్యును. కాని స్వార్థములను ప్రజలను పోలీసువారు హింసించినది తప్పకాదా అను విషయమై ఎవ్వరికిని భేదాభిప్రాయముండుటకు వీలులేదు. బహిష్కరణవాదులనేకాక చుట్టుప్రక్కల తిరుగుచున్నవారిని కూడ పోలీసువారు ప్రజలను తిరుమిరిమి కొట్టుట నాకు విషాదము కలుగజేసినది. ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన అసత్యమైనదనియు పండితబహులాలగారి ప్రకటన సత్యమైనదనియు అందరు అంగీకరించెదరు. పోలీసువారు లా ఆర్డరులను విధిధముగ ప్రవర్తించిరినా అతిప్రాయము.”

సంయుక్తరాష్ట్రముల మంత్రిగ వసించేసిన పండిత జగత్ నారాయణగారు తీర్మానమును బహుశయము ఇట్లు చెప్పిరి:— కడదిన ౮ సంవత్సరముల నుండి రాజకీయవిషయములందు నే నెట్టి జోక్యము వుండుకొనుటలేదు. లక్ష్మీలో మొన్న పోలీసువారు జరిపిన దౌర్జన్యము నన్ను కలఁ ప్పిరినది. పోలీసు వారు తమ ఆక్రమణ పునర్యులను నమరీచు కొన వలయునను ఉద్దేశముతో ప్రజలు తమవై రాళ్లు వైచిరిని చెప్పిరి. నైమను కవిమనవారు లక్ష్మీకువచ్చినదినమున నేనుచుండ ౮0 వేలమంది జనులండిరి. పేరు రాళ్లు వలన సంకల్పించుకొనియుండిన అప్పలనున్న ౮0౦ మంది పోలీసువారికి బలమగుగాయములు తగిలియుండెడిది. క్రిమినలు ప్రాసీజరును విధిధముగ పోలీసువారు వసుదేవలాలగారి గృహము చొరబడిరి. నైమనుగాడు తిరిగిపోడు అని అరచుట, గాలికలములు వదలుట ఎట్లు నేరమో తెలియకున్నది. ఇంగ్లీషువారిగృహము అతనికి కొలతో సమానమైనది. భారతీయలగృహము మా కెట్లుపంటిది కావోలు.”

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

డాక్టరు శర్మనందగారు

అదృష్టవశాత్తూ
“ఈ నెల 7 తేదీ ౧౯౧౩ డిసెంబరు ౭న డాక్టరు శర్మనందగారు కాలవ సభాకాలమున ప్రభుత్వము తీర్మానమునకు యూ. వి. పి. నారాయణరావుగారి టెట్టు తమమిత్రులను జగన్నాథరావుగారికి (మద్రాసు, తంజినిచ్చి) — మూడవ తేదీ హిందూ కలెక్టర్ నావపుటను జూడుచు. స్వామి శర్మనందగారిని దర్శించి నా భార్యబుచ్చునూకొని యోచింపును. పీఠ చిత్రికను చలిపెదరొక కనుగొని వివరములన్నిటిని వారి సలహాను నాకు చెబువును.” ఈ తంజిని బుచ్చుకొని జగన్నాథరావుగారు నిన్న ఉత్తురతితో నాగేశ్వరరావు పంతులుగారియొంటికి ఉదయము ౮-౩౦ గంటలవచ్చి శర్మనందగారిని దర్శించి ఆతనికి నందిచ్చి వారి సలహాను ఆ పేక్షించిరి. తంజిని చాలా చి న టం ల నే శర్మనందగారి టెట్టు తమ ప్రభావమును ప్రదర్శించిరి:— ఈ మే 1౯౧౩ న వత్సరముల నుండి భాగమనున్నది ముఖము చదువునా నుండి కొంచెము కోరిగవండును. నుండి మేన విగ్రహము ఎట్లుగావండును. చాల దుర్బలస్థితిలో నున్నది. ధీమాని. ప్రవాశిమమును కండ్లుగలది. వసును ౭2 సంవత్సరములు లోతట. గంధిచే భాగమనున్నది. ఈ న్యూఢి తీర్చుచుగ నున్నది” అని చెబిని వివరించగా ఆతనికి నందిచ్చిన జగన్నాథరావుగారు అప్పేరు వొండిరి. శర్మనందగారు చెప్పినదంతయు యథార్థమని జిహ్వాకొనిరి. అక్కడ వేరయ్యున్న ప్రేక్షకులనుగూడ అబ్బుగపడిరి. ఇంకను ఇట్లు చెప్పెదవ ఉద్యోగులకు, సామాన్యపురుషులకు పంపూర్ణముగ తృప్తికరమును మనోమృదును చలిచి వారిచేత నిజమని ఒప్పించిరి. చిత్రిక కలెక్టరుతో చెప్పినదంతయు, రేపు బయలుదేరి నెల్లూరు వెళ్లి అక్కడనుండి కలెక్టరు కాలగ్రెను కేగి అచట జాతీయనాయకులతోను, అంతర్జాతీయనాయకులతోను ముఖ్యవిషయములను చర్చించెదరట. వైవిధ్యక లోగికి ప్రాణాపాయ ముండవనిరి.

(ప్రేక్షకుడు)

న్యూవత్సండు ప్రభుత్వము ఏర్పాటుజేయుడక గల ర్యుగజనరలు యానై టెడ్ వత్స నాయకు దిగు వార్తగారి నడిగిరి.

The
Allenburys
Castor Oil

వాసనయు లేదు. రుచియులేదు.
బొవధరూపమున నున్న ఘనతలెదిన గొప్పనిరేవనకాక. ‘అల్లెబరీ’ మాత్రము గల చిట్టాముదము లంగలును ఎలుకడదు. భూలోక మం దంతలను నుపయోగించ బడుచున్నది.

‘అల్లెబరీ’ నీ వాడుబడుచున్నయింపును ప్రతిమండల దుకాణములలోను దొంగును పంతుప్రమేనక గణక ప్రేమ మెనది. అక్కచయ క మగు గృహ బొవధము. గృహము నందుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representation for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

వివోదరత్నాకర, వెన్నెడైల్ కామిడియన్ అని పేరొందిన

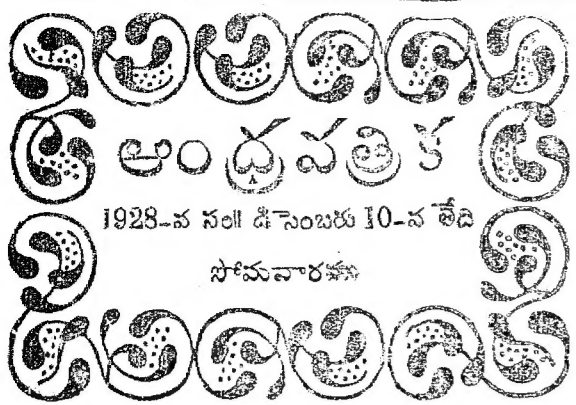
జి. హెచ్. వీరన్నగారి గుబ్బి బాయ్స్ కంపెనీ, మైసూరు

5428 11-12-28 తేదీ మంగళవారం రాత్రి 9 గం 30 నిమిషములకు

వాల్టాక్సు తియేటరునందు (ఒత్తవాడ నాటకశాల)

ప్రభామణి నాటకమును ప్రదర్శింతురు

ప్రజాదరమును చూపగలందులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారు. కె. ఎం. నాగప్పచెట్టి, కల్లూక్తరు

గ్రామ పంచాయతలు

1927-28 సంవత్సరపు గ్రామ పంచాయతల రిపోర్టు ప్రకారము, సంవత్సర ప్రారంభమున 1924 పంచాయతలు లేర్పడియుండెను. సంవత్సరాంతమున పంచాయతల సంఖ్య 2698 అయ్యెను. వీనిలో 2182 పంచాయతలు మాత్రమే పనిజేయుచున్నట్లు, రిజిస్ట్రారు-జనరలుగారి సమ్మతము. అయిదు పంచాయతలు సంవత్సరమునందు రద్దుచేయబడెను. పదుమూడు పంచాయతలు పునర్నిర్మింపబడెను. పంచాయతలయొడనుండియు, గౌరవ సేవకుల యొద్దనుండియు రిపోర్టులు వచ్చుట చాలకష్టమయ్యెనట. పంచాయతలకు తగినధనమును, ఇతర వసతులును నున్నగాని, రిపోర్టులను బంపుటకు సాధ్యపడదు. ఇంతకుపూర్వము రిజిస్ట్రారు-జనరలుగారున్న గోపాలస్వామిఅయ్యంగారు, పంచాయతలకు తగినంత ధనవనతి గల్పింపవలె ననియు, తగిన స్వేచ్ఛ నొనగవలయు ననియు, గ్రామస్థులు పంచాయతల ద్వారా గ్రామ స్వపరిపాలనమును నిర్వహింపగలరనియు, చాటుచుండిరి. కాని, వీరు గోరిన ఏర్పాటులు కొనసాగలేదు. గ్రామములలో పలువిధములగు పంచాయతలు గలవు. ఇర్రీగేషను పంచాయతలు, అటవీ పంచాయతలు, పంచాయతి న్యాయ స్థానములు, గ్రామపంచాయతలు మున్నగునంధులు గలవు. వీనినన్నిటిని ఏకపంచాయతి క్రింద నుంచి, గ్రామ ప్రజలకు తగిన యధికారమును స్వేచ్ఛను ప్రసాదించుచో, గ్రామములలో స్వపరిపాలనము నకు బునాదులేర్పడును. లేనియెడల, ప్రజలశక్తి విభాగమై, నిర్వీర్య మగుట సహజము.

గ్రామపంచాయతలకు తగిన స్వేచ్ఛను పలుకు బడిని ప్రసాదించుట కింతవరకు ప్రయత్నములు జరుగకుండుట శోచనీయము. జిల్లాలో అసాధికార గౌరవసేవకులు గలరనియు కాని పెక్కుమండలములలో సరియైనవాడు దొరకక పోవుటచే పంచాయతలు అపజయము బడయుచున్న వనియు ప్రస్తుతపు పంచాయతి-ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు రూఢర్ ఫర్డుగారు చెలుపుచున్నారు. కాని తగిన ప్రయత్నములను నలుపుచో సరియైన వారు లభింతురనుటకు సందియములేదు. సమర్థులును త్యాగశీలురు నగు గౌరవసేవకులు లభించుచున్నట్లు గోపాల స్వామి అయ్యంగారు వెనుక చాటియుండిరి. రూఢర్ ఫర్డు గౌరవనను సంవత్సరాంతమున 95 గురు గౌరవసేవకులు అద్భుతముగ పాటుపడిరిని తెలుపుచున్నారు. కీర్తికేసులగు పి. భానుమూర్తి పంతులు గారు గోదావరిజిల్లాలో పంచాయతల స్థాపనకై సంవత్సరము నలుపుచు ప్రయాణ భర్త్యము నయినను తిరిగొనక సేవ జేసియుండిరి. గౌరవసేవకులు సరియైన లెక్కల నుంచి రని ఇన్స్పెక్టరు

జనరలుగారు భావించుచున్నారు. గ్రామ పునర్నిర్మాణము పట్లను పంచాయతల విషయమునను స్థానికసంఘములు కొన్ని మిగుల శ్రద్ధ వహించుచున్నవి. చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డువారు గ్రామ పునర్నిర్మాణపు సూచనలైజరులను ముగ్గురిని నియమించిరి. వచ్చిను గోదావరిజిల్లా బోర్డువారు ఇట్టి వారిని నలుగురను నియమించిరి. చెయ్యూరు, ననిలం, పుత్తూరు, కరూరు, తిరుపత్తూరు, హోసూరు తాలూకా బోర్డులు పాఠశాలల నిమిత్తమై పంచాయతల సేవరచుటలో శ్రద్ధ వహించెను.

కాని, పంచాయతలను కలెక్టరుల వశము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుట, వాని యభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు. పంచాయతలు స్వపరిపాలనాప్రతిష్ఠాపనలు. సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు వీనిపట్ల తగిన సానుభూతినిగాని ఉత్సాహమును గాని చూపెదరని తలంప నవకాశము లేదు. పంచాయతలకు ప్రత్యేకోద్యోగు లుండుటయే, మేలుగ నుండెడిది. పంచాయతలలో విశేషభాగము పాఠశాలలను నిర్వహించుటకు బూనుకొనె ననియు, నాల్గు పంచాయతలు మాత్రము గ్రామాభివృద్ధికై పాటుబడె ననియు, ని వేదిక చెలుపుచున్నది. గ్రామాభివృద్ధికై పాటుబడుటకు పంచాయతలకు స్వేచ్ఛయు, ధనసమృద్ధియు లభింపవలెను. అయినను తమ కున్న యవకాశములను పంచాయతలు నద్వినియోగపరచె ననుటకు సందియము లేదు. ఇంతకు పూర్వము, సాముదాయికపు ఏర్పాటున్న గ్రామములలో పంచాయతలు స్థిరముగ నాటుకొనె నని, నివేదిక చెలుపుచున్నది. ప్రాచీనపంచాయతల ఏర్పాటులు నశించి చాలకాల మయినను, ప్రజలలో వీనికి సంబంధించిన సాంప్రదాయపువాసన యంతరింపలేదు. గ్రామములలో నిలిచియున్న సహకారభావము నేటి పంచాయతల యభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నది. అందుచే సమగ్రముగ పంచాయతల నేర్పాటు జేసి, వానికి తగినంత యధికారము నొనగచో, అయ్యవి తప్పక విజయము గాంచగలవు. గ్రామములలో స్వపరిపాలనమును నాటగలవు. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులు, అందుల కనుగుణముగ లేవు. అధికారులకు పంచాయతలపై అవిశ్వాసము ప్రబలియున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, పంచాయతలు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుట కవకాశ ముండదు.

నివేదనసంవత్సరమున, 816 ఎన్నికలు జరిగెను. వీనిలో 5925 మంది పంచాయతిదార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. 163 గురు ఆదిమాంధులును ఆదిద్రావిడులును ఎన్నికలలో జయముగాంచిరినియు, అరువది పంచాయతలలో వీరికి ప్రాతినిధ్యము గలదనియు, తెలియుచున్నది. ఇది ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. రాజోపు నివేదిక మీదివిషయమున అభివృద్ధిని జూపుననినమొదము. 616 పంచాయతలు మాత్రము పరిపాలనపు రిపోర్టులను పంపెను. ఇవి 4703 సభలను జరిపెను. 771 పంచాయతలు ఎనిమిదివందల పాఠశాలలను నిర్వహించెను. నాల్గు పంచాయతలలో నిర్బంధవిద్య ప్రవేశపెట్టబడెను. 67 పంచాయతలు నాగజెముడును తీసివైచెను. 43 పంచాయతలు గ్రామములలో దీపపు ఏర్పాటుల గావించెను. 39 పంచాయతలు ఆరోగ్యపు సిబ్బందిని నియమించెను. 1 పంచాయతి చెల్లెలు నాటెను. 267 పంచాయతలు గ్రంథాలయములను పోషించెను. 246

పంచాయతలు కుడిమరమ్మతుపనులను నిర్వహించెను. ఎనిమిది పంచాయతలు ఇర్రీగేషనుపనులను చేపట్టెను. పదునెనిమిది పంచాయతలు పంటలను కాపాడెను. కాపలాదార్లకుగాను ఫీజు వసూలు చేసెను. కొన్ని పంచాయతలు ఉత్పవములను నిర్వహించెను. బోర్డు పాఠశాలలను తనిఖీచేయుటకు 29 పంచాయతలకు తాలూకాబోర్డు లభికార మిచ్చెను. పదునాల్గు పంచాయతలు మార్కెట్టులను నిర్వహించెను. నాల్గు పంచాయతలు వైద్యశాలలకు తోడ్పడెను. గ్రామపు రోడ్ల నిమిత్తమై ప్రభుత్వమువారును లోకలు బోర్డులును ఇచ్చిన సామ్మిగాక 60985 రూపాయలను స్వంత ద్రవ్యము నుండి వెచ్చించెను. నివేదనసంవత్సరమున ప్రారంభమయిన అయిదు వందల పాఠశాలలతో గలిపి, పాఠశాల లన్నియు ఎనిమిదివందల అయ్యెను. బోర్డు స్కూళ్ల పట్లకన్నను ఎయిడెడు స్కూళ్ల పట్లకన్నను పంచాయతి పాఠశాలలపట్ల గ్రామస్థులెక్కుడు శ్రద్ధ చూపుచున్నారనియు, గ్రామములలో ఉచితవిద్యకై ఎక్కువ ఆతురము చూపబడుచున్నదనియు, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు చెలుపుచున్నారు. పంచాయతి పాఠశాలలలో నూటికి ఎనుబదిమంది విద్యార్థులకు బైగ హాజరగు చున్నారు. బ్రెయినింగు బడిసిన ఉపాధ్యాయులు చాలి నంతయంది దొరకకపోవుట లోపముగనున్న దని నివేదిక చెలుపుచున్నది గాని బ్రెయినింగు విషయమై యింత పట్టుదల జూపుట అనవసర మని తోచును. ఉపాధ్యాయానుభవము చాలు సని చెప్పవచ్చును. పంచాయతి పాఠశాలలు నిమ్మజాతుల విద్యార్థులను గైకొనుట కిష్టము చూపుచున్నవి. ఈవిషయమున గల విముఖత చాలవరకు తగ్గుచున్నదనుటకు సందియములేదు. గ్రంథాలయములకు ఇహపదివేల రూపాయల గ్రాంటు లీయబడెను. పంచాయతలు విధించుపన్నులను వసూలుచేయుటకు గ్రామోద్యోగులు తిన్నగ తోడ్పడుటలేదని, తెలియుచున్నది. గ్రామపంచాయతలు, తమకున్న యవకాశములను వినియోగించి పాటుబడుచున్నవి. తమవిధులను యథావిధిగ నెరవేర్చుచున్నవి. కాని గ్రామపంచాయతలవలన నిజమగు నుపయోగముండవలయు ననిన, వాని స్వాతంత్ర్యమును, అధికారమును పెంపుజేసి, తగిన ధనవసతులు చేకూర్చిన గాని ప్రయోజన ముండదు. ప్రస్తుతస్థితిలో గ్రామ పంచాయతలు విఫలమగుచో, అందుకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యతవహింపవలసియుండును.

సంతాననిరోధము

సర్ పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యగారు, సంతాన నిరోధము గూర్చి నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో కడు విపులముగ ముచ్చటించిరి. సభాధ్యక్షత వహించిన న్యాయమూర్తి వేసా రామేశ్వర పంతులగారి విషయమై అత్యుత్సాహముతో ప్రసంగించిరి. దేశమునందు దారిద్ర్యము అజ్ఞానము అనారోగ్యము వ్యాపించియున్నమాట నిజమే. కాని సంతాననిరోధమార్గము ఇట్టి దుస్థితిని లోలగింపగలుగునా యనునదియే ప్రశ్న. వీనిని పోదోలగల మార్గములు గలవు. వానిలో స్వాతంత్ర్యసంపాదన ముఖ్య మని చెప్పవచ్చును. స్వపంచాయతీ హిందూ దేశమున కుటుంబాధిగ్రహము వ్యవసాయాది

కార్యములు బాగుగ కొనసాగుటకే తోడ్పడును. జనసంఖ్యకు తగిన భూమి లేదని ఆక్షేపణ చెప్పవచ్చును. కాని సాగుబడి కాదని భూమి ఎంతయోగలదు. చాలినన్ని నీటి వనరు లేర్పడుచో నజలకు సులభజీవనము లభించును. ఇంతియగాక గ్రామములలో గృహపరిశ్రమ లభింపగలిగినచో, కుటుంబ మంతయు గలసి పాటుబడవలెను. పెద్ద కుటుంబము లందుట గృహపరిశ్రమల నిర్వహణమునకు మిగుల లాభకరము. అందుచే గ్రామములలో ప్రజల జీవనసాధనములను పెంపు చేయవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధివలన నిట్టి సౌకర్యము తప్పక యీడేరును. స్త్రీలు తగినయీడు రాకముందే గర్భవతులగుటచే అనారోగ్యవృత్తురాండ్రగుచో వివాహకాలమునుగాని గర్భాధాన కాలమునుగాని అతిశయింపజేయవచ్చును. అంతియగాని సహజమార్గములను వదలి కృత్రిమపద్ధతుల నవలంబించి, సంతాననిరోధము గావించుచో, జరుగు మేలులకన్న కీడు లభికముగ నుండవచ్చును. తుదకు స్త్రీపురుషుల కామేచ్ఛ యయినను, ఇట్టి మార్గములవలన తృప్తి నొందజాలదు. అందుచే వ్యభిచార మభివృద్ధి గాంచుటకు వీలగును. అమెరికాలో నీవద్ధతుల నవలంబించిన విమ్మట, ఆసియాలో పెరిగినదని శివస్వామిఅయ్యరు గారు చెలిపినను, ఇందుకు వేరుకారణములు గలవని వారి నమ్మకము. ఆరోగ్యమునకు గూడ యిట్టి కృత్రిమపద్ధతులు భంగకరములని, పాశ్చాత్య దేశములందే అభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. మూలభూమి యను పద్ధతులపట్ల ఇంగ్లండు మున్నగు నాకరిక దేశములలోనే పలువు రేవగింపు చూపుచున్నారు. అట్టి కృత్రిమ పాశ్చాత్యపద్ధతుల నీదేశమున ప్రవేశపెట్టి, హైందవాదర్శములకు భంగము కలిగింప నేలనో తెలియదు. గాంధీజీహాత్ము డీవద్ధతులను నిరసించి, ప్రకృతికే యీ విషయమును వదలిపెట్టవలయుననియు, వీలగునంతవరకు బ్రహ్మచర్యాశ్రమ నియమములగుర్చి ప్రబోధము గలిగించుట, ఎక్కుడు శ్రేయస్కరమనియు ఎచ్చరించి యుండెను. అందుచే నాయకు లీ విషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధనహించుట ఫలప్రదము.

స్వదేశసంస్థానములు

స్వదేశసంస్థానములలో బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయు ననియు, హిందూ దేశమున కంతకును సంబంధించిన వ్యవహారములను నిర్ణయించుటలో సంస్థానప్రజలకుగూడ తగిన అధికారము నీయవలయు ననియు, రాజోపు అఖిల పక్షసమావేశము తీర్మానింపవలయు నని, సంస్థాన ప్రజాసమావేశకార్యదర్శి యగు కె. టి. మాత్యూ గారు కోరుచున్నారు. ఇట్టికోర్కె సంస్థానములలో సామాన్యముగ ప్రబలియున్న దని వ్యక్తమగుచున్నది. సంస్థానప్రజల తరపున బట్లరుసమావేశము వారికి విజృంభింపి నది. రామచంద్రరావు, చుడ్డగూడ, ఆభ్యంకరుగార్లు తేటవరచియుండిరి. వీరి సంపూర్ణవిజ్ఞాపన మాత్రు చేరినది. సంస్థానప్రజల సామ్యమును గైకొనక, బట్లరుకమిటీవారు మొదటనే ప్రజల కోర్కెలను నిరాకరించిరి. సంస్థానమనిన ప్రజలగూడ చేరియున్నారని, రామచంద్రరావు ప్రభృతులు తేటపరచిరి. సంస్థానములకును, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును సంబంధ ముండగూడ

దని, సంస్థానాధీశు లిప్పుడు వాదించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము నిరంకుశముగ నుండునంతవరకు, అట్టి సంబంధ ముండవచ్చును. కాని, ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించునెడల మాత్రము, అట్టి సంబంధ ముండగూడ దనుట ఎట్టివిచిత్రయో యీ హింసవచ్చును. వీరివాదమును, ప్రభువుల సభలోని ప్రభువులు కొంద రిటీవల సమర్థించి యుండిరి. ఆలివి యరు ప్రభువుగారు మొదట నట్లహసము చేసి, తుదకు తమ తీర్మానము నువసంహరించుకొనిరి. ఇంగ్లండులో నాందోళన జరుగుటచే, లాభములేదని స్పష్టమయినది. బ్రిటీషుఇండియాకు స్వరచిపాలనము నీయ నంగీకరింపనివారు, సంస్థానములకు స్వరచిపాలనమునొసగ నంగీకరింపజోరు. అందుచే సంస్థాన ప్రజలువారిపై వారాధారపడియుండి, స్వప్రయత్న బలముచే తమ అభివృద్ధిములను నెరవేర్చుకొనుట సుకరము. సంస్థానాధీశులును, బట్లరుకమిటీ విచారణపట్ల తమ అసంతృప్తిని చెలిపియున్నారు. వారయినను, తమ ప్రజలపై నాధారపడి, బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల యభిలాషల కడ్డము రానిచో, సంస్థానాధిపతికి తోడ్పడ గలరు. వారి ప్రస్తుతవైఖరి వారికిని ప్రజలకును గూడ నష్టపేతు వగుచున్నది.

లక్నో పోలీసు దౌర్జన్యము

రెండవవారు జరిగిన లక్నో పోలీసు దౌర్జన్యము గూడ అతిదాడుణముగ నుండె నని, గౌరీ శంకర మిత్రగారు ప్రచురించిన వృత్తాంతము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇండ్లలో నిలిచిన, బహిష్కార వాదులను పోలీసువారు జర్జిరించినయొ, దూషించినయొ, ప్రజలుమాత్రము అతిశాంతముగ మెలగినయొ, ఇండ్లపైనుండి దిగి రావలయునని పోలీసు వారు తమను కోరలేదనియు, మిత్రగారు చెలుపుచున్నారు. లక్నో పోలీసువారు రెండు సమయములందును ప్రవర్తించినవిధమున, ఏ నాగరిక దేశపు పోలీసువారును ప్రవర్తించరని బహిరంగసభ కధ్యక్షుల వహించిన బాబూ రామచంద్రగారు నుడివరి. ఇంతకు పూర్వము సంయుక్తరాష్ట్రమంత్రివదని నిర్వహించిన పండిత జగత్ నారాయణగారు, అయిదు సంవత్సరముల నుండియు, రాజకీయవ్యవహారములలో జోక్యము దీసికొనుటలేదు. కాని, లక్నో దౌర్జన్యములు వీని బజ్జుటకు లాగెను. మరలిపొండను కేకలు శాసనవిరుద్ధము లని, పండిత జగత్ నారాయణగారు భావించుటలేదు. వీరు పోలీసు దౌర్జన్యమును తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఇట్టిస్థితిలో లా-ఆర్డరు లీనమయమున సౌమ్యముగ నిర్వహింపబడుచున్న వని, చెప్ప వీలగునా?

హిందూదేశము: సరకులు

హిందూదేశమునకు గావలసిన సరకులను కొనుటలో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపు సరకులపట్ల అభిమానము చూపవలయునను నిబంధనను చేర్చవలయు ననియు అధినివేశరాజ్యము లవలంబించు మార్గమును హిందూదేశ ప్రభుత్వ మునుసరింపవలయుననియు, సర్ అతుల్ ఛాటర్జీగారిని బ్రిటీషు వర్తకులు గోరియుండిరి. వీ ఆ దోళనకు ఫలమేనుగునో ముందుగాని తెలియదు. అధినివేశ రాజ్యములతో హిందూదేశమునకు సమానస్వాతంత్ర్యము లభించుచో, సామ్రాజ్యాభిమానమునం

గతిగుర్చి విమ్మట విచారించవచ్చును. అంతవరకు యీసంగతినిగుర్చి ఆలోచింప బనిలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరకు లెక్కడ చౌకగ దొరకునో అక్కడనే కొనుట న్యాయము. హిందూ దేశమునందు సరకులు లభించుచో, కొంచెము హెచ్చుఖరీదు నయినను భరింపవలయును. అంతియగాని సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానపద్ధతి హిందూదేశమునకు మిగులనష్టపేతు వగును. బ్రిటీషు వర్తకులకు మాత్ర మిది లాభించును.

చీనా ద్వీపము

చీనాలోని వెయిహాయిహాయి ద్వీపమును ఇంగ్లండు కవులుకు దీసికొనెను. ఈద్వీపము రాను రాను అభివృద్ధిగాంచెను. వర్తకము పెంపొందెను. వాషింగుటను సమావేశములో ఈ ద్వీపమును చీనా కిచ్చివైచుటకు ఇంగ్లండు నమ్మతించెను. కాని, ఇంతవరకు దీనిని ఇచ్చియుండలేదు. చీనా కొన్ని పరతులను నిర్వహింప లేదనియు, ద్వీపప్రజలు బ్రిటీషు పరిపాలనమునే వాంఛించుచున్నారనియు, కలోనియల్ ఆఫీసువారు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టి కారణములను సూచించి ద్వీపమును శాశ్వతముగ నాక్రమించుటకు మార్గగ, చీనా కిచ్చివైచి, మనఃస్పర్థల కెట్టి ఎడము లేకుండజేయుట సమంజసముగ నుండును. చీనాతో సఖ్యము గుదురుట కిది యవసరము. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

చెన్నపురి: తెలుగుభాష

చెన్నపురిలో మూడవవంతుకుపైగా తెలుగు భాష మాటలాడు ప్రజలున్నను, కార్పరేషను పాఠశాలలలో తెలుగు భాషను నేర్పుటకు తగిన పాఠకర్మములు లేకుండుట శోచనీయము. తెలుగు పాఠ తమపిల్లల విద్యావిషయమై పెక్కు యిబ్బందులకు లోనగుచున్నారు. అందుచే తగు వసతుల గల్పింపవలయు నని, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు గత కార్పరేషను సభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించియుండిరి. ఈ తీర్మానము, ఎడ్యుకేషను కమిటీకి పరిశీలననిమిత్తము పంపబడెను. ఈ కమిటీవారు దూర మాలోచించి తగిన ఏర్పాటులను సూచించి, తెలుగువారలకు న్యాయము సలువగోరెదము.

ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

డిసెంబరు 19 వ తారీఖున రాజుసహృదయముతో మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభకును. కాన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లరు ఇదియ నోటికుగా భావించి పరస్పర దయనీయ గలందులకు కోరచున్నాడు.

విషయము

కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రుడగుదలి "స్వరాజ్య ఆనశ్చకు తదనంత ఆనగా విదేశాధిపత్యము లేని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఆన శబ్దముల చేర్చవలెనని యాపదవాద కలకత్తా సభియ మహావ్యవహారికి సూచించుచున్నాడు."

7 కంటుకెట్టిపిడి, } కా. నాగేశ్వరరావు, }
గువరాడు, 10-12-23. } కార్యదర్శి.

బొగ్గుగడంలో కష్టపడుచున్న బాకీ అవస్థలో బాలివడూ, గార్వభూమిరాని భర్త తిరుపునూడ సా ధూరిణి బాధురేఖకుండు. క్రిష్ణన్ శంకరకు స్త్రీలకు పిల్లలను చక్కని ప్రవృత్తులకు, బాధ్యులు బంధువును.

విదేశీ వార్తలు

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

9 వ తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలసేపు

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేక రంప)

లండన్, డిశం 10:—నిన్న రాత్రి 8-30 గంటలసేపు ప్రకటించిరి, రోజంతయు వెళ్ళుచున్న గడచిన, కాని అల సలు తగ్గుటలేదు. వాడి నిద్రాసముగనే యున్నది.

నిన్న ఉదయము 11-45 గంటల సేపు

నిన్న వెళ్ళుగంటలు నిద్రబడెను. జ్వరము విడువ కుండ కాయలుచే దానిగలము కనిపించుచున్నది. నీరసము గల్గెను. సార్వభౌముని ఆరోగ్య వర్ధిల్లుటలో ఎంచదగిన మా శ్చెద్దియులేదని ఎక్కడ అధికారము ఉన్న ఉద్యోగులు దెలుపు చున్నారని రూటురు దెలుపుచున్నాడు. ఈ ప్రకటనము అను శాసనపరిషత్ తృప్తికరముగ తేదనుచున్నాడు. జ్వరము చాల కాలము నిలుచుటచే నీరసముండితిమని అనుకొన్నచే యను చున్నాడు. తిరిగి బయలుపెండ్లికి కత్తి తగ్గుచున్నది.

యువరాజు

పార్థసారథి నుండి బ్రిటిష్ 8 వ తేదీ రాత్రి 11-20 గం టలకు బయలుపెరిరి.

ఈజిప్టులో కమ్యూనిస్టులను అరెస్టు చేయుట

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేక రంప)

కయో, డిశం 10:—పాలీసువారు కమ్యూనిస్టుల నుండి వారిండ్లలో శనివారమునాడు అరెస్టుచేసిరి. రిషియా యాడుడు ఎలియాసు వెత్తుగారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. ఇత నిని ప్రత్యేకముగ మాస్కోనుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్మిక సంఘ మువారు బంధించుకొనుచున్నారని. ఇతనిని 1928 జూన్ లో కమ్యూనిస్టు ప్రచారమును మరల నభివృద్ధి చేయుట కపుడు కమ్యూనిస్టులను అరెస్టు చేసినపు డంకిరట.

కురుక్షేత్ర సైనిక రాయబారవర్గమునకు ఘాతరాజు వారు దర్శనముసేసి మాట్లాడిరి.

సందర్భాండు గజలలో పనిచేయువృత్తికి ప్రస్తుతము జీవనోపాధి లేకుండుటచే ఆరెస్టు, భార్యను నలుగురు పిల్లలను సార్వభౌముని క్యాండ్రింగ్ హోము ధనమున సార్వభౌముని ఉత్తరపుచే పని ఇవ్వబడెను.

సంస్థానములు

సంస్థాన ప్రజలు

అధ్యయంకరుగారి ప్రకటనము అబద్ధమనుట

లండన్, డిశం 10:—మాంచెప్పక గార్డీయన్ ప్రతిక లో రమ్యలూను విలియంసుగార్డు (వాసిరి, సంస్థాన ప్రజలకు అధ్యయంకరుగారు ప్రతినిధులుగాకాలకు. ప్రజలతరపున మాట్లాడెదగురు, పరిపాలనములో ప్రజలకు సంబంధము లేదన్న మాట అబద్ధము.

ప్రజలు దలచుకొన్నచో తమ ఏలికల జీవనములను దుర్భరముగ జేయగలరు. దీనికి దృష్టాంతము మిరాజాలో ఇటీ వలపరిగిన సంగతులే.

ప్రొల్లినుగారి నిర్దాక్షిణ్యము

రషియాలో ప్రొల్లినుగారు నిర్దాక్షిణ్యముగ ట్రాట్స్కి గారి యనుచరలను వేసజేలగ ద్వీపాంతరములకు బంపివేయుచు న్నారట. చెలసాల యధికారులు పిరికి కారణి పెట్టుచున్నారట. నిన్నుడు 3214 బండిలు చరిసోయిరట. చియాంగ్ కే మేకు గారి కొడుకునగూడ ద్వీపాంతరమున కంకిరట.

జలాంతర్గాములు

అదనపువ్యయము

వాషింగ్టన్, డిశం 10:—ప్రస్తుతము నిర్మింపబడు చున్న రెండు పెద్ద జలాంతర్గాములకు ఇంకాక 1850,0.0 డాల రులను ఇవ్వాలెనని కాంగ్రెసును కూర్చుండి గా రిడిగి.

యూనరాజా ప్రయాణపుబడిలికను బొందినట్లు కాన్సింగ్ ముచున్నరట

జర్మను నష్టపరిహారము

ప్రొచివారు జర్మనీకిచ్చిన

ప్రత్యుత్తరము ఆలోచించుచున్నార

రుగ్బీ, డిశం 10:—జర్మను ప్రభుత్వమువారి కీయప లిన ప్రత్యుత్తరముగూర్చి ప్రొచివారు సూచించిన విషయ ములను బ్రిటిష్ వారు ఆలోచించుచున్నార.

పల్లికు సర్వీసులకు గావలసిన ప్రస్తుతపు విషయమై బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో తయారైన సరకులనే యుపయో గించవలెననునది యుండవలదని బ్రిటిష్ ప్రస్తుతనిర్మాతలు పర్ ఏ చార్జి గారికి అభియముపరి.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

1929 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుంచి

1 సంవత్సరమువరకు కావలసిన

తోళ్లు, తోళ్ల సామానులు చీపురు, బుట్టలు, తగరపు సామానులు, తోళ్లులు, లాంపులు, ఫిట్టింగులు, గాజు సా మానులు, గడ్డలు, కెమికల్స్, త్రాళ్లు, సబ్బులు, గోళములు, బొగ్గు పిగ్గెరాలు సప్లయ యొనర్చుటకు తెండర్లు పో టమె నది. సదరు తెండర్లు యమ్ యన్. యమ్. రైల్వే కంపెనీ ఏజెంట్లు, (పార్క్ లెన్ ఫోర్టు. మద్రాసు) వారివలన 1929 జనవరి 8 తేదీ సాయంత్రం 8.0 నరకు తీసుకొనబడును.

తొందరు ఫారములు

ఆక్టింగ్ కంట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్స్ వారివద్దకు 8 చెల్లిం చిన పొందనగును. సదరు సామ్యు తిరిగి వాపనివ్వబడదు. ఫారములు వి. పి. ద్వారా పంపబడవు. తెండర్లు సీలుచేయ బడిన కన్వర్ట్ పంపవలెను. అందుమీద "మిసలేషన్ స్టోర్స్ నకు తెండరు" అని వ్రాయవలెను. తెండరు ఫారము తో యాకర్లు పంపబడును.

సి. జి. డబ్ల్యూ. కార్డన్,

5424

క్రాన్ తియేటరు

1928 డిశం 8 వ తేదీ శనివారం నుండి 14 వ తేదీ శుక్రవారంవరకు వారము రోజులమాత్రం రోజుకు రెండుటలు. సాయంత్రం 5-15 రాత్రి 9-30

శని అదివారములందు 4 గంటల 8-0 ప్రత్యేక ప్రదర్శనము.

మదన్ తియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

ప్రపంచముందు చుట్టక పీస్ అని భాగిగాంచిన

బెస్ - హార్

బెస్ - హార్

12 పెద్ద రీల్లు

అందు మాఖులు

రామక నవరో

ప్రాస్విస్ యక్స్ బమ్మక తదితరులు గలరు.

ప్రదర్శన కాలములో యింపైన శబ్దాలు వినుచును.

రేట్లు మామూలు మాదిరి

ఉచితమైన టికెట్లు, కన్ సెన్సు యందు చెల్ల నేరవు.

ఆకాభంగము కాకుండుటకు త్వరపడుడు. 2255

ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము

శాశ్వతము

విశాఖపట్నం కార్యస్థానము గావించు సూచనలు

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ కార్యస్థాన సమన్వయసూచియు అందుకు సంబంధించిన యితర సమన్వయసూచియు ప్రస్తుత మాం ద్రదేశములో ప్రబలియున్న వివాదము పరిష్కరింపబడుటకు గాను ఒక పలుకుబడిగల ప్రాంతమునుండి ప్రభుత్వమువారికి గావించబడిన సూచన యొక్కటి ప్రభుత్వమువారికి గావించబడిన సూచన యొక్కటి ప్రభుత్వమువారిచే విచారించబడుచున్నది. విశాఖపట్నంపెద్దవిశ్వవిద్యాలయమున స్థాపించుటకును విశ్వవిద్యాలయాధికారముకొద్దికలకాలమును క్రమ్యపింప చేయటకును విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల గావించుటకును సైమానచ గావించ బడినది. విశ్వవిద్యాలయము సాశ్రమ బోధనా విశ్వవిద్యాలయము గనే యుండును దీనితో నితర కళాశాలలు అనుబంధింపబడవు. విశ్వవిద్యాలయాధికార సరిహద్దుకు వెలుపల ఆంధ్రదేశము లో మిగిలియుండు యితరకళాశాలలు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు మరలచేర్చబడును. ఈసమన్వయ సంబంధించిన సభలు ముల నుండియు వ్యక్తులనుండియు అప్రొప్రాయములకు గోరుచు ప్రభుత్వమువారు ఒకటిరెండుదినములలో సైమానచకు సంబంధించిన యొక ప్రకటన గావించవలెయున్నా రని తెలియుచున్నది. ("హిందూ")

సంస్థానాధీశ్వరులు తమ ప్రజల తోడ్పాటున్నచే మన గలరని మాంచెప్పరు గార్డీయన్ ప్రతిక దెలుపుచున్నది.

వాతావరణ సీత

1928 సం॥ డిసెంబరునెల 10 తేది సోమవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	మీ థర్మోమీటర్ ఆల్టర్మీటర్ 24 గంటలలో	మీ థర్మోమీటర్ ఆల్టర్మీటర్ 24 గంటలలో	మీ థర్మోమీటర్ ఆల్టర్మీటర్ 24 గంటలలో	మీ థర్మోమీటర్ ఆల్టర్మీటర్ 24 గంటలలో	మీ థర్మోమీటర్ ఆల్టర్మీటర్ 24 గంటలలో
విశాఖపట్నం	84	60	...	14.8	+ 2.5
విశాఖపట్నం	81	71	...	25.1	+ 18.6
కాకినాడ	82	68	...	18.9	+ 0.2
మచిలీపట్నము	83	70	...	14.0	— 0.2
కర్నూలు	87	65	...	8.0	+ 1.7
ఇల్లూరి	86	66	...	4.1	— 2.1
అనంతపురం	...	...	...	8.4	— 2.7
కడప	85	69	...	7.4	— 0.5
నెల్లూరు	86	72	+	16.2	— 4.5
మద్రాసు	86	76	..	27.7	— 0.6
కడపూరు	88	74	+	39.8	+ 10.8
సేలము	89	68	...	8.8	— 2.4
కోయంబూర్	88	69	...	8.6	— 2.0
తిరుచనాపల్లి	89	78	...	14.6	+ 1.8
నాగపట్నము	88	79	...	45.8	+ 18.6
మధుర	88	78	...	18.1	— 0.2
లొంబన్	88	78	0.1	25.9	+ 1.6
లొంబన్	...	...	0.1	11.8	— 8.7
తిరువేండ్రము	88	77	...	22.0	+ 8.8
కొచ్చిక్	90	77	...	27.8	+ 7.2
కాళికట్టు	98	74	...	17.9	+ 2.0
మంగళూరు	95	75	...	14.5	+ 8.7
తెలంగాణ	88	62	...	7.1	+ 8.1
మొక్కా	76	59	...	9.8	— 2.4
కొడైకనాథ్	57	47	+	29.4	+ 9.4
కూనూర్	68	58	+	41.8	

సర్కారులు:—అకాశము నిర్భయముగనే యున్నదనిరి. తోడ్పాటి సాధారణముగనున్నది.

డెక్లరేషన్:—రాత్రితేదీని 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటక మా:—నెల్లూరులో కడపూరులో చివకులు బడినవి. రాత్రితేదీని 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. సారాయంబయ్యురు,

సహాయ శాస్త్రవేత్త.

సంతాననిరోధము-మాట్ తూనుగారి పద్ధతులు

నర్. పి. శివస్వామయ్యగారి యువర్యాసము

గౌ. న్యాయ. రామేశ్వరగారధ్యక్షత వహించుట

మదరాసు, డి. సె. 30- సర్. పి. శివస్వామయ్యగారు

నిన్న సాయంత్రము మైలాపూరులో రెండవ పోలీసు కేసులోని బహిరంగ సభకు హాజరయ్యిరి. సంతాననిరోధము, బ్రతుకనిరోధము భారతదేశమున కత్యావశ్యకమని వక్కాణించుచు అందుకొరకుగానూ, మాట్ తూనుగారి కనిపెట్టిన సాధనములను సూచించుచు ఉత్తముని చెప్పిరి. గౌ. న్యాయమూర్తి వేదా రామేశ్వరగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రస్తుతము మన ప్రజలలో విశేషముగ గనిపించునది ఏమనగా, ఆజ్ఞాసము, అసాక్షిగ్యము, వ్యాధిగ్రస్తత, దారిద్ర్యత, వీనివలన మనప్రజలు పడుచున్న బాధలు వర్ణితకరముగాదు" అని శివస్వామయ్యగారు చెప్పిరి. ఈ విషయములు ప్రతివారికినికన్నులగట్టినట్లు గన్పించుచున్నది. అందువారిని పనిదర్శనముగ ఋజువుచేయునవసరము లేదు. ప్రజలమందరి కేర్యము కష్టములయొక్క జననమరణముల సంఖ్యలను సరికిరించిన యెడల నీ విషయములలో భారతదేశ మధుమయక మూడువత్సరములు వెళుకబడియున్నట్లు గన్పడును. 5 లక్షల జనసంఖ్య గల మదరాసు నందు సరిగ్గు నూటికి 15 చొప్పున మరణించుచున్నారు. దుర్బంధరూపములగు ప్రజలముఖ కాటకములను పేద్రాగినట్టియు 50 లక్షల జనసంఖ్య గలిగినట్టి యీ లండను నగరమున నూటికి 12 మంది మాత్రమే మరణించుచున్నారు. మదరాసు నగరమున తుట్టిన ప్రతి నల్లరు కుమారునికూ ఒక్కొక్క శిశువు మరణించుచున్నది. మన దేశమున మనమృత ఆయుర్దాయము క్రమక్రమముగా క్షీణించి పోవుచున్నది. ఇట్టి దుస్థితి కంతకను పైన వివరించిన, ఆజ్ఞాసము, దారిద్ర్యములే కారణము. వీరి అన్నిటినిగూడ ప్రధానములకారణము దారిద్ర్యము. ఈ దారిద్ర్యమునకు కారణ భూతములగు విషయములు చాల గలవు. వానిలో నొక విషయమును గురించి మాత్రమే ఈ సభాసభకు ప్రస్తుత ప్రసంగింపదలచిరి. ప్రజలలో వ్యాపించియున్న అసాక్షిగ్య, నిరక్షి, వ్యాధిగ్రస్తత, దారిద్ర్యమునకును, గూడ, విశేష సంతానము ముఖ్యకారణములలో నొకటి. తమకు శిశుజనము నలన, తల్లి యొక్క ఆరోగ్య ముచిరకాలములోనే చెడిపోయి, వ్యాధుల కాల వాల మగును. సర్దులగు తల్లితండ్రులకు తుట్టిన సంతానము గూడ వ్యాధిగ్రస్తత అందుచే, వాగవికారస్థితిలన్నిటిందును తమకు ప్రసవసాధనంబనివకుండజేయుట కనేక మార్గముల నవలంబించుచున్నారు. ఈ దేశమున 18 వత్సరముల ప్రాయమున బాలికలు మరణింపవలసివచ్చునట్లు మంచి శిశువు లుద్భవించుచున్నది. కాని ఆలోచనా క్రమవివేకప్రారంభించినయెడల శిశువులలోగొన్నియును నుండవలెను. అట్టివారిలో శిశుమరణములను వ్యాధిగ్రస్తతమునకు గాక వ్యాపించుచున్న ఇట్టి దుస్థితిలముల వాస్తవముగాను మన దేశమున సంఘసంస్కారవాదులు, బాల్యవివాహములను గర్భాధానములను నిషేధించుచు చట్టములు గావించ బ్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఇందువలన బాల్యవధి ముందున్నవారి కేర్యమును గలగునగాని తమకు 18 వరకునువలన బాధపడుచుండువారికి కేర్యములుండవు. అంతియగాక గర్భాధానము కాసనములద్వారా సంస్కరింపదగు విషయము గాను, కృత్రిమ స్రవణము మును జుట్టియు, పరిస్థితుల బట్టియు, గర్భాధానమునకు 18వరి ఎవరికి వారు నిశ్చయించు కొనవలసిన విషయము. పాశ్చాత్యదేశములందు మంచితమగునట్టివైన తరువాతనేగాని గర్భాధాన మొనర్చునయ్యి, భావించుచున్నారు. అట్లు వివాహమునకునాటికి, సంసారసంబంధజ్ఞానము గలగుచున్నదని యెంచుట పొహలము. ఆంగ్లేయులు ప్రాచీన గ్రంథములనే తరించినయెడల బాలవాలికలకాజ్ఞాసము చాల తక్కువయ్యునట్లు గలగుచున్నదని చెప్పిరిగలదు. పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రసవముల కష్టించుకొనుటకు, పాశ్చాత్యులుగా "కడుపుకింపుకొను" పద్ధతి నవలంబించును. ఈపద్ధతి ఆదేశములలో సర్వసాధారణము. ఎవ రెన్నికాసనములను, నిషేధములను గాగించు, స్త్రీపురుష సంయోగము లేటుల జనగణతనో అటుల జడగుచున్నయెడలను. ప్రసవముల కష్టించుకొనుటకు ప్రాచీన పద్ధతి నవలంబించుచుండుట యెగాక చాల సుదర్భములయందు—దాంత్య జీవనము గూడ వడలుకొనుచున్నారు. కాని ఇటుల విధి కేక వడలుకొనుచుండుటచే ఆ పద్ధతివలన దంపతుల ఆరోగ్యమునకు చాల అపాయము గలగుచున్నది. సంతానము నశింపనివారలబ్రహ్మచర్యము నవలంబించునని చెప్పివారి వాదన చాల ఉత్తమునందే కాని ప్రజాసామాన్యమున కది సాధ్యముగాదు. కనుక వారి కాచర్య సాధ్యముగ నుండుమార్గము శాలోచింపవలెను. స్త్రీయులు

తమ రెండవ పక్షమున కలసివచ్చుట సంతానము గలగదు. సంతాననిరోధమును దెలిసియున్నవారు కాని వారి వైవాహికములకు విలులేదు. అంతియగాక రెండవపక్షమున స్త్రీ పురుషుల కలయికనను అభిలాషయుండదు. అట్టి అభిలాష తున్నపుడు సంతృప్తి కరువకపోవుటయు లేనపుడు స్త్రీ సమీపింపజూచుటయు దంపతులకు పరస్పర అసహ్యభావమును గలగజేయును. ఇది దాంపత్య సాక్షిమనక అరిష్టకారకము.

ఇక ఏవిధముగను దాంపత్యసాక్షిమనక భంగముగలిగింపకుండ తమకు ప్రసవములబాధనందీ రక్షింపగలయుటాయము, మాట్ తూనుగారి సాగిన సలహానుండగలదు. ఆ పద్ధతుల నవలంబించుట కడుపుకింపుకొనుట మొదలగువానివలె శిశుస్థితియందు శరీరముగాదు. అందువలన జీవాత్మాపాతకముండదు. భరింపరాని సంతానబాధనందీ మానవజాతిని రక్షింపగలమర్ద విషయొక్కటే. కొంతమంది స్త్రీలు సంతానమువాంఛించుచునే యుండునని చెప్పవచ్చును. అటుల నుండువారికి మానవస్వభావము సరిగిరైయున్నవారు. అన్ని వైపులను పిలువ వేపుకొని చూడ వారినందరను పోషించిసంరక్షించుకొనుబాధ స్త్రీలకే చెల్లింపవలెను. అందుచే సంతాననిరోధమును స్త్రీగూడ సంతోషముతో వాంఛించును. ఈకార్యాపకులు పిమ్మట ఆర్థికముగ, సంతాననిరోధము ఎంత అవసరమో వివరించుచు, క్రమక్రమ ప్రజలలో అందును ముఖ్యముగ విద్యావంతులలో వ్యాపించియున్న నిర్వాహకతను వివరించి,—రికటకు లిండి లేవన్నస్థితిలో శిశువుల జన్మింపజేసివారిని సరిగ్గాపోషింపక మృత్యువారలజేయుట యెంచుకని (శిశువీరి).

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు సభకు ముగించుచు, శిశువులను క్రిమికాలము నలె తుట్టించి మృత్యుముఖమున ప్రోయట జీవారణమునాని (చెప్పించిరి). పాశ్చాత్యదేశములందు స్త్రీలును, పురుషులను మాట్ తూనుగారు నూచించిన సాధనముల నవలంబించి ఆర్థికముగ, శరీరదౌర్భాగ్య విషయమున ను, నైతికముగ ను గూడ ఎటుల ఆశీర్వాదిగిరి సంపదలతో తుల్యుండునట్లు గాయము వివరించి అందు ముఖ్యముగా పోలించుకేసు 40 పేజీలుగా నీ కథకువలంబించు. మున్నడకు విషయమును చెప్పినట్లుండు ప్రజలన్ని విషయములందును సాక్షిమనక జీవించుచున్నారనియు కనుక ఈ పద్ధతులను ప్రయోజనమునకరించి శంకింప నక్కరలేదనిరి. అధ్యక్షునకును ఆచార్యునకును కృతజ్ఞతా వందనలతో సభ ముగిసెను.

కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయనంబు

కొనబడినట్లు 6 రూ. సమాజేశ్వరున కంటికి 10 రూ. దేశభక్తు నగరులో విషయనిర్ణయ సభ జరుగునట్లును కొంతమంది ప్రేక్షకులను సభాభవనమునకు రానిచ్చెదను. దీని కొనబడు 6 టికెట్లు, సమాజేశ్వరున కంటికి 10 రూ. పాయలు టికెట్లు. స్థలములను తారీఖులను తదవార తెలియజేయబడును. (కీ. పే.)

నోటిసు

కలెక్షనంబి తాజే: ల్లి గూడెమునకు శ్రీ ఆంజనేయ మోటారుబస్సు సర్వీసును నేను 1-10-28 తేదీనంబి 81-8-29 తేదీనకు శ్రీ కృష్ణమోటారు సర్వీసువారికి నేను అద్దెనయిచ్చియుంటిని, కా వ్యవహారం ఎన్నడున్నా, ఎవరన్నా వాటాదార్లులేదు. యెప్పుడు శ్రీరామా మోటారుసర్వీసు అను పేరుతో స్థాపించిన బస్సు కారల వాటాదార్లైకిన్నీ కా తాలూకు సర్వీసులో యెవిధమైన వాటాగాని సంబంధముగాని లేదని యిందు మూలముగా తెలియజేయవలెను.

తమకు } మలిన వెంకటరత్నము,
1-12-28 } శ్రీ ఆంజనేయ మోటారు సర్వీసు.

పాలనుండి వెన్న తీయు మెషిన్లు
"Standard" Cream Separators
(ఇత్తడి, బ్రాండ్ నెస్ నికెలో బాగా పూయబడినవి.)
ప్రశస్తతమయిన నీలగిరి కాఫీ, తేయాకు (టీ)
(1) వెన్నతీయు మెషిన్లకు దక్షిణ ఇండియాలో అవగామదరాకు బొంబాయి రాజధానులలోనున్న (మొరూరు మైదాబాదు మొకలైన వైట్టుకలసి), (2) కాఫీ, తేయాకులకు ఉత్తరప్రదేశ్ లలోనున్న, ముఖ్యమైన పట్టణములలో ఏదెట్లు కావలయును. వలయువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయగోరెదము. (నెం 5440)
జి. టి. దాస్ అండ్ సన్సు, విశాఖపట్టణము.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

బోర్డు కేసులలో పాఠశాలలోపాఠ్యాయముహాసభ, నిడదవోలు

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని బోర్డువారి పాలనమునున్న కేంద్రీ పాఠశాలలలోనుండు సహాధ్యాయ మహాసభ, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా విద్యాకాంక్షాధికారియగు మి. ఆర్. తాతాచార్య ఆచార్యుల వే. ఎ. ఎ. టి. వారి యాధిపత్యమున నిడదవోలు బోర్డుమిడిలోనున్న హాల్ లో 16-12-1928 (ఆదివారము) తేదీన జరిగెను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా బోర్డు క్రెడిట్ డివిజనువారు మహారాష్ట్ర వెన్నెప్పు కెడిరాజు బి. ఏ. వి. యల్. వాళ్లను, మొంబయ్యను సభకు దయచేతురు. మొంబయ్య సభకు వచ్చుటకు విలుకలగునట్లు డిల్ బోర్డు క్రెడిట్ డివిజనువారు డిశంబరు 28లో జనగణనన బోర్డువారి సభ నిడదవోలుకాములలో 15-12-1928 తేదీన జరుగదయ్యో నిశ్చయించిరి. మహాసభ జరుగబోవుచుపాఠ్యాయము మహాసభకు మొంబయ్యను దయచేసి విద్యాకాంక్షాధికారుల కాంక్షముల వినుటకు వచ్చి యవకాశము కలిగినది.

కాట్రీ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని బోర్డువారి పాలనమునున్న కేంద్రీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయులు డిల్ బోర్డు మొంబయ్య, మా విషయపూర్వకావ్యసమంగీకరించి సభకు దయచేసి సభ జయప్రథముగా గొనసాగింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆచంట సూర్యనారాయణరాజు,
ఆహ్వానసమూహ్యుడు.

ఆంధ్రనాటకపితామహుని వ్యాకృత్యము

ఈనెల 4-వ-తేదీ వరకవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు బళ్లారి మునిసిపల్ హాలులో భవనమున శ్రీయుత దొడ్డి గోవిందరావుగారి యధ్యక్షత కింద నొకసమావేశము జరుపబడియె. విద్యావంతులతోపాట సభలంకరించిరి. దైవప్రార్థన మొనపిన శ్రీయుతలు డి. కే. కరింకింగం పిల్లగాజును బి. కే. గురురాజరావుగారు, రావాడ వే. కటరామకాస్త్రిగారు వామకృష్ణమాచార్య దాంధ్రనాటక కళకు గావించిన మహావక్తరిని గురించియు పండిత పామరుల సమానముగ రంజితజేయవలెనని సరసకవి కావైలిగూర్చియు విభులముగ నువ్వనించె. పిదప అధ్యక్షుడు తాను ప్రసంగించు సందర్భమున పశ్చాత్తాపముతో ఆచార్యులవారితో గలసిపిలుసి యున్నప్పుడు పశ్చాత్తాపముగ నసభించిన కొన్నివిశేషములను గురించియు అంగీకరించుచుకంటే వాగ్భిరుము నాటకముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును జక్కగ తెలియజేయునట్లు ఆచార్యులవారియోజనమునయు నువ్వనించుచు వాత పద్ధతుల జెప్పుచున్న వైఖరి ననుసరించి వారి నాటకములలోని కొన్ని పద్ధతుల జెప్పుటతో పశ్చాత్తాపమును ముగిస-చారింపిరి. తరువాత తుమ్మనాలయంబునను ఆచార్యులవారి భావములను మంగళవాద్య పురస్కరముగ నూరేగింపబడియె.

(ఒకవిలేఖరి)

ద్రోణాచలం తాలూకాబోర్డు

ఈనెల 3-వ-తేదీన దోణాతాలూకాబోర్డు మీటింగు జరిగినది. మొదటి రిక్లూమను జనతరాయిగారి మరణమునకు వారి కుటుంబమునకు సానభూతి తెలుపునకైగా యెండ్లను. అధ్యక్షులగు శ్రీయుత సంజీవరెడ్డిగారు మీటింగు ప్రారంభమున లజవతిరాయి గణగణములను వారి దేశభక్తికి వారు మనదేశమునకు చేసిన యెట్టిపట్టున సేవనుగురించి క్షుప్తముగా యువస్వనించిరి. సభ్యులందరూ యారీక్లూమను నిలుచుండి ఆరాజింపవలసినదిగా కోరిరి అందరు ఏకగ్రీవముగా నిలుచుండి ఆరాజించిరి.

బాపట్ల డిల్. ముల్ల సబు కోర్టులో
I. P. 65/1928.

క్రెడిటు పిటిషనురు:—వీరవల్లి నారయ్య

And
రెస్పాండెంటు:—యార్లగడ్డ వెంకట్రామయ్య

యా నె బరు క్రెడిటు పిటిషనురు రెస్పాండెంటు అయిన యార్లగడ్డ వెంకట్రామయ్యను యుక్తపాత్రియంగా Adjuocate చేయించగలంబులకు నూరి పదరు యుక్తపాత్రియము చేసిన అస్వాక్రాంతముల రద్దుకడ గలంబులకు న్యూ పిటిషన్ బాపట్ల జలకోర్టులో పయి పుడచారింపిన నంబరు 6 దాఖలు చేసుకుని యున్నాడు. గమక ఆక్షేపణలు పున్నవారు 12-12-1928 తేదీ వరకు 11 గంటలకు హాజరు అయి తెలుపునది.
5439 వెలగపూడి సుబ్బారావు,
పిటిషనురు ప్రిడరు.

కలకత్తాలో కాంగ్రెస్ వారములో జరుగు నభిలు

తారీఖు.	తేదీ	అభివృద్ధి పనులను	సలహా.
డిసెంబరు.	22 వ తేదీ	అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
"	23 వ తేదీ	డిటో	డిటో
"	24 వ తేదీ	డిటో	డిటో
"	25 వ తేదీ	1 అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		2 కాంగ్రెస్ విషయమున	అభివృద్ధి పనులను
		3 సాయంత్రము అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		4 యానమున	అభివృద్ధి పనులను
"	26 వ తేదీ	1 ఉదయము- అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		2 అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		3 కాంగ్రెస్ విషయమున	అభివృద్ధి పనులను
		4 సాయంత్రము అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		5 ఉదయము- సాయంత్రము- యానమున	అభివృద్ధి పనులను
"	27 వ తేదీ	1 అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		2 ఉదయము- అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		3 సాయంత్రము- అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
"	28 వ తేదీ	1 అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
		2 అభివృద్ధి పనులను	అభివృద్ధి పనులను
"	29 వ తేదీ	1 ఉదయము- సాయంత్రము	అభివృద్ధి పనులను
		2 జాతీయమున	అభివృద్ధి పనులను
"	30 వ తేదీ	జాతీయమున	అభివృద్ధి పనులను
"	31 వ తేదీ	జాతీయమున	అభివృద్ధి పనులను

ఈ క్రింది పదాలకు యాంక తేదీలు నిర్ణయించలేదు.

1. హిందూస్థానీ సేవాదళము
2. రాష్ట్రీయీసభా సమావేశము
3. గోరక్షణ మహాసభ
4. ఆర్యసమాజ మహాసభ
5. అఖిలభారత సంగీతసభ

(३५) (३५.)

శాంతి నైనికులు స్వరపడి రావడు

సుజాన్ బోస్ గారి ప్రకటన

కల త్రా, చివరకు తి:—నుభవించుచునుగా తి
క్రిందిననుగా తివ్రముగా తి:—నుభవించుచునుగా తి
ప్రతిచిహ్నమునుగా తి:—నుభవించుచునుగా తి

కాంతిని పొంద గా నుండి అది పనిచేసే కాంతిని సకలదూ
భ్యుత్పాదకాంతి త్రవ్య ప్రభుత్వమునందు నన్ని స్వప్నములను పొందు
గా నేర్చుకొనబడినగాని అది అంతర్యామి కాదు అది, త్వరచే
నన్ని నవో నీవు అనేర్చుకొనబడిన కాంతి అది అంతర్యామి కాదు అది
అంతర్యామి కాదు.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము

కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనకు ఉత్సాహపరుముగాను ప్రేక్ష
కీయముగాను ఉండవలయు. ఉద్దేశ్యము మహాత్ముని నిర్ద
హము ప్రదర్శనకాల సంకరమును, సోదలమున ఉద్దేశవత్కీతన
చక్ర, ఉద్దేశ మహాదేశము నూపించి చిత్రకటమున ప్రాద
గట్టబడును. బెంగాల్ ఉద్దేశ ఉత్పత్తిసామయముగాక విహాన
పాంచాలము, జయపురము, బొంబాయి ఉద్దేశసంఘములు దుకా
నిములను పెట్టిన. తన వస్తువులను ప్రదర్శించి దలచువారు తం
తిమూలకముగా తమ దుకానిములను సమకాలవలెనని ప్రాయ
వలెన. ఉత్తరములద్వారా తెలిపినచో ఆసక్తిమై స్థలములు
లేకపోవచ్చును. (అ. ప్రె.)

కనులాదేవి చటోపాధ్యాయ

అంతర్జాతీయ సభా ప్రాతినిధ్యము

పాట్నా, డిసెంబరు 18:—జి.నీ.రా.లో జరిగిన అఖిల ప్రపంచ విద్యార్థి సభకు మహాసభకు భారతదేశ ప్రతినిధిగా శ్రీ మతి కమలాదేవి చలోపాధ్యాయునియగు వెంకటమ్మకు, జ్యోతి తిలకించి లెర్నింగ్ సెలక్షన్ మెంబర్ జరుగు మహిళా మహాసభకునూ, యితరస్థానికీ కాశ్యపు సభకునుగూడ వెలెదరు.

పాలకొట మునిసిపల్ ఛైర్మనుగారి

మోటారుదొంగతనము

టిన్న వైల్డి, దీనివలన 8:—పాలకోట మునీసిపల్
చైర్మన్ గారిని పొన్న సామి గారి యింటా రాత్రి దొంగతన
ము జరిగెను. దొంగలు గేటుతీసిపారివేసి మోటారుకాణజేసి
కొని పిల్లిపోయిరి. ఈ వార్త పోలీసువానికి తెలిపబడెను.
పోలీసులు తక్షణవిచారణ చేయుచున్నారు. చైర్మన్ గారు చాల
విఖ్యాతితోండినవారుగాన యీ దొంగతనము ప్రజలలో నంద
లనను కలగజేసినది. (ఫీల్డ్ కౌన్.)

మద్రాసు గవర్నరుగారి హైదరాబాదు

పర్వతనమూ

(పోర్చుగీసు జార్జి గెజటు ప్రకటన)

శ్రేణి	పాఠం	కాలము	సమయము
9	దీపావళి అవినాసం ఉదయం	10-30	మృత్యువానిని విడిచెదను.
"	"	రాత్రి 9-50	బెజవాడ చేరెదను.
"	"	రాత్రి 10-30	బెజవాడ విడిచెదను.
10	సోమవారం ఉదయం	7-40	హైదరాబాదు చేరెదను.
11	మంగళవారం	"	హైదరాబాదులో నుండును.
12	బుధవారం	రాత్రి 8-15	హైదరాబాదు విడిచెదను.
18	గురువారం ఉదయం	11-20	హైదరాబాదు చేరెదను.
	అజినమనునది హైదరాబాదును దివి ఎల్లో రావలెను.		
14	శుక్రవారం	ఎల్లో రావిడిచెదను	అజినమవలెను.
15	శనివారం	అజినమవిడిచెదను	హైదరాబాదు చేరెదను.
	రాత్రి 7-15 హైదరాబాదు విడిచెదను.		
16	ఆదివారం ఉదయం	11	సికిందరాబాదు చేరెదను.
	మధ్యాహ్నం 12-30 సికిందరాబాదు విడిచెదను.		
	రాత్రి 9-30 బెజవాడ చేరెదను.		
	రాత్రి 10-20 బెజవాడ విడిచెదను.		
17	సోమవారం ఉదయం	8	మృత్యువానిని విడిచెదను.

పనులకు తలము

1-5 రు 0-5-0; వి. వి. తో 0-11-0

అరికాష్ట్ర, అంశువులు, చర్మము కొరక ముగిలన, కిష్కా
 ముగిలన వశిష్టవీరకొందులు, జలపుష్పాదులు కలపినిండున,
 ఈ జలమును కాచిన పగుల్లు మాని జల పోయి మరుచివర్జ్యము
 కాగిరిది. మనోహరమైనదియునును. మత్స్య కండము.

అమృతాంజనం దేహో, బాలబాయి - మధరాసు,

స్వామివర్యానందుని

ప్రొడిచినవానికి శిక్ష

६ సం॥రమూలు కఠినవరకము

కాశీ, దీనింబడు 8:—భారతదర్శనమును ముద్రించుకొను
స్వామివారు నంద్రుని పాదవిధి వ్యరూపానందముకి 6 పులిర
ములు కలిశిరి, విధించబడినను, ముద్దానా స్వామిలవారిని చంప
వలెననియే పాడినను.

జ్యోతి కర్ముల మూర్తి ము సావ్యము లనాతి వి
చరించెను నొద్దల పొడువలేదు తీరాత్మించుకొ. జడ్డి పరు
జ్యోతియైన అభిప్రాయముతో ఏకవిధవలేదు. మద్రాసు
పిన్నవయస్కు డగుటచేత శిశు తక్కువగా విధించితిమని చెప్పిరి.
అతడు

మెహారు మహిళాసభ

తీర్మానములు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 31:— మైసూరు రాష్ట్రములో
 ఏ స్త్రీలూ పట్టచేసి మైసూరు కాసన పట్టతలో స్త్రీ ప్రతిధి
 వాంఛనుగూడ మైసూరు గవర్న మెంటువారు నియమించనల
 యననీ తోరుచు కీ రానిందిది.

హిందూకుటుంబ వారసత్వపు హక్కులను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమాలను ప్రోత్సహించే కోరిక.

వివాహవియోగ నిర్ణయ విషయమున బాలికలకు
18 పల్ల శ్రమలను బాంధవ 21 పల్ల శ్రమలను ఉంచవలె
నని తీర్మానించిరి. బాలికలకు నిర్బంధనాధీనత విధ్వంసము
చరచవలెను. బాలబాలికలకు కట్ట విద్యాభ్యాస ముండవలెను
నను సమయము పూరిగా పర్యవేక్షించుట.

ఉర్దూ సాహిత్యాలయందు గూడ కన్నడము బోధించవలయునని కోరుచు తీర్మానింపబడినది. (అ. 1వ.)

స్వామివర్యానందుని

ప్రొడిచినవానికి శిక్ష

८ సం॥రమూలు కఠినవరకము

కాశీ, దీనింబడు 8:—భారతదర్శనమును ముద్రించుకొను
స్వామియదరు నందరిని పొడవైన వ్యరూపానందునికి 6 పంజర
ములు కలిపి కట్టివెచ్చించబడినను, ముద్దానా స్వామిలవారిని చంప
వలెననియే పొడిచెను.

జ్యోతి కర్ముల మూర్తి ము సావ్యము లనాతి వి
చరించెను నొద్దల పొడువలేదు తీరాత్మించుకొ. జడ్డి పారు
జ్యోతియైన అభిప్రాయముతో ఏకమిచ్చలేదు. మద్రాసు
పిన్నవయస్కు డగుటచేత శిక్ష తక్కువగా విధించితిమని చెప్పిరి.
అత్రు

ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యశాల, మద్రాసు

(పోస్టు గ్రామ్యయేటు శిక్షణాపొందు అల్లోపాతికుల వైద్యుల ఉద్యోగములు)

ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలలో దేశీయ వైద్యుల న ప్రత్యేక శిక్షణ పొందుచున్న అల్లోపాతికుల వైద్యులు తమ శిక్షణముగియుటకు ఇంకను నోరవత్సరమున పూర్తిగాకమునాపే వారల ఉద్యోగములకు గూర్చి యిప్పటివఱకు, వదంతులు తీవ్రముగ అచ్చటచ్చట వ్యాపించుచున్నవి గనుక, ఆ సోదర వైద్యులకు నాకు తెలిసినంతవరకు కేవల ప్రతికూలమున దెలుపుకొనుచున్నాను.

ఈ వైద్యుల, మద్రాసు, ఆయుర్వేదకళాశాల (ప్రిసిసిపా లుగారగు, భిషగత్త, డా|| ఆ. లక్ష్మీనతి బి. ఎ. యం. బి. సి. యం. గారివారా, డా|| వేదవేదమునాథ శాస్త్రి రాజధాని యందలి ఆయుర్వేద శిష్యులను పరీక్షించుటకు మద్రాసుగవ ర్నమొంటువాడు అంగీకరించిరి. అందులకు దృష్టాంతముగ, 11-7-28 లేదా 11-8-28 నెం. డి. నెం. 1295. సి. హెచ్. ప్రకారము, గోపివెట్టి శాస్త్రి తాలూకాలో ఆయుర్వేద వైద్యులయొక్క, 18-6-28 లేదా శిష్యులకు ప్రసాదించుట గారి N. Dis. No. 197 యందార్జనమొంటు ప్రకారం, జిల్లా బోర్డు సామగ్రికింద బోధించు వైద్యులయొక్క పరీక్షించు ఉత్తర్య తీయబడినవి.

ఈ వైద్యుల నేలము, ఈశాన్య, దిండిగల్, ప్రాక్ ములె, గూడూరు, కొత్తపట్టణము, గుంటూరు, నిడమర్రు, యే లూరుపాడు, వీరవాడకం, బరంపురం మొదలగాగల ప్రదేశ ముల యందుండు ఆయుర్వేద శిష్యులను తనిఖీ చేయుటకు ఆయుర్వేద శిష్యులకు పానిక సంస్థలు తీర్మానించు కొనినట్లు తెలియుచున్నది ఇచ్చటి యిట్లుండ కేవలము ఆయుర్వేద వైద్యులకే యీ తనిఖీ చేయు ఉద్యోగముల యిచ్చి నచో దేశీయ వైద్యులకు శిక్షణ పొందు అల్లోపాతికుల కేమి కొరతముగలనో యీ ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ శాఖ వైద్య పాఠశాలయందు ప్రత్యేక శిక్షణ పొందు అల్లోపాతి వైద్యులు యొకమీదట ఆయుర్వేద శిష్యులను తనిఖీ చేయు ఉద్యోగములకును, ఈ వైద్యులకులపై పరీక్షించు పెద్ద ఉద్యోగము లకును నియంత్రించునట్లు వదంతులకు నన్ను.

ఈ సందర్భమున మన సోదరులకు ఉభయవైద్య శులలో నారిలేదనివారికి యుద్యోగములు ఒకవేళ లభించినను, మన వారందులకేమియు చింతపడక యిక్కడను సోదరుల ఆయుర్వేద వైద్యులందఱ మొట్టొంది రాబోవు జూలై మాసములో నైనను అర్హులగు దేశీయ వైద్యులకు ప్రత్యేకముగ అల్లోపాతికుల వైద్యులనుండు పోస్టు గ్రామ్యయేటు శిక్షణ యేర్పాటుచేయుటకు, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలా ప్రిసిసిపాలో ఆర్టి కుల బంధుగౌరవమునని కొరకున్నాను.

మఱియు, 5-12-28 లేదా "బుడే" పత్రికయందు నలు వదిన, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారి వార్తనబట్టి, మూడవ విరారాష్ట్ర వైద్యపాఠశాలలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధిగాను వారు తీర్మానించుకొనిన తీర్మానములకుతోడుగ సంయుక్త రాష్ట్రమునందు, మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆయుర్వేదకళాశాలవలె నొక ఆదర్శకళాశాలను నెలకొల్పితిమి తమ నొకసంఘమును యేర్పాటుచేయుట మాడ ప్రతిరాష్ట్రమువారును ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పాటుబడుచుండుట విధిచేయుచున్నది. కాబట్టి ఏకభాష గనైనను, ఆయుర్వేదము అన్నివిధముల అభివృద్ధిపొందుటయే మా యాశయమైయున్నపుడు, బంధువుల పురమున జనవిహారములో జనగబోవు ఆంధ్రవైద్య పరమ్యేశనమున సహకారమును వైద్యపాఠశాలయందలి "దేశీయ వైద్యులకు" అల్లోపాతికుల వైద్యశాస్త్రమునందు ముఖ్యముగ ఫిజియాలజీ, అనాటమి శాస్త్రములందు) కూడ, ప్రత్యేక శిక్షణ సేర్పాటుచేయుటలో సక్రమ ఆలోచించి యిచ్చుచున్నది నిర్ణయించి, ఆయుర్వేద వైద్య గౌరవమును గాపాడెదమగా!

కొత్తపట్నం. డాక్టరు యన్. కేశవాచార్యులు.

కెమికల్ డైమండ్స్

ఇవి అసలు డైమండ్స్ (రవ్వలు)కు సమముగా ఘట్టిగాను, ప్రకాశంగాను, యిండుటకు గ్యారంటీ. కేరలు 1 కి 5 మొదలు 10 రూపాయలు, పూర్తి వివరములకు, కేటాగక్, వ్రాసిన, పులికేసుగా పంపబడును. అమెరికన్ కెమికల్ డైమండ్స్ కో 8 జనరల్ ముత్యములపై, జి. టి. మదరాసు

ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది.

ప్రస్తుత శతాబ్దమును గొప్పనవీన వైద్యపరిశోధన. హానికరములగు దినుసులెవ్వియు నిందు చేరలేదు.

వ్యవస్థయైన ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది. ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది అన్నరసములతో చేరిక వక్రము, అందు కర లిక గడిగి, ఎక్కువ శిక్షిం గలుగునట్లు చేయును. సర్ డబ్ల్యూ ఆర్మెన్ బాట్ లేక్ గారు ఆరోగ్యమును గురించి వ్రాసిన ఒక వ్యాసమునందు వాడులను తమవనిని సరిగా నిర్వచించగలగుటకు వలయు శక్తికి విటామిన్ బి చాల ముఖ్యమైన పరమని నుడివి. ప్రధాన ఆహారము లెవ్వియని వచ్చినప్పుడు, అలి స్టులో ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది ఎక్కువగా నుండినట్లు చేర్చబడెను. ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది బి. చాలభాగము కలిగియుండెను. ఇర్వింగ్స్ ఈ స్వేదాణతుల్య గ్యారంటీ పొందియున్నది. తలకొప్పి, తొంటిసొప్పిని 5 నిమిషములలోను పోగొట్టును అత్యల్పవ్యాధిని 10 నిమిషములలో తొలగించును. బద్ధకముగానుండుట, కళ్ళుతిరగుట మొ|| 15 ని|| మాయమగును. లివర్ ను సరిగా పరిమళింపజేయుటకు 15 నిమిషములు. ఇన్ ఫ్లూమెంజా, చలిజ్వరము, 24 గంటలలో మొదలై నవాటిని నివారించును. వైద్యులు, ముత్రసానులు, ఉద్యోగస్తులు, పని వారలు వర్తకాల వద్దనుండి అయాచితముగ లభించిన యోగ్యతాపత్రములు 45 వేలకు మించి పోయినవి. 85117 విన్. యఫ్. యర్. పి. పి. యార్క్ షైర్ యెట్లు వ్రాసిరి. బిళ్లలు అద్భుతముగా పనిచేసినవి. అవి నే

విందిన వాటనుండి తలకొప్పి యనునదిలేదు? భోజనము లేకుండ కూడనుండగలను గాని యిబిళ్ల లను వదిలి నేను ఉండను.

8550 ఆర్. జి. ఇ. డార్మెన్ బాట్ లేక్ లండను యిట్లు వ్రాసిరి. హృదయమందును, ఉదరములోను గొప్పనొప్పిచే బాధనొందిరి. ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది నీనా వోకటిని కొంటిని. సాయంత్రం గం 4-50 నిమిషములకు 2 మాత్రలను నేనిందిరి. గం 5-30 నిమిషములకు సరికి భాదపూర్తిగా తొలగిపోయెను. మిగుల ఆశ్చర్యకరమైన సంగతి. 4926

85510 విన్. హెచ్. హెచ్. ఆథర్ లెక్ శార్డు మాంచెష్టర్ యిట్లు వ్రాసెను. ఉదరములో నొప్పి, తలకొప్పివల్ల చాలాకాలము శ్రమనొందిరి మిబిళ్లలను నేనించుమని పలకాయెవ్వ బడిన పిమ్మట నేనిందిరి. మొదటి రెండుడోసులతో నేబాధమాయమయెను.

85507 యఫ్. డబ్ల్యూ. డి. యఫ్. లండన్ లన్ డెవర్. షెఫ్ఫీల్డ్ యిట్లు వ్రాసిరి. నాకం తె బాధనొందిన వారలెవరు లెవ్వరు నుండరని తలచెను. నిద్రపట్టదు. బాధలన భోజనము సరిగా చేసి నదలేదు. ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది నేనించువారంబించిన పిమ్మట కొంచెముపళిమము గలిగెను. నేను లండను బస్ డ్రైవరును కొన్ని వేలలందు కూర్చొనుట ఎట్లో తెలిసెడిదికాదు. ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది ప్రభావముగలిగి. ఇమిటేషనుల మోసపోషకు ఇండియాకు ప్రత్యేకించి ప్యాకు చేయబడెను.

ముఖ్యమైనవిషయం. కొనకముందు ఈ స్వేదాణతుల్యమైనది మిస ఈ స్వేదాణతుల్య గ్యారంటీ తెలికను చూడుడు.

ఇమిటేషనులు కృత్రిమములు.

సోల్ హోల్ సేల్ ఏజెంట్లు:- మార్షన్ కిండు హారిస్ లిమిటెడ్.

8 వాల్ లూపిడి కలకత్తా. గ్రహామధనములు, పార్శ్వబాధ, గొంబాయి, 20 మాత్రాసీసా రు 1/ కెమిక్సులందరి వద్దను సోదరులన్నిటియందును దొరకును. 50 " 2/4 ఇర్వింగ్స్ ఈ స్వేదాణతుల్య పరిశ్రమకాలము లండన్. ఇ. సి. 1. 100 " 4/

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

"మక్కినీ" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను అంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము. జేశభక్తి గలవా రందరు తట్టక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. మొదల 1-కి రు 1-0-0. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

మైసూరులో నూలువడుకుట

బదనవాలు గ్రామమున కేంద్రము నేర్పరచుట

“పుర్యుమిచట ప్రేలు యిండ్లలో రాట్టములపైని నూలు వడుకుచుండిరి. 20 ఏండ్లకుండి మాత్రమే రాట్టములు మూల బడినవి. ఇప్పుటికిని రాట్టములు చాల యిండ్లలో నున్నవి. ఇవలకు రాట్టము ప్రతివందించిన 5. బదనవాలు గ్రామము నంజన గుడు పట్టణమునకు దక్షిణమున ఏడు మైళ్లదూరమునందున్నది. వ్యవసాయవాడలకు తీరుబడి విస్తారముగా నున్నది. మరియొక వృత్తియేదీయును లేదు. కొంతమంది ఆదికర్షకులు బట్టలను నేయుచున్నారగాని విలువనూలే యిండ్లలోనున్నవి.”

ఇవటి ప్రజలు భారత తంతుకారక సంఘమువారికిఁగగా వారు ఒక నిపుణుడగు నుద్యోగి నిచ్చిరి. వారికిఁ బెట్టు బడికి (వర్క్స్) కాపీలు) 8,500 రూపాయలను ప్రారంభ వ్యయములకు 1,725 రూపాయలను యిచ్చిరి. ఆరంభమున 500 రూపాయలు కష్టము వచ్చునని యూహించి దానినిగూడ నేర్పాటు చేసిరి. పిమ్మట మైసూరు దొంతిమువారు నూలు ధనమునకు మరి 6,500 యిచ్చిరి. ఇప్పుడు మొత్తము 10,000 రూపాయలు నూలుధన మైసరి.

1-11-1927 న అ. ఖా. తంతుకారక సంఘమువారిచే పంపబడిన యాద్యోగి వనిని ప్రారంభించెను. 62 మంది నూలు వడుకుటకు పూనుకొనిరి. వీరిలో చాలమంది ఆదికర్షకులే. క్రమముగా చుట్టుకట్ల గ్రామములలో నూలువడుకువారి సంఖ్య చాల అధికమైనది. మొదటి మూడు నెలలలోను ప్రతి నెల యందును దామాషాను 500 పానుల నూలువడుకుటయెను. మూడవ నెల అఖరకు 898 రాట్టములపై నూలువడుకుటయెను. 4, 5, 6 నెలలలో దామాషాను నెలకు 740 పానుల నూలు వడుకుటయెను. 500 రాట్టములపై నూలువడుకుటయెను. 1928 జూను నెలాఖరుకు 1000 రాట్టములు వని చేయ సాగెను. 1928 ఆగష్టు నెలాఖరుకు మొత్తము పది నెలలలోను 7714 పానుల నూలువడుకుటయెను. దీని ఖరీదుక్రింద 6711 రూపాయల యిచ్చబడినది.

ఈ పది నెలలను నూలువడుకువారికి సంఘమువారి ప్రతినిధ్యులయిరి. తరువాత సంఘమువారు ప్రతినిధ్యుల మాని తేరిరి. 1928 మే నెలనుండి రూపాయలను గూడ ముందుగా నూలువడుకువారి కిచ్చుట మానితేరిరి. మొదట కడగబడిననూలు చాల ముతకనూలు అనగా 6,7,8 నంబుల నూలుగా నేయుండెను. 18 కులములగు నూలుపుండకు వారిగవారియ్యబడినది. నూలు వడుకువారు సన్ననూలు వడుకునట్లు ప్రోత్సాహపరచుటకు రూకమునుబట్టి కూలియిచ్చుట మానితేరి కొలకనుబట్టి కూలి యిచ్చువద్దని నేర్పరచిరి. ఇప్పుడు 10-11-12-13 నంబుల నూలు వడుకుచున్నారు.

ఒక స్త్రీ తీరుబడికాలములో మాత్రమే వడుకువద్దని దామాషా నెలకు 2 పానుల నూలువడుకుచున్నది. కొంతమంది ఒక అదా కూలి కిచ్చుచున్నది. కనీసము మూడుకానులకు తగ్గుదు. 1000 మంది ప్రతిదినము నూలువడుకుచున్నారు.

నేత వనిగూడ క్రమముగా ప్రారంభించబడినది. మొదట ముతకనూలుగాన కువాల్లుమాత్రమే నేయబడినది. సన్న నూలు వడుకుబడినవిమ్మట దుప్పట్లు, కోటుగడ్డలు, తలకడ్డలు మున్నగునవిగూడ నేయబడుచున్నవి. ఇప్పుడు యాకేంద్రమున వడుకుబడుచున్న నూలుతో 62 మగములపైని ఖద్దరుబట్టలు అమ్మికకలములను నేయుచున్నారు. 1928 జూను నెలాఖరుకు 8088 పానుల తూకమును 9200 గజముల పొడుగును గల ఖద్దరు బట్టలు నేయబడినవి. వాఁఖరీదు 8141 రూపాయలు. 1928 జూలై ఆగష్టు నెలలలో 3872 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు నేయబడినవి. దామాషాను నెలకు 1688 రూపాయల వెలగల ఖద్దరు యీ రెండు నెలలలోను నేయబడినవి.

1928 జూను నెలాఖరుకు 8777 రూపాయల వెలగల ఖద్దరుబట్టలు విక్రయింపబడినవి. వీరిలో 714 రూపాయల ఖరీదుగల బట్టలు స్టోక్స్ పర్చేసాసంఘముద్వారా విక్రయింపబడినవి. 15000 గజముల జువలిదారముబట్టలను 600 కులగుడ్డలును కానలేనది దరిమిలాను స్టోక్స్ పర్చేసా సంఘమువారు కొరీరి. ఇవల నేయబడిన బట్టలలో సగమువంతు మైసూరు దొంతిమువారి కొనుచున్నారు.

నేత నేయువారు దామాషాను నెలకు 62 గజముల పొడుగుగల బట్టలను నేయుచున్నారు. వారికి నెలకు 7 రూపాయలు అదాయము వచ్చుచున్నది. వారు కొంతమంది రెండుమూడుగంటలు మాత్రమే నేయుదురు. వీరుచేసేదేని వనిసగూర్చిన లెక్కలను బాగ్రత్తగా నుంచుచున్నారు.

1928 జూను నెలాఖరుకు అదాయవ్యయకట్టిక సిద్ధపరచబడినది. పెట్టుబడి సొమ్ము 10000 కను 152 రూపాయలు చేర్చబడినది. ఈ 152 ను నికరము లాభము. నష్టము కలిగినచో

పూర్తిచేయుట కియ్యబడిన 500 రూపాయలను అటులే యున్నది. రాట్టములు పెద్దవిగా నుండి పొడుగుకాయలలోని ప్రతి దొరికినచో సన్న నూలు తయారగునని యెవరు నిర్ధారణ యొనరి. ఇప్పుడిచట మంచి రకము రాట్టములను సప్లయ చేయుచున్నాడు. వ్యవసాయ కాళువారు మంచిరకము ప్రతిగింజలని త్రవములను రైతుల కిచ్చుచున్నారు. ఈసారి అగిజలే నాటబడును. ఏనులను చేయుటకు మంచియంత్రమునుగూడ మైసూరు దొంతిమువారి వారి నేత యంత్రాలలో తయారుచేయుచున్నారు. దీనివలన రైతులవలనయమున నిదీవరకన్న యిబ్బందిగూడ తొలగిపోవును. ఇటుపై 25, 30 నంబుల నూలుగూడ తయారు కాగలదు. అని మైసూరు పరిశ్రామిక కాళు దైర్యకర్త శ్రీయశ నీ. కంక నాధరావు సాహెబుగారు వ్రాసిరి. దీనిని ఉపసంఘమువారి చర్య బదనవాలులో యీవరిశ్రమ కటులే కొనసాగించుటకు నిశ్చయించిరి.” అని రంగనాధరావు సాహెబుగారు వ్రాశిరి.

ఇందులకు నేను రావుసాహెబుగారిని ఉపసంఘమువారిని ఆభినందించుచున్నాను. వీరు మొదటినుండియు చాల బాగ్రత్తగా పనిచేయుచుండటచే మొదటిలోగూడ పెట్టినవృత్తి మును కలగలేదు. అ. ఖా. తంతుకారక సంఘమువారి సహాయమున వీరు స్వీకరించిరి. వారు పంపిన ప్రవీణుని సహాయమున పని చేయుచున్నారు. కేంద్రముల నికను పెక్కు జిల్లాలలో నేర్పరుచుట కవకాశము కలదని వీరు గ్రహించిరి గాననే బదనవాలులో జరుగుచున్న పనిని తరికించి ప్రతి జిల్లాలోను కనీసము ఒక కేంద్రమునైన నేర్పరుపవలెనని దిష్టికవిమనరణము దిస్ట్రిక్టువారమును సూచించి యెండ్లములను కొరీరి. ఏకలను చేయునట్టి యంత్రముతో గ్రామములు గూడ రైతులను చేయుటకు అతిఅవకాశమైనదిగా నుండవలెను. ఇప్పుడు గ్రామములలో వాడుకలో నున్న ఏకలబద్ధయే చాల మంది దనివా అభిప్రాయము. దానిని వృద్ధిపరుచుటకు అ. ఖా. తంతుకారక సంఘమువారు ప్రయత్నించిరి గాని అదిసాగలేదు. ప్రతి మందిగా నుండవలెను. దానిని బాగుగా తీయవలెను. సరిగా కుభ్రము చేయవలెను. అప్పుడా ప్రతి ఏకలనుచేయుట బహుములభవము. అయిదు నిమిషములనెపు ఏక ఏకలను చేసినచో ఒక గంట నేపు 80 నంబుల నూలు ఎదుకుటకు ఆయెకులు చాలవని నా అనుభవమువలన నేను చెప్పుచున్నాను. 80 నంబుల నూలు అరతులము ఎడికినచో 820 గజము లగును. అరతులము ప్రతి ఏకలను చేయుట కైదు నిమిషములు చాలవను. ఇప్పుడు నూలు వడుకుచున్న 1000 మంది స్త్రీలను ప్రోత్సాహ పరచినచో వారే ఏకలను గూడ చేసుకొందురు. అందువలన వారికి అదాయము మరికొంత అధికము గూడ వచ్చును. ఏలవనగా వ్యయముగా ఏకలను చేయు కొని వానితో నూలు వడుకువారికి కొద్దిగా హెచ్చుగా కూలినియ్యవచ్చును.

మైసూరు సంస్థానమువారిని నే నభినందించుచున్నాను గాని సంస్థానమునందలి ధనికులను ఉద్యోగమును గూడ ఖద్దరు కట్టినచో నీ పరిశ్రమ నిలువబడకపోవలదు నేను వారికి దిక్షపగోరుచున్నాను. ఇప్పుడు ఖద్దరులో మిక్కిలి సన్న బట్టలు కూడ దొరుకుచున్నవిని అందరికి తెలిసియున్నది. ధనికులు కద్దరను కట్టరను నభిప్రాయము అపాయకములగు బాసవయలకు కలగగూడదు.

ఏలవనగా సామాన్యులు శ్రేష్టుల వద్దనే అనేసరింతురు. “యద్యదావరతి శ్రేష్టుః తత్ర తేజోరేషణా” అని భగవద్గీతలో నున్నది. శ్రేష్టులెటులచేయుదురో అటులే యితరులుగూడ చేయుదురు గాన శ్రేష్టులు చెప్పవద్దొకటియు చేయవద్దొకటియు కావూడదు. (మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 29-11-28)

రత్నపురుష లేహ్యం

కుక్షువస్త్రమును తగ్గించి మంచిబలుము చేయుటయే గాక మేహానోవృత్తి తిమ్మిరలు మొదలగు మేహవాధులకు రావలసినదని. నెలకొరాలు ముందు ఖరీదు రు 8-4-0.

(ఈ లేహ్యం) ఈ గుంతు డబ్బీ 1-8-0.

శ్రీ వట్టాభిరామ వైద్యశాల, 5125 (రామవరము) కూర్చు గోదావరిజిల్లా

“వశీకర లేహ్యము”

వీర్యమును గట్టిపరచును, సింహముతో పోరాడగల శక్తినిచ్చును. సంభోగమునకు కొంత వ్యవధినిచ్చును. రక్తము కుభ్రపరచును, గొండ్రాండ్లకు సంతానము కలిగించును, స్త్రీపురుషులకు అనందము కలగజేయును. హిమాలయపర్వత వనమాలికల బంగారుతో చేయబడినది. గుణములేదన్నవారికి డబ్బీ వాపను అంపెదము. డబ్బీ 80 రు. రు. 8 మాత్రమే. 2588

1 డాక్టర్ ఎ. ఎస్. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

తాలూకా వ్యాయామములు

(యలవర)

ఈసంవత్సరము తెనాలితాలూకా వ్యాయామములను యలవర శ్రీ గోపాలకృష్ణకమిటీ పాఠశాలవారు వారి గ్రామమున కావ్యనిందితారు. ఇదివరలో తెనాలిలో జరుగునట్లుగా ప్రచురింపబడినది. తెనాలికి నూరు 10 మైళ్లదూరములో యలవర రేవున్నది. తెనాలిలో కా. రి. 80 గంటలకు బయలుదేరు బోటులో నూరు 4 గంటల ప్రయాణము. రేవునుండి గ్రామము ఒక మైలుదూరము. వట్టిబోట్లపైది.

శ్రీ యలవర వారు వ్యాయామములతో పాటు తాలూకావోర్డు ఉపాధ్యాయుల సహకారమున జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఈరెండు రు. రు. 28, 24 తేదీలలో జరుగును. గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనులో ఆఫీసరుగారిని యీసంవత్సరము కూడ ఆహ్వానించ కమిటీవారి యభిప్రాయము ఉపాధ్యాయులెల్లరు సదరు సమావేశమునకు దయచేసి కమిటీవారికి ప్రోత్సాహముకలగజేయ గోరుచున్నారు. కమిటీవారు అటలకు వచ్చువారికి ఉపాధ్యాయులకు అసృనింపబడు పెద్దలకు భోజనాది సదుపాయములు చేయదలచివారు. ఇదివలన వార్యాయముల కావ్యనిందిన గ్రామములలో ఉపాధ్యాయసహకారము లేదు. ఈసంవత్సరము రెండు నోకేసందర్భములో జరుగునట్లు యేర్పాటు చేయుచు యలవర కమిటీపాఠశాలవారు తాలూకాకు నూర్చుదర్శి. ఉపాధ్యాయులు సదరు కమిటీవారికి కృతజ్ఞులుగా నుందురు.

ఇ.త.వ.లకు దరఖాస్తులుంపవలసి పాఠశాలలు ఈతేదీలకు 12 తేదీలోపుగా నైనను పంప ప్రార్థింతులు.

అ. రామకృష్ణ శాస్త్రి కూచిపూడి కార్యదర్శి.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచుడై రెట్టింపులాభముల వద్దతి నూటికి నలుబదివంతును తిరిగి యిచ్చువద్దతులు యొక్క వివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నామని స్టేట్సుమెంట్ పేషరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

జీవరక్షులకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు. 4777 వి. కె. చెట్టి, శైలబ్రహ్మ మద్రాసు. ఫోన్ నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150 చీఫ్ ఎజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య, బార్దోలీ సర్కారు, బెజనాడ.

జంత్రి జంత్రి

గుంటూరు జిల్లాలోని తహసీలుదారువల్ల ప్రచురము

1 వ కాల్క్యం. శతనములు ప్రతి అకాకు ప్రతి రూపాయకు రు 100 లు వరకు ఆపైన ముఖ్యమైన రేట్లకు వృత్తినిన్న రేట్లకు వర్తిరేట్లకు మొత్తము ఇవ్వబడినది. వెల రు 0-8-0.

2 వ కాల్క్యం. ప్రతి అకాకు రు 12-8-0 లు వరకు ఆపైన ముఖ్యమైన రేట్లకు తరంసిదుల్కు ల్యూను సెన్సురేట్లకు మొత్తము ఇవ్వబడినది. వెల రు 0-12-0 కరణములకు నెటిలు మెంటు పార్టీలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. 5086

Apply to:— విజయ ప్రెస్, బాపట్ల.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇవిడిన వెంటనే విశుభ్రులగు జంప ప్రారంభించి వారికిదేరుల తగ్గించి మాత్రము ఇవ్వబడినది నాడికి పుష్టికలగజేయును. తగ్గిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యొక్కచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

హరిశ్చంద్రనాటక ప్రదర్శనము

సువర్ణవర్ణకబళానుమానములు

(దాసు వామనరావుగారు)

దక్షిణ హిందూ కళాకర్షణమునకు యా జమాన్యమున మొన్న (8-12-28) కవివారము పాఠశాలము మహాలా క్షిణియూ కల్పి పోయినందు బరిశేషము లక్ష్మీకాంతకవి రచి

చేసిన హరిశ్చంద్రనాటకము ప్రదర్శించబడినది. హరిశ్చంద్రనాటకము గాని తేమవర్ణపు రామదాసు పంతులుగారి ఆదరణపరమము జరిగినది. తేమవర్ణపు కాశీ

నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును, ఆదికాశీపురి కాశీ నాథులుగారు గాని యా-ఆర్-చేతుకత్తుమయ్యగారు గారును, డి. బి. దొడ్డ రాఘవయ్యగారును, శ్రీరామమూర్తి వి. సి. ఎస్. గారును, ఇంక ననేక మంది ప్రముఖులును పరి సలంక రించిరి.

నాటకము పైద కాల మాడినదిగానీ యెరింగియు సకాలములో 10-30 గంటల కాల సారంభించక అరగంట యాల ప్యముగా ఆరగంటల కాలంబించిరి. ముగియుపరికి రాత్రి పదు నొకండుగంటలయ్యెనును టాకనింతకాదు. కాని, యనంతరము

దగిన కారణంతరము బండకమానవు.

శ్రీ గుడిపాటి శ్రీరామమూర్తిగారు విశ్వామిత్ర వేష భావై రంగమున ప్రవేశించిరి. మానికేమమున మరుగుపడి యున్న మైత్రము నికరుకప్పిన నివ్వనంటిది. ఉత్సాహియైన యువకుడగుటచేసి విశ్వామిత్రునివిషయంబుదగిన శ్రీ రామమూ ర్తియందు విశ్వామిత్రునియంతకే స్పందించింది. శ్రావ్యమైన గాత్ర మగుటచే చండకేగములేని పద్యములే వారి గాత్రమున కలంకా రములు. పీరికి మొన్నరాత్రి తుర్లపాటి వేంకటాచలశృంగారా సంగిన సువర్ణ వర్ణకం భవిష్యదభివృద్ధిభవము గాగారు.

హరిశ్చంద్రుడెవని ప్రశ్నించబడినది. బ్రహ్మశ్రోత్యుల నుబ్బరావుగారి కంఠము నుద్రాకు నగరమున మాడు మ్రోగినది. వారి దక్షిణ దేశ దండ యాత్రకిది రెండవసారి. నిన్న మొన్న రాజమహేంద్రవరము నుండి మద్రాసువచ్చిరి. రంగమున ప్రవేశించి మాపాతల వశ వరమకాని సువర్ణవర్ణకమును గొంపోయిరి. గౌరవనీయులచే గౌరవింపబడిరి. ఇది వారిశాస్త్రరంగవిజయయాత్ర గాత్రము నకు దగిన పాత్ర. పాత్రకు దగినపాత్రానుకూలమైనది. కవిని బ్రహ్మశ్రోత్యుల నుబ్బరావుగారు హరిశ్చంద్రుడు నాదబ్రహ్మయన దగు బ్రహ్మశ్రోత్యుల నుబ్బరావుగారు ప్రదర్శించుట సువర్ణ మునకచ్చిన సువాసన.

హరిశ్చంద్రుడును నన్నె చెప్పిన సహచారిజేయగు చంద్ర మతి రూపమున పాదపల్లి నుబ్బరావుగారికి సంధర్మయ భాగ్యము మా కచ్చింది. సార్వభౌమునిరాణి యనదగు కల్యాణి; పర్యాంగమునర సగు నిండెనుగదానిగదా; ఇంకొకరున్ను కవిశర్మ చిత్రపులందు జూచితిమి; నేడు నుబ్బరావుగారి యందు జూచితిమి. ప్రేక్షకులభక్తికేసములై పూజింపదగిన పద్మినీనుకవిపాద పండుగలగు. ఆ యరమొద్దు కదోయి ము వ్రసవరారు ఆల నిగాత్రమునందు అవ్యయమైతేడు. అవ్యయ మైతేడు. శ్రీగ సాగివల్లు సాగున ములయమాకరిపిడికలై, ముచ్చి ముందును జల్లిపట్టుగ, ఉన్నెత్తుగ మా పమపహించును. హరిశ్చ నియును తలపావ్యమును డిగ్గరింగలాలి శ్రావ్యమై, ప్రశంస లుమైన ఆ శోకసముద్ర తరంగముల వలన: "హరి లోకా తానా" మను శాస్త్రాచార్యులు నుబ్బరావుగారి వృద్ధయ కవారమునుండి యుద్భవించినది తేజవాత, పభితుల హృదయ గవ్యరములందు శ్రీమైక ఆదికాలాపము ప్రేమరూపి నైన సజీమముగ జేసి ప్రభుత్వమునైన బ్రహ్మిల్ల జేయ ను. శోభితికైన దర్శితక, అవ్యక్తమయ్యును. వ్యక్తమైన డి. మాటబడిగి ము, శ్రేష్టబడిగి ము, తమహృదయ ప్రభవము చే పొంగిపొలింపచ్చు డిగ్గరి ము శాపికిని పభితుల ముత్రము శోకమున ముందు ముత్రప్రభావ మా ములమునందు కలదు దానిగ్గా నమ్ముచునె పితవ, చంద్రమతి హరిశ్చంద్రుని విమోగము చూచితిమి. చూడలేకపోతిమి. అవ్యక్తము డుమ్మరము, దుర్బరము, దుస్సహము. కాని, చూచి తీరవలెను. ఆరసానభవము పొంది తీరవలెను. ప్రదర్శనకు గిడుగు దిరిగినది. చంద్రమతిహరి శ్చంద్రులు తా ముద్భవించేసిన శోకపాగరంగములపై కం పించి యూగులాడుదున్ను రెండు లీలానిగ్రహములవలె ముత్ర ము మా బాష్పపూరిత శీత్రములకు గోపరించిరి. ధన్యోష్టి, ధన్యోష్టి యిది రసానందము గొందిమి ఇంతలో తెల్లవాలెను. తేమవర్ణపు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు పభా సదుల పంపింపించిరి. గాని తేమవర్ణపు రామదాసు పంతులు గారు పద్మహరిశ్చంద్రరూపిక భరించిన శ్రీ బ్రహ్మశ్రోత్యుల నుబ్బరావుగారిని బహుళాకరించుచు నొసంగిన సువర్ణవర్ణక

మును, నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు సమర్పించిరి. నాటకరూ సాధకుల నాదరించి పోషించుట విధ్యుక్తమనియు, సువర్ణవర్ణ యుపాసక బ్రహ్మకర్మలనుబట్టి దేశదేశాగ్రమునియు చెప్పిరి. లక్ష్మీకాంతకవి గారే నాటకరంగమున నిల్చి మేలు పెంపాపను నట్లు న తుదక భూమి కధరించుట నాటకరూపరిపాకమునకు ముఖ్యపాదన మని ప్రశంసించి లక్ష్మీకాంతముగారికి తా మెంకబంగారువరక ముచ్చించుచున్నా మని చెప్పిరి. దక్షిణనాటకరచన జేసినకేగారి, రాఘవాచారి గారి రచనాద్ధి పరిపూర్ణవిశాసము నందబాలదని నాగేశ్వరరా వుగారు వనించినవాక్యము లుచూపుమును. రామదాసు పం తులుగారి యాదరణపరమములకు తమ కర్తృత గలవో తేమో జూచి సంతోషించుచున్నా మనియు, పెద్దలమాట ప్రోసివుచ్చక పతకమును గ్రహించితిమనియు బ్రహ్మశ్రోత్యుల నుబ్బరావు గారు చెప్పిరి. లక్ష్మీకాంతకవిగారు తమ కర్తృతకేసింది బహూ కరించిన నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి కృతజ్ఞతాపదనము లాదరించిరి. మద్రాసున కే తెచ్చిన యాంధ్రనట శేఖరులను పర్యా నింది ఆంధ్ర సాహిత్యకరాపావకు లైన కల్పవృక్షముని తేమో ద్ధాక నాగేశ్వరరావుగారిని గురించి కి. హెచ్. రామరావు గారు మొన్న కల్పిన మాటలు ప్రత్యక్షపర్యములు. వేమవర్ణపు రామదాసు పంతులుగారు నాటకరంగ సమకలమ నాగేశ్వర రావుగారికి ప్రస్తుతించి, తీర్చిందిన జీవశక్తి పునశ్చేదించజే యవలయునని ప్రభోధించిరి. దక్షిణ హిందూకళాకర్షణమునకు రామదాసుపంతులుగారికి నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికిని సభకు విచ్చేసిన తదితర ప్రముఖులకును వందనము లాచరించి పుష్పచరము లర్పించి యర్పించిరి.

రసోద్ధులైన యాను పసిదనటములు చరితార్థము. వారిని దర్శించిన మేము కృతార్థులము. కాని, యిట్టి సహకృతుల ను, సహాపకులను "దిశారటంకాల దీర్ఘదీప"గల "దిక్షి ణాధీశుముత్యాలకాల"ల నేడు శేవుగదా. శేవునమాట నిజ ము. కాని, యాంధ్రనటుల పభితునించే దక్షిణ హిందూవణి కృష్ణులు కలదు. తదితర యాజమాన్యమున నిరంతరం తానూ యై నాటకప్రదర్శనముల గల్పించెడి చల్లా లక్ష్మీనరసింహ రావుగారు కలక.

"సిల్క్యువంటి ముజిల్లు"

దొరలు ప్రీతిగా వాడెదరు. అన్ని కాలములలోను వాడ దగినది. కాంచీన తాను 12 గజములు, 6 పెద్ద కమిజులగును యు. 7-8-0. ఆరు కమిజులు 15 అంగుళములు మెడకాలక వసితమైంది. పెట్టె యు. 9-0-0. వట్టుకమిజులు 8 గల పెట్టె మీద అంపిన కొలతకకారం అమర్చినది యు. 9-0-0. అక్కరలేనిదో ఖరీదు తిగి అంపెదము. ఈగర 80 రోజు తే. 5288 2 గుప్తా అందు కో., చికాకోల్ సిటీ.

Advertisement for Chamberlain's Cough Remedy. It features an illustration of a child coughing into a handkerchief. The text is in Telugu and describes the benefits of the medicine for various ailments like cough, cold, and asthma. It mentions 'CHAMBERLAIN'S COUGH REMEDY' and 'CHAMBERLAIN'S' prominently.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(10-12-28)

నీమజువులి దినుములు
జువనది గజముల సీన్ ఖరలు
కొరికంముల్లు—22 x 22 మంగివమాక్కు (ది) 8-9-0
పరాపరికము 7-10-0
కొరికంముల్లు—22 x 22 "మోటాడు నెక్లెట్" (ది) 8-8-0
తెలుపుముల్లు—170# (నెట్) 12-9-0 స్టాన్ గో 9000
12-7-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-5-0 88/888
12-12-0 1702-కు 11-2-0 9041 (నెట్)
కు 11-12-0; 80 (నెట్) 8-4-0.
నూలు
40 సంజుల సీమ్ (5 పా కట్టలు)—టాక్రి 6-1-0
చలవ (కొంగ) 7-8-0; చలవ ("ఎనిటిక్లెట్") 6-11-0
చలవ (నాగకన్య) 6-18-0 చలవ (గుడ్రి) 6-15-0 చలవ
(గడ్డజెహా) 8-8-0 కచ్చుగురము (ఎల్) 7-7-0
40 జపాక్ (పదిపానులట్ట) అయిదు నత్తరములు
కు 12-9-5 కల్కరాల్ 12-7-0
60 సీమ్ (5 పానులట్టలు)—అడకతైర 14-14-0;
రాబ్బము (ఎల్) 11-0-0; కడుకారము 8-14-0 ఎల్ల
గడియారము 8-14-0
ఇత్తడిరేతులు—(డిట్ మేక్) 281.
డిట్ (క్రూసాయర్) 227.
రాగిరేకు 281.

సిమెంట్ పీపా వెల:—
గిల్ గోపామ్ ("చెయ్యి") 11-0-0
జర్మన్ సెమెంట్ 10-0-0

చక్కెరములుయొక్క ధర—
జావా "బెడి" 25-14-0 జవనీ మార్కెట్లకు 26
వేరుసెనగ నూనె
పీపాలలో 88.
ఆముదము
(మిల్ డెలివరీ) 96-0-0
వదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7 టు 7-9, "అవకంట్స్" 0-15-10; 1-1-6
" (తేలిక) " 1-3-6 టు 1-4-9
" (7-9) బెనుసూర్సు 1-0-6 టు 1-1-9
" (తేలిక) " 1-4-0 టు 1-5-0
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెనూర్సు 1-0-9 టు 1-1-9
" (6 1/2 టు 7 1/2) నిజాయగరము 1-1-9 టు 1-2-6
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు 1-3-8 1-2-6
గజతోలు 0-1-6 టు 0-1-9
గజమాడతోలు 1-5-0 టు 1-6-0
అవుమాడతోలు 1-18-6 టు 1-14-6
వదునుచేసిన మేకతోలు మొదటిరకం 8-2-0 టు 8-6-0
" మధ్యరకం 2-14-0 టు 8-2-0
" గొత్తతోలు మొదటిరకం 8-0-0 టు 8-4-0
" చుక్కరకం 2-14-0 టు 8-0-0

Advertisement for Biji Bhand. It features a decorative border with the text 'బీజీ బండ్' in the center. Below it, there is more text in Telugu describing the products and their availability. It mentions 'Biji Bhand' and 'Biji Bhand' prominently.

తూ. గోదావరి నకలపత్తనభ

అహ్వన సంఘాధ్యక్షుని యువన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈనెల 9 తేదీని రాజమహేంద్రవరమున తూర్పుగోదావరి జిల్లా అఖిలపక్ష పరిమళ భూమి రాజా వెంకటపతిరాజా గారియధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. అహ్వన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత లక్ష్మీరాజా శుభాచార్యులగు యాక్రిందింప మన పథలో నున్నది.

అహ్వన సంఘాధ్యక్షుని యువన్యాసము

లజపతిరాయగారివరల

సోదర సోదరీమణులారా! తూర్పుగోదావరి జిల్లా పక్ష పక్షపక్షముకై అహ్వన సంఘమువారి తరపున నేను మీకంద రకు మనఃపూర్వకమున స్వాగత మొనర్చుచున్నాను. మనభా కార్యక్రమమును ప్రారంభించక పూర్వము కీర్తికేసులగు కర్మ పీఠ లాలా లజపతిరాయగారిని గౌరవపూర్వకముగ స్మరించు ట మనకర్తవ్యము. వీరి పురణమునందే చేయవలసిన తీరునవ్వము వాటిల్లెను. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమున పోరాడుచు నా మహాభావుడు బహువిధవిధములను పరీక్షించుచో మ రణించెను. ఇట్టి వివాదమరణము మరియే స్వతంత్రదేశమందైన కంభించియున్నచో ప్రభుత్వములు తలచిండులగు మారియుం డును. లాలాజీగారి యాత్మిక శాంతిని కలగజేయ నలయునని న మనము వారిపూర్వము ననుసరించుటకే ప్రయత్నములు సలు పవలెను.

నెహ్రూనివేదిక

ఈసభయొక్క ఉద్దేశము నెహ్రూనివేదికను గురించి మన యామోదమును వెల్లడించుటయే రెండువారములలో కల కత్తలో జరుగబోవు పక్షపక్ష కన్వెన్షన్ సభను బలపరచుట యేమై యున్నది. వివిధ రాజకీయ పక్షముల వారును అంగీక రించగల రాజ్యాంగవిధానములను లింగులవని చెప్పజూచు న్నది. విదేశ ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసముగల వారివల్ల నొ కరు అచ్చటనొకరు మనదేశమున గలరను మాటనవ్వమే అయి నను అట్టివారిని చేతివ్రేళ్లపై లెక్కింపవచ్చును. అట్టివారిని గు రించి మనము ఏమాత్రమును అత్యుపేక్షగూడన వారి నిత్యదౌ క్షిణ్యమున వ్యాధి పీడించుచున్నది అవ్యాధి విదేశ ప్రభుత్వము అంత మొందినపుడే యంతమొందగలదు.

కాని నెహ్రూనివేదికను ఆమోదించునట్లు చేయుటకు మరొకవిషయమును రాజకీయపక్షములను కొన్నిసంఘము లునుగలవు. భారతదేశమున అధినివేశన స్వాతంత్ర్యము కలుగున పుడు మహమ్మదీయులు తమ ప్రత్యేక హక్కులు రక్షించ బడవ లెనని గోరుచున్నారు. నెహ్రూనివేదికయందలి ప్రధానమూలములకు భంగము వాటిల్లకుండ మహమ్మదీయులకోర్కెలను హిం దువులు సఫలపరచుట మంచిది నాయాభిప్రాయము వివిధసంస్థ లందు తమకు ప్రాతినిధ్యము నుండవలసిన అట్లుచేయవచ్చును. కాని యాట్టి స్వల్పభేదము లన్నియును మనకు బాధ్యతాయోగ్య పరిపాలనము గలిగినచోడనే యంతమగును.

జస్తిసుపక్షపు పల్లి

1927 సంవత్సరమున మేనెలలో జస్తి సుపక్షమువారు కోయంబరూరునందు సమావేశమై ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించు వరకును ఉద్యోగములను ఆపకము వారంగీకరింపరని తీర్మానిం చినపుడు మద్రాసు రాజధానియందు గల రాజకీయ వాతావర ణము మారుననియు దేశమునగల యభివృద్ధికరములగు పక్షముల తో సేవకమును గలియుననియు తలంపబడినది. అటులే జరిగిన యెడల మద్రాసు రాజధానిలో సైమన్ సంఘమొకప్పుడగుచు పూర్తిగ జరిగియుండెడిది. కాని ప్రభుత్వమువారు మంచినిందిం గువస్తూ జస్తి సుపక్షమును వలలో తీసికొనిరి. జస్తి సుపక్షము వారు లాంగ్వితులకు కారణము ఉద్యోగాభిలాషగారి యెక దెలుగుడు! వి శేషములను యాపు మాపుటకును, మా ఖ్యములగు విషయములందు వికమర్శమును గుడుచ్చు టకును, రాజకీయకార్యదరణమునకు ఏకమార్గమును జూపుట కును ఎట్టిత్యాగమునైన చేయవలయును. సైమన్ సంఘమొకప్పుడగుచో లాలాజీ తనదీనితమును భారపోసెను. ఆరడు యింకను జీవించియుండుచో నెహ్రూనివేదికకు ప్రజాసాహస్య ముయొక్క అమోదమును బడయుటకు ప్రయత్నించియుండును.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులు

స్వాతంత్ర్యవాదులకు శ్రేయస్కరమైన స్వాతంత్ర్యవాదుల తో మన కెట్టి కలహమును లేదు కాని వారు నెహ్రూనివేదిక ను బలపరచి దేశస్వేచ్ఛకారై యంతరలతోకలసి పనిచేయుచు న్నచో దేశమునకు హాని కలుగును. నిజమున అధినివేశన స్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకు గలగునపుడు భారతీయులలో ఎక్కువ మంది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో నొక సరిసమానభాగస్వామిగ నీదేశ ముండుటకే యాచ్యగించురు. కాని సామ్రాజ్యమునందు వివిధాభిప్రాయముల గలవరు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య అదర్శము ఉత్పన్నమైనదిగా నున్నందున అదర్శములగుంచి వివాదము లాడిన ప్రయోజనము కలగకలదు.

రాజకీయవిషయములను మతవిషయములనుండి వేరుచేయవలెను

నెహ్రూనివేదికనుగూర్చి నేనధికముగ ముచ్చటించదలం పలేదు. కాని సామాన్యజనములగురించి కొంచెముముచ్చటించెదను. మన దేశమున రాజకీయ విషయములు మత విషయములతో కలుపబడి సాంఘికసమస్యలగు మారుచున్నవి. 1500 మొదలు 1800 సంవత్సరములవరకు గల యారభుభుండవర్తన మనము కలిపి యిం దుగల నీతిని మనము గ్రహించినయెడల లాభముకలుగును. యారభునందు ఆకాలమున పంథించిన యాదములకును, కల హములకును మతమును రాజకీయముతో విడిచి మొనర్చుటయే కారణము. ఒకమతమునకు వివిధకర్తవ్యములకు కలహములే హాని యొనర్చినపుడు వివిధమతములను వివిధసర్వములనుగల మనదేశ మునందు రాజకీయములను మత విషయముల తో కలుపుట మనదేశమునకు హానికరముకాదా? కావున హిం దూమహాసభ, భిలాభితుసంఘము మున్నగువి శేషము మతము కొరకే తమ కీర్తిని వివిధాంగించుట లాభకరముగాని అది రాజకీయములందు జోక్యము కలగజేసికొనుటవలన హాని కలుగును.

మనదేశము ఆస్వాతంత్ర్యమైనది కావున స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడుటకు అన్ని పక్షములకును ఒక్కటే సంస్థయొకట వలెను. అట్టిసంస్థ కాంగ్రెసు ఒక్కటియే. అఖిలపక్షపక్షవారు కాంగ్రెసులను తమరు చేయవలెను. కాంగ్రెసువారు అట్టి కాంగ్రెసులను ఆనుటలేదనినది. ఇట్టికార్యమును చేయుటకు త్యాగ మునరము. ఎట్టి త్యాగమునైన చేయుటకు మనము సంసిద్ధులు గ నుండవలెను అది అహ్వన సంఘాధ్యక్షుల తమయువన్యాస మున విరించిరి.

క్రమేణ మాకాతాదారుల సంఖ్య వేనకు పేలుగా వృద్ధియగుటకు గల ముఖ్య కారణముల గమనింపుడు!

1. వారి ఇష్టము మేరకు నకాలమునందు నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
2. స్వచ్ఛమైన కానుకలను, నీమనెండిని యుపయోగించుట,
3. వారికాలమును వృధాపుచ్చక వచ్చి నదే వారిపనిని తక్షణమే గమనించుట,
4. ధనవంతులు, బీదవారను వ్యత్యాసము లేకపోవుట,
5. నగల విషయములో ప్రజలకు నహాయము చేయుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
6. న్యాయమైన ధరలు, నాణ్యమైన పని తనము మున్నగునవియే,

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 649 1842 125, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మోహినీతైలము 5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0 శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మనపరిశ్రమము జేయు విద్యాధులు, స్త్రీదత్త, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి కుఖినిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. నుండదుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపకములగు మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమును కువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలగుండ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును కువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దిపోబొంబాయి, లేక మదరాసు

తూర్పుగోదావరి నర్వపత్త మహాసభ

శ్రీ భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

రాజమహేంద్రవరమున నిన్న సమావేశమగుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, శివోబస 10:—తూర్పుగోదావరి జిల్లా పక్షపక్ష సమావేశము నిన్న మధ్యాహ్నము 8 గం. వీరేశలింగం పురమండలమున శ్రీ భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజుగారి (విశాఖపట్నం) అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుతులు చా. రామసోమయాజులుగారు, కె. వి. ఆర్. స్వామి నాయుడుగారు, శ్యామ్ శుభాచార్యుపంతులుగారు, నన్నేటి సత్యకారాయణగారు, చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహం కవిగారు, చా||పా. గురమూర్తిగారు, దువ్వూరి శుభమయ్యగారు, తదితరులు సభకు వచ్చి యుండిరి.

సభాతనవిద్యాలయ బాలికలు బాలీయగీతములు పాడుటతో సభ ప్రారంభ మయ్యెను. అహ్వన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ లక్ష్మీరాజు శుభాచార్యుపంతులుగారు స్వాగతోపన్యాస ముచదివిరి. న్యాయపతి శుభాచార్యుపంతులుగారు వెంకటపతి రాజుగారిని అధ్యక్షునిగ నూచించుచు వికమత్యావశ్యకతనుగూర్చి ముఖ్యముగ ముచ్చటించిరి. మారిన నరసన్నగారు, రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు తీర్మానమును బలపరచుచు, గమ్యస్థానము చేరవరకు పెద్దల యువకులయర్హముల బలపరచవలెనని కోరిరి.—కార్యదర్శి.

చా|| పట్టాభిగారిసంక్షేపము

కార్యదర్శి ఎన్. యోగానందరావుగారు (వకీలు) భారత కాపనసభ్యులగు వరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారును, చా|| భో. పట్టాభిసీతారామయ్యగారు పంపిన సందేశములను సభలో చదివిరి.

డాక్టరుగారు తమసందేశమునందు ఇట్లు చెలిపిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కోరవారు లక్ష్మీ తీర్మానముల బలపరచు వాటి తోడ్పడుచున్నారేగాని వారి చర్యల కెట్టి ప్రతిబంధకములను కలిగించుటలేదు. అయితే లక్ష్మీ తీర్మానమొదటను స్వతంత్రవాదులను ఊరక విరోధులుగ చేసికొని తమకమును డీక్షించజేసికొనరాదు.

అధ్యక్షులు నెహ్రూనివేదికను బలపరచుట

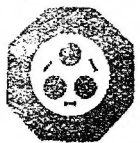
అధ్యక్షులు వెంకటపతిరాజుగారు తమదీర్ఘకాల్యమునందు ప్రభుత్వమువారి సైనిక, ఆర్థిక, విద్యా విధానముల గూర్చి విపులముగ చెలిపి, నెహ్రూనివేదికనుగూర్చి ముచ్చటించుచు, ప్రజాసామ్యమును గూర్చిన ఆధ్యాత్మికములగు కార్మిక తేవనముల నిబంధనను ప్రకటించిరి. సర్వజనసయోజనాధికార నిబంధనను మనస్ఫూర్తిగ నంగీకరించి, దీనివ్వారా సాంఘిక వైమర్యము లంతరించగలవనిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులందును, కన్వెన్షన్ సభ్యులందు అమోఘపక్షము నిర్ణయములను ప్రజలు విశ్వాసముతో ననుసరింపవలెనని చెప్పి యుగించిరి.

లాలాజీ పోలీసువారి లాఠిదెబ్బల ఫలితముగా చనిపోయినందుకు విచారము చెల్చి తీర్మానము అధ్యక్షుడు ప్రతిపాదించగ, సంగీకరింపబడినది.

నెహ్రూనివేదిక

నెహ్రూనివేదికను బలపరచు తీర్మానమును ఎస్. భీమకంఠరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. ఎస్. కోనేటిరావుగారు ఎస్. కాపనయ్యగారు, రావిపాటి రామరావుగారు, త. ధనరాజుగారు, లక్ష్మీనరసింహావిగారు బలపరచిరి. తీర్మానము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే అదర్శముగ గలవారు తమ కార్యక్రమమును స్వేచ్ఛ సడపించుకొనుట కవకాశమిచ్చుచున్నది. కలకత్తాలో జరుగు నేషనలు కన్వెన్షన్ సభ్యులందు, యాజాతీయకేతుము నేతృకొనుటకు తమ ప్రజాశక్తి యేరిగి నువ్వయోగించవలెనో పక్షపక్షముగ నూచించవలెనని తీర్మానమునందలి రెండవభాగము కోరుచున్నది.

లక్ష్మీయందు పోలీసువారు పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారిని కొట్టుటను నిరసించుచు, ప్రజలు బహిష్కారద్యమమును ద్వీకణీకృత్యాసామతో పటుతరముగ కొనసాగించవలెనని హెచ్చరించు తీర్మానమును చా|| ఎస్. వి. రామరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. పండిత మల్లి రాజ్మరావుగారు బలపరచిరి. వైముడు తీర్మానము లంగీకరింపబడిన పిదప, సభ రాత్రి 8 గ, అధ్యక్షులకు వందనము ల్పించుటతో ముగిసెను. (త:లి).

బలహీనము, వజ్రముల బలహీనము

రక్త శోష

1228

మొదలైన వాటి.

Deschiens' syrup

శిశువును ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియు, 30,000 చైతన్యములను కలిగియున్నది. దెప్పిచ్చు, తాపము, అను మొదలైనవి, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కము.

To be had of all Chemists Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిష కంపెనీ, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము. కల్పికాదు. మోసములేదు.

మా ప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరక్తముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్ళ గొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరిలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ 4387

నచ్చనివస్తువులను తిరిగితిసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మాపుద్దేశ్యము. బంగారువెండి వస్తువులమీద ఎక్రేవింగ్ నగిషిపనులుచేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తైటరు-ఎర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీర కవి: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిండుకాల్చికోబెండు ఛాదర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుదు. 5196

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపులివ్యాపారం, మహల్ వీధి, మధుర.

మైనూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

4767

జంతుశాలము నవ్వపరిహారము నిర్వహించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు: బెంగళూరు బనవన్ గుడి. యంకియా యందంతటను యాక్రింద కనువరచినచోట్లవీధివల్ల కలవు. రైతులుగాని రేణితరుగాని వివరముల గోర వారు (కానీ) బడయగలరు.

(వశ్య) తరములకు తీసుకొని పంపించి నెంబునే పదు తరము లివ్వబడును. ఒకమాడ పరిశీలించి చూడగోరెదము.

అమలాపురం	నెల్లూరు	కోచ్చ (కాడూరు), రాణి పేట
బరంపురము (గంజాం)	కొట్టాయం (తిరువాన్కూరు)	తంజావూరు
మచిలీపట్నం (కృష్ణాజిల్లా)	కలకత్తా	మర్చూరా (కూర్నూ), విశాఖ పక్షం
బొరహత్ (అస్సాం)	నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా)	విజయనగరం.

సహకారశక్తిమీద చనిచేయుటకు శ్రీమంతులైనవారు కావలెను. శీతముగాని శుష్కముగాని యివ్వబడును.

ధర సరసము!

నన్నుక మైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశి పరిశ్రమమునకు 5152

ప్రోత్సాహమొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

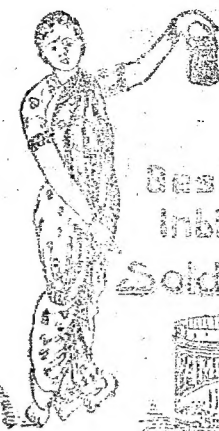
అన్నిరకముల వస్తుకమెట్లు హిందూదేశమునందే హైదరాబాద్ పరిశ్రమకుచే చేతితో తాళబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ విగ్రహ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. కంఠి విలాసము } "పేరూరి" }

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్షనరీమార్ట్,

16, అమియన్ నాయక్ వీధి, జి. జి. మద్రాసు.

AMRUTANJAN

Price!

Best Indian Pain Balm Sold Every Where.

తులసి

3905

తులసి మొక్క యొక్క ఆయుర్వేద ప్రయోజనములు తెలుపు గ్రంథము, సర్వ వృత్తిక క్రిమి కీటకాది విషములను కఫ జాడ్యమును, చంటిబిడ్డల జబ్బులను మరుద్దు తులసి దోషములను, తులసి మహత్వమును, తులసి పురాణమును, తులసి పటములను, తులసి గోవిందశాస్త్రములను, తులసి పూజాయంత్రమును వ్రాయబడియున్నది. ప్రత్యేకములకు, ప్రత్యేకము మిగత ఉపయోగమున గ్రంథము. వెల 8 అణాలు. పోస్టుఖర్చులు 8 అణాలు.

కేసరికుటీరము,

ఆయుర్వేద దోషకళా, ఎక్కువ, మదరాసు.

No. 315.

విస్తృతమైన మహాసగల సబ్బు. పరిశుద్ధ మైనవస్తువులు, శ్రేష్టమైన చందన తైలము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! సగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథకాశ్మీ కృతము తెలుగు లిపిలో తెలుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి.

అసలుధరలు:—శబ్దరూపావళి 0-5-0; సీతికథా సప్తతి 0-12-0; బాలకాదంబరి (శబ్దము) 0-6-0; లింగాను శాఖము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ అయిదన్ను ఒక్కసారిగా కొనుపాకి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అడ్రెసు:—N. S. సీతకంఠం C/o N. S. సరసింహం M. A. బ్రంయింగ్ కా లేడి, రాజమండ్రి. 4766

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులసౌఖ్య కల్పవృక్షము—మేనమామ, నిక్కాక, నిన్నత్తున, కుక్క నవ్వు, అతిమూలము మొదలగువాటిని హరించి నుంచి బలమును, విర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0

సౌలగుండ్రలేహ్యము—రక్తకుష్టికి శ్రేష్టమయినది. సహమేహము, మేనమామ, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు క్షీణనోష్ణము, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 బి. సి. ఖర్చులు చేరు. 8861 పి. సి. ఆంధ్రు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, శివీదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.